

De dood en de opstanding

Kijken met het hart

Door Seydâ Muhammad Konyevi

“Zolang er nog iemand Allah^{cc} aanroept,
hoef je niet bang te zijn voor de
Opstanding.” (Müslim, Tirmizi).

“Oh jullie die geloven! Weest niet als degenen die ongelovig zijn en die over hun broeders zeggen wanneer zij over de aarde reizen of in strijd verwickeld zijn: ‘wanneer zij bij ons gebleven waren, zouden zij niet gestorven of gedood zijn’. Moge Allah dit tot een bron van wroeging in hun harten maken. Het is Allah die doet leven en die doet sterven. Allah ziet alles wat jullie doen.” (Qur’an 3: 156)

Oorspronkelijke titel: Ölüm ve Kıyamete Bakış

Uitgever: Rayhani Yayınevi, İstanbul, 2004

Druk:

ISBN:

Bestellen bij:

Vertaling: Dr Frans Gieles, Deventer

Opmerking van de vertaler

In religieuze teksten als deze is het de gewoonte om achter de namen van de Profeet en enkele anderen een genade- en vredeswens op te nemen. Het woord Profeet wordt dan doorgaans nog voorafgegaan door de eretitel *Hz* (*hazret*, eerbiedwaardig). Ook als Allah genoemd wordt, staat daar doorgaans *Zülcelal*, dan wel *CC*, ofwel *Celle Celâhühü* achter: “De Heer en Majesteit” of “Hij is verheven”. In deze vertaling is ter wille van de leesbaarheid alleen na “Profeet” opgenomen ^{vzh} – Vrede zij hem; Na de naam Allah is opgenomen ^{cc} – zie hierboven – tenzij Hij zelf aan het woord is (in de Qur’an).

Inhoud

Bij de Nederlandse vertaling	7
Voorwoord	9
Inleiding	11
1 De dood en de opstanding	15
De voortekenen van de opstanding	18
De kleine voortekenen	19
De grote voortekenen	33
1) Het verschijnen van de Mehdi	33
2) Het verschijnen van valse profeten	36
3) De herkomst van Jezus op aarde	42
4) Het verschijnen van Ye'cüc en Me'cüc	44
5) Het verschijnen van Het Beest	47
6) Het opkomen van de zon in het westen	50
7) Het verschijnen van rookwolken	52
8) Aardbevingen	52
9) De afbraak van de Ka'aba	53
10) Het verschijnen van een vuur	53
2 De doodstrijd	56
De ziel wordt weggevoerd	57
De pijn van de dood	57
3 De dood	62
4 Het graf	69
De stilte op de begraafplaats misleidt ons	72
Hoe kun je verschoond blijven van de kwellig in het graf?	75
5 De ondervraging door de engelen	79

	Elke gestorven mens wordt in het graf zeker ondervraagd	80
	Het opstijgen van de ziel naar Allah ^{cc}	80
	De beproevingen die wij in het graf zullen ondergaan	84
6	Het schallen van de bazuin	88
	Hoe vaak wordt de bazuin geblazen?	89
	De eerste stoot van de bazuin	89
	De tweede stoot van de bazuin	90
	Op die ene dag is alleen Allah ^{cc} er nog	92
	Allah ^{cc} laat dan alle levende wezens opnieuw leven als fris gras	92
	De derde stoot van de bazuin	92
	De Profeet ^{vzh} staat als eerste op uit zijn graf	93
7	Het Laatste Oordeel	97
	Op die dag zal er alleen schaduw zijn voor de gelovigen	98
	Twaalf groepen	98
	De mensen gaan op drie manieren naar de verzamelplaats	102
	Vaders, moeders en verwanten gaan op die dag uit elkaar	102
	Sommige mensen lijden op die laatste dag honger en dorst	105
8	Het opmaken van de balans	108
	Een oordeel voor iedereen	109
	Op die dag staat iedereen stijf van angst	110
	Verantwoording afleggen	113
	De ziel vergeet wel andere mensen	119
	Drie groepen	120
9	Voorspraak, bemiddeling, pleidooi	127

	Een oud verhaal	140
10	Het meer van de Paradijsrivier	144
11	Tussen hemel en hel	148
12	De brug <i>siraat</i>	150
13	De hel en wat daarin gebeurt	161
	Honger en dorst	164
14	De hemel en wie daar zijn	183
	Een paradijsvrouw, genaamd Lübè	186
	De hemelingen zien het schitterende gelaat van Allah ^{cc}	188
15	De barmhartigheid van Allah ^{cc}	198
16	Denk aan het hiernamaals	209

Bij de Nederlandse vertaling

Dit boek is vertaald van het Turks, vaak oud-Turks en Osmaans, naar het moderne Nederlands – en dus ook van een oude cultuur, die van het historische Midden-Oosten, naar onze cultuur van nu. Wie hier Nederlands heeft geleerd, leerde als eerste woorden “kopje koffie” en “mooi weertje vandaag”. Verkleinwoorden horen bij de Nederlandse taal en cultuur.

Heel anders was en is dit in het Midden-Oosten. Daar overdrijft men graag ‘een tikkeltje’, op zijn Nederlands gezegd. In het volgende voorwoord staat niet dat de schrijver ‘best wel een paar verstandige dingen heeft gezegd’, nee, er staat: “In dit boek geeft hij ons een druppel van zijn zee van wijsheid.” – letterlijk: “oceaan”. Dit is de taal van het Oosten. Wil men daar zeggen dat ‘iets wel een beetje lang duurt’, dan is het meteen “veertig jaar” en ‘een beetje langer’ wordt al snel “duizend jaar”.

In het hoofdstuk over de hel wordt hier niet gezegd dat het daar ‘knapjes warm en droog is’, nee, als het er dan, na “duizend jaar”, eindelijk eens een keertje regent, dan regent het meteen “schorpioenen zo groot als ezels” en “slangen zo groot als kamelen”. Dit is de beeldtaal van het Oosten. De schrijver wil maar even zeggen dat het daar ‘niet best is’ en wel op een manier die de mensen niet zullen vergeten.

Deze teksten stammen uit een vroegere tijd en cultuur, een cultuur van reizende stammen,

bedoeïenen met de taal van het gesproken woord, dat van de verhalenverteller 's avonds bij het kampvuur. Teksten waren zeldzaam en lezen kon er maar een enkeling. Je krijgt dan een taalgebruik dat we 'retoriek' noemen: zeg het maar eens even flink duidelijk zodat de mensen onder de indruk zijn, goed luisteren en het niet meer vergeten.

Na het vertalen van dat hoofdstuk over de hel vroeg ik zo links en rechts eens aan de mij bekende moslims en moslima's: "Geloven jullie dit nu ook letterlijk zo?" Het antwoord kwam meteen: "Welnee! Niemand van ons neemt dit nu nog letterlijk! Het gaat erom dat je weet dat het kwaad zichzelf straft en dat goed doen zichzelf beloont, ook al hier op aarde."

De lezer mag gevraagd worden om zo dit boek, vooral de citaten erin, te lezen: als een historisch document uit een tijd, gebied en taal waarin men de dingen anders zei dan wij hier en nu doen, maar wel een document met inhoud en betekenis die ook nu nog voor ons van waarde is.

De kunst is om die blijvende betekenis te ontdekken achter het verhaal van die 'duizend jaren', die slangen en schorpioenen en de gouden muren van de hemel. Het gaat hier om goed en kwaad: vermijd het kwade en streef naar het goede, daar is iedereen mee gebaat. Religie kan je daarbij helpen.

Dr Frans E J Gieles, vertaler.

Voorwoord

De maan wordt duister en de zon en de maan zullen bijeengebracht worden. Die dag zal de mens zeggen: ‘Waar is het toevluchtsoord?’ Nee, er is geen toevluchtsoord. Bij jouw Heer is die dag de eindbestemming. (Qur’an 75: 8-12)

Geprezen zij Allah^{cc}, de Heer van alle werelden. Genade en vrede zij zijn afgezant onze heer de Profeet^{vzh}, de prins van twee werelden (hemel en aarde), en wijsheid en zuiverheid aan iedereen. Moge Allah^{cc} u welgezind zijn.

Er zijn veel mensen die, hoewel zij weten dat zij dood zullen gaan en die de onvermijdelijke laatste stap zien aankomen, die ook weten dat zij op een dag dood zullen gaan, toch niet willen geloven. Over de dood zegt Allah^{cc} in de Qur’an:

Zeg: waarlijk, de dood die jullie trachten te voorkomen zal jullie zeker vinden. Daarna zullen jullie worden teruggevoerd naar de Kenner van het onzichtbare en het zichtbare. Hij zal jullie dan vertellen wat jullie gedaan hebben. (Qur’an 62: 8)

Hij die dit gezegd heeft zal de mens zeker weten te vinden. De mens neigt ertoe de dood en zo ook de opstanding te vergeten. Elk mens weet min of meer wel iets van dood en opstanding, maar het is voor de mens gemakkelijker te vergeten dat die dag komt, dan om te geloven. Maar de dood en de opstanding die het mensenkind wachten zijn een onvermijdelijke

waarheid die geen aardse of geestelijke macht kan veranderen.

Dit boek vertelt ons de waarheid over de dood en de opstanding, over de voortekenen en wat er daarna kan gebeuren. Dit boek kijkt niet met de ogen naar de dingen zoals ze er nu uitzien. In plaats daarvan raadt het ons aan ons niet te vergissen en de waarheid te zien vanuit het hart.

Omdat de eindtijd ons onvermijdelijk wacht, mag onze onverschilligheid wel veranderen in aandacht hiervoor. Deze kennis en deze wijze woorden brengen ons op het goede pad. Net zoals Allah^{cc} en zijn geliefde Profeet^{vzh}, geeft de voortreffelijke Muhammed Konyeni, schrijver van dit boek, kenner van de geheimen van Allah^{cc}, ons op allerlei manieren waarschuwingen en goede raad. In dit boek geeft hij ons een druppel van zijn zee van wijsheid, namelijk adviezen, waardoor een nieuwe spiritualiteit kan opbloeien.

Met behulp van wat we hierin lezen kunnen we zelf innerlijke en uiterlijke betekenis geven en vormen vinden van het bidden tot Allah^{cc}, van het verrichten van goede daden en van een goede manier van leven. Allah^{cc} zal een goede leefwijze waarderen. Moge Allah^{cc} het zo beschikken als wij uit de wereld vertrekken en op de dag van het oordeel met onze geliefden bijeen zijn.

Ahmed ÖZ.

Inleiding

Waar jullie je ook bevinden, de dood zal jullie bereiken, al waren jullie in versterkte kastelen. (Qur'an 4: 78)

Allah^{cc} zegt in het heilige boek:

Zeg: waarlijk, de dood die jullie trachten te voorkomen zal jullie zeker vinden. Daarna zullen jullie worden teruggevoerd naar de Kenner van het onwaarneembare en het waarneembare en Hij zal jullie dan meedelen wat jullie gedaan hebben. (Qur'an 62: 8)

De dood, die de mens nooit kan ontlopen en die ook door Allah^{cc} serieus genomen wordt, zal onvermijdelijk het einde zijn. Waar de mens ook moge zijn, de dood zal hem vinden, zoals Allah^{cc} ook zegt in het heilige boek:

Waar jullie je ook bevinden, de dood zal jullie bereiken, al waren jullie in versterkte kastelen. (Qur'an 4: 78)

Op de dag van de opstanding zal Allah^{cc} iedereen behandelen naar gelang zijn goede daden en bedoelingen. Allah^{cc} zegt in een ander vers over de mensen die hem eren:

Degenen die na hem kwamen zeiden:
 “Onze Heer, vergeef ons en onze broeders die ons zijn voorgegaan in het geloof ...”
 (Qur'an 59: 10)

Allah^{cc} heeft recht op zijn dienaar, van hoofd tot voeten. Je hart, je tong, je handen en ogen

dienen zuiver en aan Hem toegewijd zijn, zo is zijn wil, en die is goed. Omdat ons lichaam aan Allah^{cc} toebehoort, is het tegenover Allah^{cc} ongepast je lichaam kwaad te doen.

Muhammed bin Umrete heeft gezegd:

Als de mens van de moederschoot tot de dood niet deugdelijk zijn godsdienst beoefent en de dag van de opstanding te weinig onder ogen ziet, zal hij dan zeker zeggen: 'Had ik in mijn aardse leven maar meer gebeden en goede daden verricht!'

Yahya bin Muaz heeft gezegd:

Waar kan hij zeker van zijn op de dag van de opstanding? Op deze vraag is er geantwoord: Mensen die Allah^{cc} het meest vrezen zijn op de dag van de opstanding niet bang, zij zijn zeker van hun zaak. Zij hebben ook respect voor de voortekenen; vanwege die vrees voor het zien van Allah^{cc} laten zij hun tranen lopen.

Onze Profet^{vzh} heeft het zo gezegd:

Het behaagt Allah^{cc} het meest als je uit ontzag (voor Hem) je tranen laat stromen, zoals ook het bloed van jouw offer Hem zeer welgevallig is.

De Profet^{vzh} bad eens als volgt:

O Heer, vergun mij, als ik met tranen in mijn ogen voor U sta, dat mijn hart dan zal genezen.

De Profet^{vzh} vroeg eens aan Haris Bin Malik:

“Ha Haris, hoe gaat het met je?” Haris zei:

“Vanmorgen heb ik een ware gelovige ontmoet.”
 De Profeet^{vzh} zei: “Let op je woorden! Immers, elk van jouw woorden moet waar zijn. Hoe weet je dat zo zeker?” Haris gaf ten antwoord: “Door af te zien van het aardse ben ik gezuiverd. Vannacht heb ik gewaakt en vandaag heb ik nog geen water gedronken.” Hierop zei de Profeet^{vzh}: “Nou, Haris, dan heb je vast wel de waarheid gesproken. Ga zo door!”

Laat ik niet vergeten u een heilige les uit de Qur'an-verzen te leren. De grote dag zal zeker komen, waarop de ziel van de mens die op aarde geleefd heeft, verantwoording af zal leggen. De dag van de opstanding is de laatste dag van jouw aardse leven en zelfs van de gehele kosmos, maar tegelijkertijd zal op die laatste dag ook jouw eeuwige leven beginnen.

Die dag is van Allah^{cc} en wat de gelovigen meemaken zal zijn dat zij in de hemel onthaald worden, terwijl de ongelovigen naar de hel gezonden worden. Het heilige boek zegt in vers 2: 152:

Denk aan mij (Allah), dan denk ik ook aan u.

Wij, die op aarde leven en aan Hem denken, zullen, hoewel we zijn bevelen volgen en goede daden verrichten, onze zonden toch niet kunnen vermijden. Als wij voor Hem verschijnen op die moeilijke plaats, kunnen onze hulpkreten ons niet helpen.

Een verstandig mens echter ziet af van zijn aardse behoeften. Immers, wil je op de dag van

de opstanding horen bij wie naar de hel gestuurd worden, of liever bij wie in de hemel onthaald worden? Natuurlijk wil een bedachtzaam mens in de hemel onthaald worden. Houd het dan niet alleen bij het kennen van het geloof met je verstand, maar kijk vanuit het hart naar je leven en maak, met het oog op die dag, een begin met het verrichten van goede daden. Immers, de belangrijkste verdienste voor de mens is te doen wat Allah^{cc} welgevallig is.

Moge Allah^{cc}, de Heer zelf, ons allen genadig zijn zodat wij goede daden kunnen verrichten.
Amen.

1. De dood en de opstanding

Het uur komt, daaraan is geen twijfel, dat Allah degenen die in de graven zijn zal opwekken. (Qur'an 22: 7)

Zoals alles een einde heeft, zal ook de wereld een einde hebben. Zoals de mensen sterven, zal ook de wereld ooit eindigen, zal de kosmos stukje bij beetje instorten. Als dat gebeurt, zal de opstanding plaats vinden.

Het bestaan van Allah^{cc}, het geloof in de opstanding na de dood en het geloof in Allah^{cc} zal op dat moment met duidelijke tekenen bewezen worden.

Het is Allah^{cc} die de gelovigen, die na de dood opgewekt zullen worden om zich te verantwoorden, in de hemel zal belonen, zo heeft Hij zelf beloofd. Allah^{cc} trekt zijn belofte zeker niet terug. Zo zegt Hij is een vers uit het Heilige Boek over de opstanding:

Zij zweren bij Allah hun duurste eden dat Allah degene die sterft niet zal opwekken. Integendeel: het is een belofte waar Hij zich aan heeft verbonden, maar de meeste mensen weten het niet.

(Hij zal hen opwekken) om hun dat waar zij over twisten duidelijk te maken en om degenen die ongelovig waren te doen weten dat zij leugenaars waren.

(Qur'an 16: 38, 39)

Allah^{cc} heeft de opstanding, die zeker op een dag zal plaatsvinden, aangekondigd waar hij in het Heilige Boek zegt:

Het uur komt, daaraan is geen twijfel, dat Allah degenen die in de graven zijn zal opwekken. (Qur'an 22: 7)

Er zijn meerdere verzen en uitspraken van de Profeet^{vzh} die aankondigen dat de opstanding zeker zal komen. Maar Allah^{cc} heeft nooit aan iemand verteld wanneer de opstanding plaats zal vinden. Maar het is goed als je in de verzen en ook in de uitspraken van de Profeet^{vzh} leest dat er voortekenen zijn van het naderen van de opstanding.

Dit betekent dat de opstanding en zeker ook het einde van de kosmos er ooit zal komen. Allah^{cc} heeft over de komst van de opstanding in enkele verzen van het Heilige Boek het volgende gezegd:

Wanneer de dag der opstanding plaats vindt, dan kan die gebeurtenis niet meer ontkend worden. (Als Hij uiteindelijk iedereen beoordeelt, zal dit voor de één) omlaag gaan (de hel in) betekenen en (voor de ander) omhoog gaan (naar de hemel).

Dit gebeurt wanneer de aarde hevig geschud wordt en de bergen volledig vernietigd worden zodat ze tot rondvliegend stof worden.

(Qur'an 56: 1- 6)

Het uur komt, daaraan is geen twijfel, dat Allah degenen die in de graven zijn zal opwekken. (Qur'an 22: 7)

De mensen vragen jou om het tijdstip. Zeg: "Werkelijk, kennis daarvan berust slechts bij Allah." – En hoe kun jij dat weten? Misschien is het uur al nabij." (Qur'an 33: 63)

Uit deze verzen blijkt wel dat niemand behalve Allah^{cc} weet wanneer de opstanding plaats zal vinden.

Vergeet dit niet, mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de Qur'an staat een vers:

Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken. (2: 152)

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waar wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar een sober leven. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie (de Qur'an) geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede daden verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

De voortekenen van de opstanding

Alles wat er gebeurt en bestaat kan in feite een teken of voorteken zijn dat de opstanding aankondigt, maar er zijn ook specifieke voortekenen. In werkelijkheid echter weet niemand behalve Allah^{cc} wanneer de opstanding plaats zal vinden. Allah^{cc} heeft gezegd:

Zeg: "Ik weet niet of het nabij is, wat jullie aangezegd is, of dat mijn Heer het nog lang uitstelt". De Kenner van het onzichtbare, Hij maakt voor niemand het onzichtbare dat bij Hem is zichtbaar.
(Qur'an 72: 25,26)

Pas bij het naderen van de opstanding zullen de grote voortekenen plaatsvinden. Onze Profet^{vzh} heeft dit geopenbaard.

Als de opstanding nabij komt, zullen er kleine en grote voortekenen te zien zijn. Vanaf een

bepaald tijdstip zullen de grote voortekenen van de opstanding de een na de ander zichtbaar zijn. De kleine voortekenen zullen met tussenpozen verschijnen. Zij zullen tot op die dag geleidelijk aan vaker voorkomen.

De kleine voortekenen

1. Het gezonden worden van de Profeet^{vzh} als boodschapper

Dit is het verschijnen van de Profeet^{vzh} als laatste profeet van het aardse leven, die tijdens de korte tijd van zijn verblijf leiding geeft. Zo heeft hij gezegd:

De afstand tussen mijn komst en de dag des oordeels is net zo klein als deze twee vingers.

Ravi heeft het volgende overgeleverd:

Terwijl de Profeet^{vzh} deze uitspraak deed legde hij zijn wijsvinger naast zijn duim.

Over deze overlevering hebben Buhari, Tirmizi en anderen ons in diverse boeken verschillende uitspraken doorgegeven. Van de Profeet^{vzh} komt de uitspraak dat ook zijn overlijden een voorteken van de opstanding is.

2. Het zich slecht gedragen van naties en hun leiders
3. Het toenemen van het gebruik van alcohol
4. Het behandelen als bezit van wat in bewaring is gegeven

5. Het niet geven van aalmoezen en het beleven van deze plicht als een zware last
6. Het op hoge toon voeren van heftige gesprekken in de moskeeën
7. Het optreden van zangeressen
8. Het toenemen van dans, toneel en muziek
9. Het vervloeken van de vorige generatie door de generatie die daarna komt
10. Het achterwege laten van godsdienstonderwijs
11.
 - Het [slechts] navolgen van een vrouw,
 - het in opstand komen tegen de moeder,
 - het [slechts] omgaan met vrienden en
 - het afstand nemen van de vader
12. Het geven van geschenken aan een slecht mens uit angst voor zijn kwaadheid

De Profet^{vzh}, die op dit punt gezag heeft, heeft ook het volgende geopenbaard (als voortekenen van de opstanding):

“Verwacht u het volgende:

- mensen die een buit niet verdelen,
- in bewaring gegeven goederen die als bezit beschouwd worden,
- de plicht tot het geven van aalmoezen die als een te zware last wordt gezien,

- niet-godsdienstige zaken die onderwezen worden,
- mensen die in opstand komen tegen hun moeder terwijl zij zich overgeven aan andere vrouwen,
- mensen die [slechts] omgaan met vrienden en afstand nemen van hun vader,
- mensen die op hoge toon van zich laten horen in de moskeeën,
- leidinggevenden die grote zonden begaan,
- naties en leiders daarvan die zich slecht gedragen,
- mensen die uit angst andere mensen gehoorzamen,
- zangeressen die optreden,
- muziekinstrumenten die vaker bespeeld worden,
- alcohol die gedronken wordt,
- een jongste generatie die dan de oudere generatie met heftige woorden uitscheldt,
- aardbevingen,
- (huizen die) in de grond verdwijnen,
- mensen die veranderen in gemene en koppige wezens, en
- stenen en dergelijke die uit de hemel vallen.

13. Het overheersen van de dienaressen over uw kinderen
14. Rivaliteit in het maken van reeksen hoge gebouwen

De Profeet^{vzh}, die op dit punt gezag heeft, heeft ook het volgende geopenbaard en Ömer heeft dit ons overgeleverd:

De Profeet^{vzh} zat op een gegeven moment bij ons, die de voortekenen niet kenden, toen er iemand aankwam die ons zag, iemand in een sneeuw wit gewaad met gitzwarte haren die er niet uitzag als een reiziger. Geen van ons kende hem.

De Profeet^{vzh}, van zijn kant, bleef zitten. (De vreemde) ging direct op zijn knieën voor hem zitten, hun knieën raakten elkaar, en hij (de vreemde) legde zijn beide handen op zijn (de Profeet^{vzh}'s) dijen en zei: "Oh Mohammed, wat betekent *islam*? Kunt u mij dat uitleggen?"

De Profeet^{vzh} zei:

- "Er is geen andere god dan Allah^{cc}, dus *islam* is het geloof in zijn bestaan als God.
- Het is ook het getuigen dat Mohammed zijn Profeet^{vzh} is,
- het verrichten van het gebed,
- het geven van aalmoezen,
- het vasten tijdens de Ramadan
- en, als je het kunt, op bedevaart gaan naar het gebedshuis van Allah^{cc} (in Mekka)."

"Dat heeft u correct gezegd", zei hij. Hij vraagt dan de Profeet^{vzh} naar diens welzijn en deze, verbaasd over die vraag, bevestigt dit. Dan vraagt hij: "Wat betekent *het geloof*, kunt u mij dat zeggen?"

De Profeet^{vzh} antwoordde: “Het betekent het vast geloven

- in Allah^{cc}'s engelen,
- in de boeken (met de openbaringen),
- in de profeten en in De Laatste Dag.
- Ook het geloven dat er goede en slechte daden zijn
- en in de voorbeschikking.’

“Dat heeft u correct gezegd”, zei hij. “En wat is *bidden*? Kunt u mij dat vertellen?” vroeg hij verder.

De Profeet^{vzh} zei: “Wie bidt, spreekt tot Allah^{cc} alsof hij Hem kan zien. Immers, jij ziet Hem niet, maar Hij ziet jou wel.”

Hij zei: “Dat heeft u correct gezegd”, en hij vervolgde met de vraag “Wanneer vindt de opstanding plaats?”

Hierover zei de Profeet^{vzh}: “De gevraagde weet hierover niet meer dan de vrager.

Maar laat ik iets van de voortekenen vertellen die zullen gebeuren voor de opstanding plaats vindt. Dat is

- wanneer de dienaressen de kinderen overheersen,
- als er onbekenden opkomen die nauwelijks een kameeldrijver kunnen zijn,
- als er wedijver is in het maken van reeksen hoge gebouwen,

dan vinden de voortekenen van de opstanding plaats.”

Terwijl de vreemdeling wegging wachtte de Profeet^{vzh} nog even en zei toen: “Ömer, weet u wel wie die vragensteller was?”

Ik zei: “Allah^{cc} en zijn dienaar weten het beter!” Toen zeiden de anderen: “Het was Gabriel! Hij is gekomen om u in uw godsdienst te onderrichten!”

(Bronnen: Müslim, Ebu Davud, Tirmizi & Nesâi)

15. Het opkomen van onjuiste toevoegingen aan het geloof en van tweedracht

De Profeet^{vzh} heeft in een gezaghebbende uitspraak gezegd:

Wie van de mensen die er dan zijn, in die tijd van tweedracht, terwijl er allerlei conflicten losbarsten, stand houdt, die zal geluk hebben. Wie dan beseft dat het tweedracht is en er geen afstand van neemt, die ontvangt de vervloeking van de tweedracht. Allen die de tweedracht willen ontvluchten, zullen, als zij een schuilplaats kunnen vinden, direct daarheen vluchten. (Bron: Müslim)

16. Het dragen van zijden kleding door mannen
17. Het oorlogvoeren van moslims tegen joden

Van Ebu Hureyre is de overlevering dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Het feit dat moslims een gewelddadige oorlog voeren met de joden is onverbrekkelijk verbonden met de opstanding. In die oorlog zullen de moslims de joden volledig uitroeien. Men

zal achter een steen of boom vluchten, maar die steen of boom zal zeggen: ‘Oh moslim, als degene die zich achter mij verbergt een jood is, kom hem doden!’ Een garġad-[*]-boom uitgezonderd, omdat die jodenboom van hun soort is.”
(Bron: Müslim)

[* Een boomsoort die alleen in Jeruzalem groeit en geen Nederlandse naam heeft.]

18. Het tevoorschijn komen van kostbare grondstoffen in het land van de rivier de Eufraat. [**]

[** Letterlijk: “een berg van goud in het midden van de rivier ...” Vermoedelijk is hier de landstreek en de aardolie bedoeld.]

Van Ebu Hureyre is de overlevering dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Kostbare grondstoffen die tevoorschijn komen in het land van de rivier de Eufraat [** zie hierboven], dit is onverbreekelijk verbonden met de dag van de opstanding. Hierom gaan de mensen met elkaar oorlog voeren en elkaar doden. Uiteindelijk worden 99 van de 100 mensen gedood. Ieder van hen zal zeggen: ‘Als er iemand gered zal worden, ben ik dat misschien.’ (Hij hoopt namelijk dat hij zelf zal overleven en uiteindelijk de stoffen zal vinden.)”
(Bronnen: Buhari, Müslim, Ebu Davud)

Ook heeft Ebu Hureyre overgeleverd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

“Het zal gebeuren dat er in het land van de rivier de Eufraat kortbare grondstoffen tevoorschijn komen [^{**} zie hierboven]. Als dan de mensen die dan leven zich vooral toch maar niets van die grondstoffen toe-eigenen! (Omdat het einde van de wereld dan aangebroken zal zijn.)” (Bron: Buhari)

Zoals dit begrepen wordt, heeft de Profeet^{vzh} hier voorspeld dat er in het land van de rivier de Eufraat iets kostbaars tevoorschijn zal komen; daarmee, met dit soort voortekenen, wordt de opstanding aangekondigd.

19. Het verschijnen van valse profeten

Zoals bekend is, heeft de Profeet^{vzh} voorspeld dat er in die tijd valse profeten zullen opstaan. Deze dingen die geopenbaard zijn door Mohammed als Profeet^{vzh}, zijn bijvoorbeeld ook gezegd door Müseylemetü'l Kezzab, die gezegd heeft:

Ik deel het profetschap met dat van de Profeet^{vzh}.

In die tijd zullen allerlei valse profeten zichzelf aandienen.

De Profeet^{vzh} heeft ook gezegd:

Een grote groep mensen binnen de gemeenschap (van moslims) die zich schuldig maakt aan gewelddadige strijd, en een dertigtal valse profeten die van zichzelf beweren dat ze profeet van Allah^{cc}

zijn, dat is onverbreekelijk verboden met (het aanbreken van de dag van) de opstanding.” (Bron: Buhari)

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering ook nog het volgende gezegd:

Zo tegen de dertig valse profeten die opstaan en die allemaal ook beweren dat ze Profeet^{vzh} van Allah^{cc} zijn, dat is onverbreekelijk verbonden met (het aanbreken van de dag van) de opstanding. (Bron: Müslim)

20. Het veranderen van het uiterlijk van de mensen

21. Het neerkomen van stenen uit de hemel

Voor de opstanding aanbreekt zullen dergelijke gebeurtenissen plaatsvinden. De Profeet^{vzh} heeft dit gezegd. Zo heeft hij volgens een overlevering van Aïşe ook gezegd:

“Ik verwacht dat in de eindtijd de volgende gebeurtenissen te zien zullen zijn: verandering van het uiterlijk van de mens en het vallen van stenen uit de hemel.”

Aïşe vroeg: “O dienaar van Allah^{cc}, zullen wij dan toch vergaan, ook als er dan nog godsdienstige mensen te vinden zijn?”

Hierop zei de Profeet^{vzh}: “Jawel, het zal een tijd zijn waarin er slechte dingen gebeuren.” (Bron: Tirmizi)

22. Het optreden van geweldige stormen

23. Het toenemen van ontucht (overspel, incest) tussen de mensen: het onderling vrijen van vrouwen en van mannen met elkaar
24. Het nog aanwezig zijn van mensen, her en der, maar er zullen er zeker maar weinig overblijven
25. Het verzuimen van islamitische plicht
 - o om het goede aan te doen en het slechte te laten,
 - o hiertoe op te roepen, alsook
 - o het uitnodigen van mensen tot de islam.
26. Het bevelen om het kwade te doen en het verbieden om goed te handelen
27. Het toenemen van spanningen en het afnemen van vrede in de wereld
28. Het toenemen van tirannieke en leugenachtige personen en het afwijken van het rechte pad
29. Het zich afkeren van de mensen die de waarheid spreken
30. Het afnemen van vrees voor het laatste oordeel
31. Het verdwijnen van gerechtigheid
32. Het optreden van een overschot aan vrouwen en een tekort aan mannen
33. Het verdwijnen van de kennis van de godsdienst

De Profeet^{vzh} heeft volgens een betrouwbare overlevering ook gezegd:

Die vreeswekkende dingen zullen naderbij komen wanneer de kennis van de godsdienst en de goede daden afnemen.
(Bron: Ibn Mace)

De Profeet^{vzh} heeft ook nog het volgende gezegd:

De voortekenen van de opstanding zijn dat de kennis van de godsdienst afneemt en onwetendheid gewoon wordt. Ontucht (overspel, incest) zal vaker voorkomen en er zullen meer vrouwen en minder mannen zijn. Zo zelfs dat er voor elke vijftig vrouwen maar een man overblijft.
(Bron: Buhari)

Abdullah Bin Mes'ud heeft het volgende gezegd:

Van de kennis van de godsdienst zal er weinig over zijn, met andere woorden: er zal overal onwetendheid zijn over de grote waarde van de Qur'an en de overlevering.

Volgens sommige geleerden zullen, door het verdwijnen van de kennis die nodig is voor het geloof, het bidden en het vervullen van de andere godsdienstplichten niet meer gedaan worden.

Ubade Bin Samit heeft het volgende gezegd:

Laat ik u, als u het wilt, de belangrijkste feiten vertellen die plaatsvinden als het mensenvolk zal verdwijnen. Als van de geloofsgemeenschap er geen mens meer uit respect voor God naar de moskee gaat, dan is die tijd nabij.

34. Het uitdoven van de islam en het negeren van de Qur'an

Volgens de overlevering van Huzeyfe heeft de Profeet^{vzh} gezegd:

Zoals er een tijd komt dat de kleur van oude kleding verbleekt en zoals de patronen dan vager worden, zo zal ook de islam als iets verouderds uitdoven. Ook het vasten, het gebed, de bedevaart en de offergaven, men weet niet meer wat dit is. Zo komt er ook een tijd waarin, wat Allah^{cc}'s Boek betreft, een donkere periode aanbreekt waarin nergens op aarde vraag zal zijn naar een vers uit de Qur'an. Uiteindelijk zal er van de mensen (van de moslimgemeenschap) slechts een groep oude mannen en vrouwen overblijven.

Zij zullen zeggen: "Wij zijn opgegroeid terwijl wij van onze vaders de woorden *Er is één God: Allah^{cc}* leerden - en wij hechten daar waarde aan".

Over die generatie zegt Huzeyfe dat het de periode is van het volk, dat de waarde van het gebed, het vasten, de gaven en de bedevaart niet kent, noch ook de heiligheid van de woorden: *Er is maar een god en dat is Allah^{cc}* en dat het nut daarvan niet inziet, en dat zich, zo zei Huzeyfe ook, zich daar niets van aantrekt. Daarna heeft het volk, ondanks dat Huzeyfe de vraag drie maal stelde en voor iedereen alsmaar herhaalde, zich van de woorden van Huzeyfe afgewend en zich er niets meer van

aangetrokken. Daarna keerde Huzeyfe het volk de rug toe en zei:

Oh volk, het in acht nemen van deze woorden redt jullie van de hel, zo heb ik steeds gezegd en daarom heb ik deze woorden ook drie maal herhaald.

Kurtubi heeft gezegd:

In de tijd dat deze dingen de mensheid zullen gebeuren, zullen ook de barbaarse en tweedracht zaaiende volkeren *Ye'cüc* en *Me'cüc* terugkomen, hoewel ze destijds zijn heengegaan. Ook de Jezus heeft gezegd dat hij na zijn dood zal terugkeren.

- - -

Tot zover enkele geschriften over de voortekenen van de opstanding. Van die gebeurtenissen heeft een deel al plaatsgevonden, een deel gebeurt er nu, en dit zal zo doorgaan. Dit waren de *kleine* voortekenen van de opstanding; de *grote* voortekenen zullen ook plaats gaan vinden.

Nu wij over deze voortekenen hebben verteld, zullen wij nog enkele van de heilige overleveringen weergeven.

Als er iemand komt die bij de Almachtige zweert dat hij geestelijke krachten beheerst, maar intussen de wilde dieren niet met de mensen kan laten praten, en evenmin zijn schoenveters een leren zweep kan laten worden; als deze dan niet uit zichzelf achteraf toegeeft wat voor kwaad men de gemeenschap heeft

aangedaan, dat hoort onverbrekkelijk bij (het aanbreken van de dag van) de opstanding. (Bron: Tirmizi)

Ebu Hureyre heeft het volgende gezegd:

Terwijl Allah^{cc}'s Dienaar de mensen toesprak, kwam er een man naar hem toe; deze en zei: "O Profeet^{vzh} van Allah^{cc}, wanneer zal de opstanding plaats vinden?"

De Profeet^{vzh} zette eerst zijn gesprek voort en sprak na enige tijd deze woorden: "Waarom stel je die vraag eigenlijk?"

De man zei: "Die houdt mij bezig, o Boodschapper van Allah^{cc}."

De door Allah^{cc} begenadigde (de Profeet^{vzh}) zei: "Verwacht wel de opstanding, maar het tijdstip ervan zal verborgen blijven."

De man vroeg: "Waarom wordt dat dan verborgen?"

De Profeet^{vzh} antwoordde: "Is er niet deze opdracht verkondigd aan de gelovigen: Wacht op de opstanding?". (Bron: Buhari)

Die tijd zoals die beschreven is, zal er komen en onverbrekkelijk met de opstanding verbonden zijn."
(Bron: Tirmizi)

Andere geleerden hebben volgens betrouwbare overlevering gezegd dat er over het naderen van die tijd is het volgende geopenbaard:

In die tijd ontstaat er gebrek aan vruchtbaarheid en overal zal er minder leven zijn. Wat ook zal gebeuren: conflicten tussen mensen, samengaand

met rampen en verwarring in hun harten;
dit zal allemaal heftig, dag en nacht,
gebeuren, zonder dat de mensen het
begrijpen.

Wat de mensen betreft, er zal een tijd
komen van mensen die zich heftig
verzetten tegen de godsdienst en die
andere mensen in brand steken.

De grote voortekenen

Korte tijd voor het aanbreken van de dag van de
opstanding zullen er tien grote voortekenen
plaats vinden.

1. *Het verschijnen van de Mehdi* [*]

[* Arabisch woord, daar geschreven als
Mahdi. De uitspraak van de A gaat naar de E
toe, die van de h ligt tussen de H en de G in.]

Een van de grote voortekenen van de
opstanding is dat voor die dag aanbreekt de
Mehdi zal komen. Met de volgende heilige
overlevering kondigt de Profeet^{vzh} de komst van
de Mehdi aan:

Als de wereld nog maar kort zal bestaan
zal hij met rechtvaardigheid over de aarde
heersen. [...*] Op die dag zal Allah^{cc}
iemand uit jouw stam of uit mijn huis
aanwijzen om hem uit te zenden. (Bron:
Ebu Davud)

[... * Hier heb ik een onbegrijpelijke zin
weggelaten. Er schijnt te staan: 'Mijn
naam behoort aan mij, de naam van je

vader komt overeen met die van mijn vader'. De bedoeling zou kunnen zijn: 'iemand uit jouw stam of uit mijn huis', wat er pal achteraan komt. - Vertaler FG]

De Mehdi zal de levenswijze van de Profeet^{vzh} volgen. Wie slapen, zal hij niet wakker maken, bloed zal hij niet vergieten. De bevelen van de Profeet^{vzh} zal hij in acht nemen, onjuiste toevoegingen aan het geloof zal hij niet aanbrengen en hij zal deze niet in stand houden. De Mehdi zal zoals Zülkarneyn [*] en Salomo over de gehele wereld heersen. Het kruis [**] zal hij breken, het varken [***] zal hij uitroeien. De heerschappij over de aarde zal, in plaats van vol marteling, vol rechtvaardigheid zijn.

[* 'De twee-hoornige', een mythische profeet en wijze heerser uit de tijd van Abraham (Ibrahim). Het woord kan ook verwijzen naar Alexander de Grote – zie Qur'an 18:83 ev. Sommigen zien er Mozes in – hoewel die in de Qur'an meestal Musa wordt genoemd.]

[** Het christendom]

[*** Het jodendom?]

Alles zal hij met gelijke en rechtvaardige maatstaven verdelen. Zoals hij regeert over de bewoners van de hemel en de aarde, hierover zullen de vogels in de lucht, de wilde dieren in het woud en zelfs de vissen in de zee zich tevreden voelen. Zo heeft de Profeet^{vzh} volgens een overlevering gezegd:

Ik zweer dat er zware rampen over deze geloofsgemeenschap zullen komen en dat men een schuilplaats zal zoeken voor de wreedheid van de heersers, maar dat men deze niet zal vinden. Maar ook zal Allah^{cc}, als het op een gegeven moment allemaal te erg wordt, iemand sturen, iemand uit mijn stam en dynastie, dankzij wie de wereld weer rechtvaardigheid zal kennen. Maar voordien zal de aarde eerst vol tirannie en wreedheid zijn. Daarna zullen de bewoners van de hemel en de aarde allemaal tevredengesteld worden. In die tijd zal niemand onbeschermd zijn tegen de regen uit de hemel – nee, het zal [als het ware] bescherming regenen uit de hemel. Het zal gebeuren dat niemand van de aardbewoners in de zwakte van de ouderdom zal sterven, nee, zij zullen als gerijpte volwassenen hun leven beëindigen. Ook zullen de levenden, als zij zo de gaven Gods om zich heen zien, bij hun dood nog in leven willen blijven.”
(Bron: Aliyyü'l-Kari, 5/184)

Volgens de overlevering zal de Mehdi zeven, acht of negen jaar rechtvaardig en mild de heerschappij bekleden.

Pas op voor valse mehdi's

Het is nuttig het volgende te vertellen. Sommige mensen vragen dan: 'Is dit de Mehdi?' of 'Bent u de Mehdi?'. De (echte) Mehdi bevestigt dit dan. Helaas kondigen sommige slechte mensen zich

in onze tijd aan als de Mehdi. Echter, de [historische*] Mehdi, die leefde zoals de Profeet^{vzh}, zal [terugkeren en] even moreel hoogstaand leven als de [historische] Mehdi en als de Profeet^{vzh}.

[* bedoeld wordt ‘de Mahdi (of Mehdi)’, die destijds verdwenen is en waarvan men gelooft dat deze eens terug zal keren.]

Sommige mensen kunnen wel honderd personen tegelijk als de Mehdi aankondigen. Maar de (echte) Mehdi is er maar één.

Er komt een groep mensen die zeggen: “Er is iemand van ons die van zichzelf zegt dat hij de Mehdi is”. Een andere groep verklaart van hun kant: “Niet jullie, die zeggen dat je het zelf bent, maar wij zijn het die zeggen dat wij zelf de Mehdi zijn”. Dan komt de onderlinge haat en jaloezie naar boven.

Werkelijk, de Mehdi boezemt, zoals hij verschijnt, de mensen die niet aan hem onderworpen zijn, vrees in. Het verschijnen van de Mehdi is door Allah^{cc} bevolen. Hij, [de enige] die het tijdstip weet, zal hem dan zeker zenden.

2. Het verschijnen van valse profeten

Een van de grote voortekenen van de opstanding is ook dat er valse profeten zullen opstaan. Terwijl de grote antiprofeet [ook wel genaamd ‘de antichrist’ of ‘de *deccal*’] chaos schept, zal Allah^{cc} hem kracht geven en de verstandige mensen verbijsteren. Als hij dat wil,

laat hij met die kracht hevige regen uit de wolken neerdalen en als hij dit wil laat hij dit later weer ophouden. Hij zal dood en verderf zaaien; de woestijn rukt op en de planten zullen dood gaan. Die chaos zal dan ook een beproeving zijn voor de mensen die dan leven. Zij die geloven laten zich niet misleiden. Wel zal er twijfel opkomen in hun hart. Sommige mensen zullen door hem uitglijden, maar niet degenen die Allah^{cc} vrezen.

Over de antiprofeet zijn er overleveringen bewaard gebleven, zoals deze:

Sinds de tijd van Noach is er geen enkele profeet geweest die zijn volk zo bang maakt als de antiprofeet. Ook ik houd mijn hart voor u vast. (Bron: Tirmizi).

Huzefeye heeft gezegd:

Een van de uitspraken van de Dienaar van Allah^{vzh} is de volgende:

“In de tijd waarin de antiprofeet verschijnt, zullen water en vuur samenkomen. Er zal water zijn dat de mensen als vuur zien en er zal vuur zijn dat de mensen als gloeiend water zien. Wie van u die dag zal meemaken dat de mensen dat vuur [menen te] zien, laat hij zich afzijdig houden, want het is slechts koud water.”

(Bronnen: Buhari, Müslim, Ebu Davud)

Als deze overlevering niet letterlijk wordt opgevat, maakt hij iets duidelijk aan hen die de uitspraken over de antiprofeet symbolisch uitlegen. Immers, dit ‘vuur’ zal gelijk met de

antiprofeet verschijnen. Volgens mij is ‘het vuur’ een symbool voor ‘de mensheid’. Vanuit het geloof bezien bestaat dit vuur niet en is het gewoon drinkwater. De [toenmalige] toehoorders van de Dienaar van Allah^{cc} namen aan dat het om echt vuur ging. Voor de mensen zou het drinkwater zijn, voor Allah^{cc} zou het vuur zijn.

De Profeet^{vzh} zag de verwarring die rond de antiprofeet zou ontstaan als een waarschuwing voor de mensen. Volgens de overleveringen zal de verwarring inderdaad erg groot zijn.

Sinds de tijd van Noach hebben, wat dit betreft, alle profeten de mensen gewaarschuwd tegen de verwarring ten tijde van de antiprofeet. Naar blijkt, zijn er ook andere uitspraken over de antiprofeet gedaan en gelezen door gelovigen en ongelovigen. De antiprofeet brengt dan zowel het paradijs als vuur met zich mee. Het vuur staat symbool voor het paradijs en omgekeerd. Van daaruit stromen er twee rivieren. De een zal daarin drinkwater zien, de ander ziet gloeiend vuur. Iemand die bij de rivier komt en het water als vuur ziet, zal er niet van drinken, hoewel het in feite drinkbaar water is.

De antiprofeet zal vanuit andere landen optrekken naar Medina en Mekka. Het zullen er meer zijn: zo rond de dertig. Allemaal zullen ze Allah^{cc} en zijn dienaar belasteren en tot ongelof vervalten.

Valse profeten

Ebu Hureyre vertelt dat de Dienaar van Allah^{cc} het volgende gezegd heeft:

Het verschijnen van een dertigtal valse profeten zal horen bij de tijd dat de opstanding nadert. Allemaal houden ze zichzelf voor een gezant van Allah^{cc}.
(Bronnen: Tirmizi, Ebu Davud)

Zoals de overlevering hierboven laat zien, is een van de vele overgeleverde voortekenen van de dag van de opstanding dat er valse profeten zullen opstaan. En over wie nu de laatste valse profeet [de echte antiprofeet] is, zal er onder die valse profeten verschil van mening zijn. Er zal getwist worden over de [vermeende] goddelijkheid van de laatste valse profeet. Verschillende 'profeten' of mensen uit hun omgeving zullen zich voordoen als een profeet.

Over een van de grote voortekenen van de opstanding, namelijk die over een valse 'Messias', heeft Nevvas Bin Sem'an gezegd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

De antiprofeet bezorgt mij heel wat angst en maakt mij bezorgd over jullie. Mocht hij verschijnen terwijl ik nog onder jullie ben, dan zal ik jullie tegen hem verdedigen. Mocht hij echter verschijnen als ik niet meer onder jullie ben, dan moet ieder van jullie zichzelf verdedigen. In mijn plaats zal Allah^{cc} de beschermer van alle moslims zijn.
Hij zal een jongeman zijn met wilde haren die onder zijn gelijken populair is. Maar

zijn oogopslag komt vreemd over: een oog is blind en ziet er uit als een groot soort druif. Wie hem tegenkomt, moet hem de eerste verzen van de sura Al-Kahf (sura 18, De Grot) voorlezen.

Hij zal tevoorschijn komen op de weg tussen Damascus en het berggebied van Irak. Links en rechts zal hij met snelheid en kracht rampspoed veroorzaken. O dienaren van Allah^{cc}, wees dan standvastig!”

De metgezellen vroegen: “O Boodschapper van Allah^{cc}, hoe lang zal zijn verblijf op aarde zijn?”

De Profeet^{vzh} antwoordde: “Veertig dagen. [*] Een van die dagen zal zijn als een jaar, een zal als een maand zijn en een als een week van vrijdag tot vrijdag. De andere dagen zullen gewone dagen zijn.”

[* Andere versies geven “veertig jaar”.]

De metgezellen vroegen: “O Boodschapper van Allah^{cc}, zullen onze gebeden [vijf maal] per dag dan wel toereikend zijn?”

De Profeet^{vzh} antwoordde hierop: “Nee. Jullie moeten het tijdschema voor het gebed dan maar zelf inschatten.”

De metgezellen vroegen vervolgens: “O Boodschapper van Allah^{cc}, hoe snel zal hij zich op aarde voortbewegen?”

De Profeet^{vzh} antwoordde hierop: “Zo snel als een wolk die door de wind wordt

voortgejaagd. Hij zal tussen de mensen verschijnen en hen oproepen in hem te geloven en zij zullen gehoor aan hem geven en in hem geloven. Vervolgens zal hij de hemel bevelen en zal het gaan regenen. Hij zal de aarde bevelen en deze zal allerlei gewassen voortbrengen.
(Bron: Müslim)

Bescherming tegen de chaos van de antiprofeet

De antiprofeet zal opstaan in de tijd van de Mehdi en zal door Jezus gedood worden. Wie beschermd wil worden tegen de onrust van de antiprofeet moet ervoor zorgen dat Allah^{cc} tevreden is door zonden te vermijden en de godsdienstplichten te vervullen. Ook door, zoals de Profeet^{vzh} ons aanraadt en voorschrijft, de eerste tien verzen van hoofdstuk 18, *Al-Kahf*, [*De Grot*] uit het hoofd te reciteren. Zo heeft ook Ebu'd-Derda in een overlevering verteld dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Als iemand de eerste tien verzen van de sura *De Grot* uit het hoofd reciteert, is de Messias zeker van zijn overwinning op de antiprofeet.

(Bronnen: Müslim, Ebu Davud, Tirmizi)

De geleerde vermelden in hun geschriften dat wie deze sura (dit hoofdstuk) reciteert beschermd zal worden tegen de onrust van de antiprofeet:

Als zij die deze sura kennen, begrijpen en de betekenis ervan beseffen, de antiprofeet ermee confronteren als deze verschijnt, zullen zij hiermee zichzelf

beschermen tegen het in verwarring raken.

Kurtubi en Nevevi hebben hetzelfde gezegd.

3. De herkomst van Jezus op aarde

Een van de grote voortekenen van de opstanding is het neerdalen van Jezus dicht bij de witte minaret ten oosten van Damascus. Jezus verschijnt dan in twee kleurige gewaden, met zijn handen rustend op de vleugels van twee engelen, op de tijd van het gebed. De gemeenschap van moslims zal hem dan uitnodigen om in het gebed voor te gaan, maar hij zal dit weigeren, hem (de Mehdi) aanwijzen en zeggen: "Dit is uw eigen voorganger". De Mehdi gaat dan als imam voor in het gebed van Jezus en de moslims.

De overleveringen zeggen dat Jezus uit de hemel zal neerdalen en dat hij bij de poort van Lot de antiprofeet zal doden:

Dit feit (dat hij door Jezus verslagen is) is zonder twijfel een voorteken dat de opstanding aankondigt. Twijfel dan niet aan het naderen ervan en volg de weg die ik u gewezen heb. Dat is de enige juiste weg. (Bron: Zuhruf 61)

Ebu Hureyre heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Zelf zweer ik bij de Almachtige dat de terugkomst van de zoon van Maria als heerser en rechter in onze tijd nabij is. Hij zal het christendom afschaffen, de

varkens [het jodendom?] uitbannen en het uitbuiten van mensen opheffen. Hij keurt het niet goed als iemand in die tijd heel veel bezit vergaart. Het is beter dat de wereldbewoners (dan) neerknielen voor het gebed. (Bronnen: Buhari, Müslim)

Het is overgeleverd dat Jezus op het einde der tijden op aarde zal terugkeren. Van de volken van het boek en hen die daarin geloven (de joden en de christenen) zal er niemand overblijven. Er zal dan op de wereld nog maar één godsdienst zijn: de islam. In die tijd doodt Allah^{cc} de antiprofeet. Op de gehele aarde zal het dan veilig zijn. Dan zullen de wolven samen met de schapen weiden en hooi eten.

Newvas bin Sem'an heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Hij [de antiprofeet] zal dan een man in de kracht van zijn jeugd oproepen, hem met een zwaard treffen en hem in twee stukken slaan die de lengte van een pijl van elkaar gescheiden zijn. Hij zal die gespleten man dan bevelen geven en deze zal hem blij en met een glimlach gehoorzamen.

Terwijl de antiprofeet met dit alles bezig is zal Allah^{cc} plotseling de zoon van Maria uitzenden. Deze zal dicht bij de witte minaret in het oosten van Damascus verschijnen in tweekleurige gewaden, met zijn handen rustend op twee engelen. Als hij zijn hoofd buigt zullen er druppels water van af vallen die glinsteren als zilver en als parels. Een ongelovige die

door zijn adem wordt getroffen zal sterven – en zijn adem zal net zover reiken als zijn blik. Vervolgens zal hij de antiprofeet achtervolgen, hem uiteindelijk bereiken bij wat ‘De Heilige Plaats’ [*Of Makades?] genoemd wordt en hem bij de Poort van Lot doden.

Jezus zal dan bij de mensen komen die Allah^{cc} tegen de antiprofeet beschermd had. Hij zal het stof van hun gezichten vegen en hen vertellen of zij het paradijs verdiend hebben. (Bron: Müslim)

Jezus zal veertig dagen [*] op de aarde blijven. Dan zal hij, als een voorteken van de opstanding, overlijden. De moslims zullen het gebed voor de overledenen bidden en hem dan begraven.

[*Andere versies spreken van veertig jaar.]

4. *Het verschijnen van Ye’cüc en Me’cüc* [*]

[* Twee barbaarse volkeren uit het verre verleden, ook wel gezien als personen of duivels met hun volgelingen en ook wel *Gog en Magog* genoemd.]

Vóór de opstanding zal er een van de grote voortekenen plaatsvinden: Het verschijnen van Ye’cüc en Me’cüc. In een heilig vers maakt Allah^{cc} gewag van Ye’cüc en Me’cüc. Het vers zegt het volgende:

Zij [*] zeiden: O Zülkarneyn [**], voorwaar, (de volken van) Ye’cüc en Me’cüc zijn

verderfzaaiers op aarde. Zullen wij jou een vergoeding geven opdat jij tussen ons en hen een afscheiding maakt?
(Qur'an 18:94)

[* Het volk dat Zülkarneyn op zijn reis tegenkwam.]

[**] 'De twee-hoornige', een mythische profeet en wijze heerser uit de tijd van Abraham (Ibrahim). Het woord kan verwijzen naar Alexander de Grote – zie Qur'an 18:83 ev. Sommigen zien er Mozes in – hoewel die in de Qur'an meestal Musa wordt genoemd.]

Volgens de overleveringen zijn Ye'cüc en Me'cüc afstammelingen van Noah's zoon Yasef. Over Ye'cüc en Me'cüc heeft Allah^{cc} in een ander vers nog het volgende gezegd:

Totdat voor Ye'cüc en Me'cüc (de muur*) geopend wordt en zij van iedere hoogte komen aansnellen – en de ware belofte nabij komt. Dan zullen de blikken van de ongelovigen verstarren (en zij zullen zeggen): “Wee ons, wij verkeerden waarlijk in onachtzaamheid daarover, wij waren zelfs onrechtvaardigen!”
(Qur'an 21: 96, 97)

[* de afscheiding waar in het hierboven geciteerde vers sprake was.]

Over Ye'cüc en Me'cüc zegt een van de overleveringen het volgende. Nevvas bin Sem'an heeft gezegd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Jezus zal dan bij de mensen komen die Allah^{cc} tegen de antiprofeet beschermd had. Hij zal het stof van hun gezichten vegen en hen vertellen of zij het paradijs verdiend hebben. Terwijl hij zo bezig is zal Allah^{cc} Jezus inspireren: “Voorwaar, Ik heb mijn dienaren geschapen en zij kunnen niet door één persoon bestreden en gedood worden. Zend mijn dienaren dan naar (de berg) Tur (Sinaï).”

Allah^{cc} zal dan Ye'cüc en Me'cüc opwekken en zij zullen vanaf iedere hoogte komen aanzetten. Hun eerste groepen zullen over het meer van Tiberias trekken en al het water opdrinken; wanneer hun laatste groepen komen zullen die zeggen: ‘Er is hier eens water geweest’.

De Profeet van Allah^{vzh}, Jezus, en zijn metgezellen zullen belegerd worden, totdat de kop van een kalf ieder van hen beter toeschijnt dan vandaag honderd dinar voor ieder van jullie. De profeet van Allah^{vzh}, Jezus, en zijn metgezellen zullen zich dan tot Allah^{cc} wenden en zullen Hem smeken dat Hij ervoor zal zorgen dat er een ongedierte in hun nekken (die van de volgelingen van Ye'cüc en Me'cüc) zal komen waardoor zij op een dag plotseling zullen sterven.

5. *Het verschijnen van Het Beest, de Daabbah*

Een van de grote voortekenen is ook dat er een beest zal verschijnen, de zogeheten *Dābbah ul-arz*: ‘Het Beest uit de aarde’, de Daabbah. Volgens de overleveringen is de Daabbah een soort dier, een afstammeling van de kameel van de Profeet^{vzh}.

Eens, toen mensen de moeder van dit dier hadden gedood en mee hadden genomen, heeft een rots zich gespleten en is hij (de kameel) die spelonk ingegaan. In de eindtijd zal het dier uit die spelonk tevoorschijn komen. Alleen iemand die erg hard kan lopen zal dit dier kunnen najagen en vangen.

Voor de gelovigen is voorbeschikt dat hun gezicht dan zal stralen, voor de ongelovigen is voorbeschikt dat hun gezicht donker zal worden.

Over de Daabbah zegt Allah^{cc}:

Wanneer het woord hen treft, dan brengen Wij voor hen een levend wezen uit de aarde [*] tevoorschijn om tot hen te spreken: voorwaar, de mensheid was niet van onze tekenen overtuigd.

(Qur’an 27:82)

[* *Dābbah man al-arz*]

Sommige theologen leggen in hun geschriften dit merkteken van mensen (het stralen of verduisteren) uit als een symbool: als een symbolisch teken of zegel op het voorhoofd van de mensen. Sommige geleerden hebben het zo uitgelegd:

Er staat te gebeuren dat de mensen tegenover elkaar komen te staan en elkaar aanzetten tot tweedracht. Dan is er een probleem, dus moet er iets gebeuren. Preken en goede raad stellen de mensen niet op prijs, dus goede raad zal hen niet beïnvloeden. Goede raad zal geen enkel effect hebben op de mensen die dan leven.

Dan laat Allah^{cc} voor hen een dier oprijzen uit de aarde opdat de mensen tot besef gaan komen. Er verschijnt dan een dier, waardoor zij tot nadenken komen. Het is een teken van Allah^{cc} voor de mensen: Het Beest. Het is een voorteken: het betekent dat de opstanding nabij zal zijn. Omdat dieren nu eenmaal niet spreken [maar dit dier wel], begrijpen ze er niets van.”

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering gezegd:

“De Daabah verschijnt met het zegel van de profeet Salamo en met de staf van de profeet Mozes. Met de staf laat hij de gezichten van de gelovigen stralen, met het zegel maakt hij het gezicht [of: de neuzen] van de ongelovigen zwart. Zij [de gelovigen] worden gered en zullen genoeg te eten hebben en elkaar aanspreken met [herkennen als] “gelovige”, de ongelovigen echter met “ongelovige”.

(Bronnen: Tirmizi & Ibn Mace)

Ebu Davud zegt dat volgens Huzeyfe bin Esid de Profeet^{vzh}, gevraagd naar de Daabah, over het uitlokken van tweedracht zei:

De Daabah verschijnt in drie vormen. Om te beginnen verschijnt hij soms in steden en dan verdwijnt hij weer. Een andere keer verschijnt hij weer in steden en moet hij daar bloed vergieten – en hij verdwijnt weer. Daarna beginnen de mensen in de moskee, zelfs de meest vrome en voorname, elkaar de moskee uit gooien. De mensen zullen alle kanten op rennen, maar van de echte gelovigen blijft er een groep over. Zij zeggen: “Niemand anders dan Allah^{cc} verlost ons”.

De Daabah verschijnt ook aan hen, maar hun gezichten stralen als grote parels – en dan bindt hij in. Daarna kan hij hen niet meer achtervolgen, noch kan hij ontsnappen door hard weg te lopen. Komt hij een mens tegen, dan gaat hij bidden. “Bij Allah^{cc}!”, zegt hij, “Ik zweer je dat je niet in staat bent te bidden” – zo heeft hij begrepen. Hij maakt de gezichten van de gelovigen stralend en van die van de ongelovigen verminkt hij de neuzen.

De metgezellen vroegen: ‘Oh Gezant van Allah^{cc}, Wat zal er daarna met de mensen gebeuren?’

Hierop zei de Profeet^{vzh}: “Daarna delen de mensen hun bezittingen met elkaar, in de steden is er vrede en dialoog en als zij op reis zijn, zijn zij als vrienden voor elkaar.”
(Bron: Ebu Davud)

Enkele andere geleerden, wijze leraren en godvruchtige mannen, hebben over het verschijnen van de Daabbah ook geschriften achtergelaten. Allah^{cc} zal er het juiste van weten.

6. *Het opkomen van de zon in het westen* [*]

[* Een moderne vertaling zou kunnen zijn: “Het omklappen van het magnetische veld van de aarde” Noord wordt dan immers zuid en omgekeerd, dus oost wordt dan west en omgekeerd. Zoiets gebeurt eens in de zoveel-duizend jaar.]

Een van de grote voortekenen is ook dat de zon in het westen opkomt. Als dan de zon in het westen opkomt, is het te laat om nog berouw te hebben. Noch berouw, noch bekering van de ongelovige wordt dan nog aanvaard.

Over het opkomen van de zon in het westen zegt Allah^{cc} in een vers:

“Zij (de ongelovigen) wachten slechts totdat de engelen tot hen komen of dat (de bestraffing van) jouw Heer tot hen komt, of totdat een aantal tekenen van jouw Heer komt. Op de dag dat een deel van de tekenen van jouw Heer komt, zal het geloof van iemand niet baten wanneer hij daarvoor niet geloofde of niets goeds verrichte toen hij geloofde. Zeg (Mohammed,): “Wachten jullie maar! Voorwaar, wij wachten ook!”
(Qur’an 6: 158)

In hun streven naar gelijke interpretaties zijn de meeste geleerden het erover eens dat dan de zon dan in het westen zal opkomen.

Ebu Zerr heeft het volgende verteld:

Ik ging de moskee binnen toen de zon onderging. De Profeet^{vzh} zei tegen mij: “Och, Ebu Zerr, weet je wel waar de zon naar toe gaat?”

Ik zei: “Allah^{cc} en zijn Profeet^{vzh} weten dit beter.”

[De Profeet^{vzh}:] “Hij gaat de Heer toestemming vragen om te bidden. De Heer geeft hem toestemming en zegt als het ware tegen hem: *Ga onder om weer op te komen*. Hij gaat dan onder en komt weer op.” (Bron: Tirmizi)

De mensen die dan kijken, zullen zien dat de zon verduisterd in het westen opkomt. Vanaf dat moment zal de deur naar berouw en vergeving gesloten zijn. Dan zullen de mensen in paniek raken en uit angst niet weten wat te doen. Dit staat te gebeuren.

Die dag zal heilzaam zijn voor de goede mensen die God vrezen [*]. Er zal geen heil zijn voor de slechte mensen die God niet vrezen [*]

[* letterlijk: die huilen resp. niet huilen.]

Het zal niet aanvaard worden als ongelovigen dan gaan geloven. Wat de overleveringen zeggen is dat, nadat de zon in het westen is opgekomen, de mensheid nog 120 jaar op de aarde zal leven.

Allah^{cc} zal er het juiste wel van weten.

7. *Het verschijnen van rookwolken*

Allah^{cc} heeft in een heilig vers gezegd:

Wacht dan op de dag dat in de hemel
duidelijke rook verschijnt.

(Qur'an Duhan, de rook, 44: 10)

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering
gezegd:

Voor de gelovigen is het effect van de rook
dat ze gaan hoesten, maar voor de
ongelovigen zal het veel heftiger
uitpakken. (Bron: Ebu Davud)

8. *Aardbevingen [*]*

[* Letterlijk: het wegzakken van de grond.]

Het optreden van aardbevingen op drie plaatsen
in de wereld is ook een van de voortekenen van
de opstanding. Deze aardbevingen zullen op
drie plaatsen optreden: in het westen, in het
oosten en in de helft van Arabië.

Zo heeft de Profeet^{vzh} volgens een overlevering
gezegd:

Als jullie deze voortekenen waarnemen,
dan is de opstanding nabij:

[1] de rookwolken,

[2] de antiprofeet,

[3] het beest uit de aarde,

[4] de zon die in het westen opkomt,

[5] aardbevingen op drie plaatsen ergens
in het westen, in het oosten en in de helft
van Arabië. Als laatste van deze

voortekenen is er

[6] een vuur dat in Jemen begint en dat

de mensen massaal bijeendrijft en opjaagt naar de bestemde plaats.
(Bron: Müslim)

9. *De afbraak van de Ka'aba*

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering gezegd:

Iemand uit Afrika [*] zal de Kaa'ba afbreken. Ik voorzie dat een zwarte man met zijn handen de Kaa'ba steen voor steen zal afbreken.
(Bronnen: Buhari, Müslim)

[*of, letterlijk: Ethiopië – het hier gebruikte Osmaanse woord, *Habeşli*, betekent ook 'een slecht mens'.]

10. *Het verschijnen van een vuur*

Volgens de overlevering verschijnt er ergens in de buurt van Jemen een vuur dat de mensen opjaagt.

Over de laatste tien voortekenen heeft de Profeet^{vzh} volgens een overlevering iets gezegd. Huzeyfe bin Esid vertelt hierover:

Toen wij over de opstanding spraken en hoe die onverwacht over ons komt, zei de Profeet^{vzh}: “Waarover praten jullie?”
De volgelingen zeiden: “Wij praten over de opstanding”.
Hierover zei de Profeet^{vzh}: “Als jullie deze voortekenen waarnemen, dan is de opstanding nabij:
[1] de rookwolken,

[2] de antiprofeet,
 [3] het beest uit de aarde,
 [4] de zon die in het westen opkomt,
 [5] aardbevingen op drie plaatsen ergens
 in het westen, in het oosten en in de helft
 van Arabië. Als laatste van deze
 voortekenen is er
 [6] een vuur dat in Jemen begint en dat
 de mensen massaal bijeendrijft en opjaagt
 naar de bestemde plaats.”
 (Bron: Müslim)

Volgens een andere overlevering heeft de
 Profeet^{vzh} gezegd:

Zolang er nog iemand Allah^{cc} aanroept,
 hoef je niet bang te zijn voor de
 opstanding. (Bronnen: Müslim, Tirmizi).

Zoals in de overlevering duidelijk wordt gezegd,
 zal de opstanding niet aanbreken zolang er nog
 iemand is die met een goede en zuivere
 bedoeling nog van harte Allah^{cc} aanroept.

Vergeet dit niet, ...

... mens die in de wereld leeft: over elk moment
 van het leven zul je verantwoording af moeten
 leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die
 dag, die van de opstanding, zal het einde zijn
 van het aardse leven en van de kosmos, maar
 die laatste dag zal ook het begin zijn van een
 eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het
 oordeel: de gelovigen worden onthaald in het
 paradijs, de ongelovigen worden naar de hel
 gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2: 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waar wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie [de Qur'an] geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede daden verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

2. De doodsstrijd

O jullie die geloven, wees niet als degenen die ongelovig zijn en die over hun broeders zeggen wanneer zij over de aarde reizen of in strijd verwickeld zijn:
 “Wanneer zij bij ons gebleven waren, zouden zij niet gestorven of gedood zijn”, opdat Allah dat tot (een bron van) wroeging in hun harten maakt. En het is Allah die doet leven en die laat sterven. En Allah ziet alles wat jullie doen.
 (Qur'an 3: 156)

Op het einde is er dan ineens de doodsstrijd in al zijn hevigheid. Als het moment daar is word je door een (hogere) macht weggehaald en dat gaat gepaard met pijn en moeite. Op het einde van je aardse leven zul je dit met alle intensiteit ervan meemaken. Om je op dit overweldigende gebeuren voor te bereiden moet je zonden vermijden en je aan de voorgeschreven godsdienstplichten houden. Daarom raadde Lukman [*] zijn zoon Hekim aan:

Mijn jongen, vergeet tijdens je leven de dood niet!

[* Een mythische profeet uit oude tijden]

Als je tijdens je leven de dood vergeet en geen berouw hebt over je zonden, maak je de verschrikking van de dood alleen maar erger, terwijl degene die zijn godsdienstplichten vervult gerust kan zijn. De Profeet^{vzh} vroeg in zijn gebeden aan Allah^{cc} om verschoond te

blijven van het vuur van de hel, van kwellingen in het graf en van de beproevingen bij de dood, zo vertelde hij zijn volgelingen, met de woorden:
 O mijn God, maak de verschrikkingen van de dood voor mij dragelijk!

De ziel wordt weggevoerd

In de laatste fase van het stervensproces wordt de ziel weggevoerd. Dit is voor hen die goed zijn geweest niet erg, maar voor degenen die slecht zijn geweest uiterst zwaar. Hasan heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} over de verschrikking van de dood gezegd heeft:

Dit is zoiets als zeker driehonderd keer door een zwaard geslagen te worden.
 (Bron: Ibn Ebi'd-Dünya)

Şeddad bin Evs heeft gezegd:

Voor de gelovigen is de dood van alle moeilijkheden op aarde en in het hiernamaals de zwaarste. De dood is erger dan dat iemand met een haak je ingewanden weghaalt of dat je door een scherpe schaar in stukken wordt geknipt of dat je in een pot gekookt wordt. Als een dode zou opstaan en van de pijn van de dood zou vertellen, zouden de mensen de rest van hun leven geen rust meer kunnen vinden.

De pijn van de dood

Toen de ziel van Mozes Allah^{cc} bereikt had, vroeg Allah^{cc} hem:

Hoe was de pijn van de dood?

Mozes antwoordde:

Als de vogel [Phoenix] die in een pan gekookt wordt. Hij is onsterfelijk, daar is hij zeker van.

Een soortgelijke overlevering luidt:

Het is alsof een schaap levend en wel door de slager gevild wordt.

Ook is er overgeleverd:

Voor de ziel van de goede mensen is het weghalen van de ziel als het weghalen van een haar uit deeg. Voor de ziel van de slechte mensen is het als het lostrekken van een stuk zijde uit een doornige boom.

In het eerste geval wordt de ziel niet verwond, in het tweede geval echter wordt de ziel gewond en beschadigd. Deze wonden, die worden aangebracht tijdens het verblijf in het graf, zijn voor de ziel een kwelling. Dat een mens bij het weghalen van de ziel pijn voelt is ook aangekondigd met deze woorden:

De hemel boven hem zal instorten. Het is (ook) alsof er een naald in je lichaam prikt.

Ka'b zegt iets dergelijks:

Het weghalen van de ziel lijkt op het binnendringen van een doornige tak in de mond en op het binnendringen van een doornige tak in de aderen. Het is dan alsof iemand die tak beetpakt en 'm er met geweld weer uittrekt.

Bij het weghalen van de ziel ziet de dode dan meteen de engel des doods [Azrael]. Deze engel kan op verschillende manieren verschijnen, al naar gelang de vroomheid van de overledene.

Volgens een overlevering heeft Abraham (Ibrahim) tegen de engel des doods gezegd:

“Laat mij eens zien hoe u de ziel van slechte mensen weghaalt?”

De engel zei: “Je zult het zien daarvan niet kunnen verdragen.”

Maar Abraham bleef aandringen.

“Ik kan daar wel tegen”, zei hij.

De engel, Azrael zei: “Kijk eens de andere kant op!”

Abraham draaide zich weer om en zag tot zijn ontsteltenis Azrael nu als een pikzwarte man met een warrige wilde baard verschijnen. Hij stonk afschuwelijk en zijn handen waren zwart. Uit zijn mond en neusgaten vlamde vuur en rook. Dit kon hij niet aanzien en hij verloor het bewustzijn.

Toen hij weer bijkwam, zag hij Azrael weer in zijn vorige gedaante en zei hem:

“Voor een zondaar is het genoeg om uw gestalte te zien. Het is als kwelling echt wel voldoende om u tegen te komen en u in die gestalte te zien!”

Daarna vroeg Abraham: “Laat mij nu eens zien hoe u de zielen van de goede mensen wegneemt?”

De engel nam een gedaante aan die prachtig was om te zien. Hij (Abraham) zei: “Voor de goede mensen is het echt wel voldoende om u in deze gedaante te zien.”

Het zijn deze dingen die de ongelovigen mee zullen maken en die voor de gelovigen geen probleem zullen vormen. Zij die in Allah^{cc} geloven zien dan [de doodsengel] Azrael in een schitterende gedaante.

We zullen dan ook zien dat de heilige boeken, waarin twee engelen de daden van de gestorvenen opgeschreven hebben, gesloten zullen worden. Tegen een goede gestorvene zeggen de engelen dan:

“Allah^{cc} belooft jou met zijn gunsten. Je zult nu voor altijd gelukkig zijn omdat je goede daden zijn opgeschreven.

Tegen de slechte gestorvene zeggen zij:

“Allah^{cc} straft jou met ongeluk. Je zult nu voor altijd ongelukkig zijn omdat je slechte daden en je zonden opgeschreven zijn.”

De Profeet^{vzh} heeft gezegd:

“Als wij dan de beloningen en straffen te zien krijgen, en zien wie er in de hemel en in de hel verblijven, zijn wij onsterfelijk geworden. (Bron: Ibn Ebi'd-Dünya)

Omdat niemand zichzelf gemakkelijk kan beschermen tegen de pijn van de dood en waarmee hij [of zij] daarna geconfronteerd wordt, moet men zijn best doen om de geboden en verboden die namens Allah^{cc} zijn verordend, te volbrengen. Dan zal hij met Allah^{cc}'s toestemming op een rustige en mooie wijze van deze aarde vertrekken. Zo heeft Allah^{cc} in een vers gezegd:

Zij zijn degenen die de engelen als
gereinigde zielen meenemen.
(Qur'an 16:32)

Hasan ibn Basri heeft het volgende gezegd:
Dan zullen alleen de gelovigen de
ontmoeting met Allah^{cc} de Heer met een
gerust hart tegemoet zien.

Met andere woorden: de gelovigen kunnen
gerust zijn. De dag dat zij sterven is voor hen
een blijde dag vol vreugde.

3. De dood

Iedere ziel zal de dood ondergaan, en voorwaar: pas op de dag der opstanding zullen jullie je beloning (volledig) ontvangen. Wie van de hel weggehouden wordt en het paradijs binnengeleid wordt heeft waarlijk succes. Het aardse leven is slechts een misleidend genoeg.”
(Qur’an 3:185).

Zeg: “voorwaar, de dood die jullie trachten te voorkomen zal jullie zeker vinden. Daarna zullen jullie worden teruggevoerd naar de Kenner van het onwaarneembare en het waarneembare en Hij zal jullie dan meedelen wat jullie daden waren.”
(Qur’an 62:8)

In een ander vers wordt hetzelfde gezegd:
Iedere ziel zal de dood ondergaan.
(Qur’an 3:185)

De Profeet^{vzh} heeft gezegd:
“Net zoals de dieren, nemen mensen die weten dat zij gaan sterven geen stuk vlees meer aan.”

De dood is een gebeurtenis die elke mens op zijn of haar pad zal vinden. Elk levend wezen dat door Allah^{cc} geschapen is, zal van nature de dood meemaken. Omdat elke ziel de dood zal meemaken is dit iets dat noodzakelijk moet gebeuren.

Waarom is dit noodzakelijk? Omdat Allah^{cc} in de geboden en verboden die hij heeft uitgevaardigd, bevolen heeft dat dit zo moet gebeuren en dat de mens niet gemakzuchtig tegenover de dood moet staan. Dus als iemand gemakzuchtig tegenover de dood staat, dan bereidt hij of zij zich niet goed voor op het uur van de dood en op wat daarna komt.

Er is een overlevering van Abdullah bin Ömer die hierover gaat:

Er kwam een man naar de Profeet^{vzh}, die hem toen vroeg: “O, gezant van Allah^{cc}, wat is het verstandigste en het beste voor de mens?”

De Profeet^{vzh} gaf hem de volgende aanwijzing: “Heel vaak aan de dood denken en je op de dood heel goed voorbereiden. Door dit te doen bereikt de mens zowel een goed leven als een goed levenseinde.” (Bron: Taberani)

In feite is de dood nodig als een goede raadgever voor de mens. Dus de dood is iets dat ons iets leert. Als de mens geen lering trekt uit de dood, dan zal deze voor hem dramatisch zijn. Daarom is het nodig het bestaan van de dood goed in gedachten te houden.

Kalief Ömer bin Abdulaziz, zegt, sprekend over de dood, dat deze lijkt op de wanhopige strijd van een druipnatte vogel die al fladderend het water van zich afschudt. En Ibn i-Şerin heeft over het uur van de dood gezegd dat het is alsof iemand verdoofd wordt.

Om aan de dood te denken en deze een plek te geven in je beleving is er een behulpzame manier: als je bij elkaar komt, altijd ook aan de dood van je vrienden, kennissen en verwanten te denken.

Hasan i-Basri heeft gezegd:

De doodsengel kijkt drie maal per dag in elk huis. Als van iemand in dat huis de levenskracht op is en zijn levensduur om is, neemt hij diens ziel mee. Terwijl de engel de ziel meeneemt, beginnen de mensen in dat huis te huilen. Als de engel dan het huis verlaat, keert hij zich om en zegt: "Dit is zeker niet de laatste keer dat ik in dit huis kom. Ik zal hier blijven komen totdat ik elk van jullie meegenomen en weggebracht heb." Als de mensen in dat huis konden horen wat de engel zegt, zouden zij de dode vergeten en om zichzelf huilen.

Ömer bin Abdulaziz heeft er ook iets over gezegd:

Is het niet zo dat er elke ochtend of avond een bode naar Allah^{cc}'s troon gaat, die alles ziet wat wij doen? Daarmee graven jullie je eigen graf. Het is de aarde die rouwt. (Als het zo ver is) heb je je vrienden achter je gelaten en is je aardse leven geëindigd.

Je dood is ook je vertrek. We zijn nu eenmaal slechts tijdelijk op de aarde. En het graf zet aan tot denken over het leven. Omdat de mens nu eenmaal tijdelijk op de aarde leeft en hij op het

einde ervan de dag van zijn dood zal bereiken, en omdat de aarde in het graf zijn lichaam zal laten vergaan, is het niet onverstandig om aan de dood te denken.

Het volgende is ook overgeleverd:

Toen Ibn i-Muti op een dag de schoonheid van zijn huisbewonderde, begon hij tranen met tuiten te huilen en zei hij: “Ik zweer bij Allah^{cc} dat ik, als de dood niet zou bestaan, ik hier gelukkig en blij mee zou zijn. Als de zorgen over ons toekomstige graf er niet zouden zijn, zou onze kijk op de wereld zonniger zijn.”

Als je het zo bekijkt, dan bouwt de rijke zich vast wel een mooie villa. Als je hierop voorbereid bent, breng een wijze die dit weet je dit inzicht wel bij. Een wijs mens zegt, als hij zo'n villa ziet, tegen de man: “Je villa is heel mooi, maar je hebt een fout gemaakt. Al die schoonheid heeft ook een schaduwkant.”

De man vraagt hem ongerust: “Welke fout is dat dan wel?” De wijze geeft hem het volgende antwoord: “Je fout heeft tot nu toe niemand benadeeld, maar dit hier zul je kwijt raken als je sterft.”

De aarde bestaat sinds een bepaalde tijd. Maar deze wereld bestaat niet eeuwig, Het is echt een fout om je leven in het hiernamaals in gevaar te brengen. Verstandige mensen die belang hechten aan de wil van Allah^{cc} bezien dit alles, denken aan de dood; zij denken aan de (beperkte) duur van hun levenspad en zij wijden zich aan hun geloof en hun godsdienst. Dit is

allemaal een voorbereiding op het leven in het hiernamaals.

Ook het volgende is overgeleverd:

Een man van Joodse afkomst had een groot kapitaal verzameld. Toen zijn dood nabij kwam, zei hij tegen zijn kinderen: “Breng mijn gehele bezit bij mij.”

De kinderen brachten het gehele bezit bij elkaar en legden het voor de man neer.

Toen de man dit allemaal zag, barstte hij in snikken uit.

Toen (de doodsengel) Azrael dit zag, vroeg hij: “Waarom brengt dit je aan het huilen?”

Ik zweer je dat Allah^{cc} je dit kapitaal gegeven heeft. Tot het moment dat Allah^{cc} je ziel van je lichaam scheidt, zal ik niets uit je huis wegnemen.”

Hierop zei de man: “Geef u mij alstublieft nog wat tijd en zodat ik mijn kapitaal nog eerlijk kan verdelen.”

Azrael gaf hem hierop ten antwoord: “Nee! Die kans is voorbij! Voor jou is de tijd die je gegeven is voorbij. Je zou dit gedaan moeten hebben vóór je stervensuur gekomen is.”

Zo bezien moet de mens, als zijn dood nadert, afstand doen van de goederen die hij verzameld heeft. Om in het hiernamaals eeuwig te leven, hoef je nu niets met hard werken te verzamelen. Je houdt dan je rijkdom voor gezien en van Azrael hoor je wel dat het je tijd is.

Allah^{cc} heeft in een heilig vers gezegd:

Wanneer hun tijd komt, kunnen zij het geen moment uitstellen en zij kunnen het ook niet bespoedigen. (Qur'an 16:61)

Dus, omdat de mens op zekere dag onvermijdelijk met zijn dood geconfronteerd zal worden, doet de mens er goed aan om enerzijds zijn godsdienstplichten te vervullen en om anderzijds zonden te vermijden. Dan ben je voorbereid op de dood.

Vergeet dit niet, mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken (2, 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp. Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de

hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie (de Qur'an) geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede dagen verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

4. Het graf

Als jij zou kunnen zien hoe (het gaat met) de onrechtvaardigen in doodsstrijd en hoe de engelen hun handen naar hen uitstrekken (terwijl zij zeggen:) “Geefst jullie zielen op! Vandaag worden jullie beloond met de bestraffing van de schande vanwege wat jullie aan onwaarheid over Allah plachten te zeggen en vanwege wat jullie in zijn verzen hoogmoedig plachten te verwerpen.”
(Qur'an 6: 93)

Oman stond eens bij een graf. Hij huilde, de tranen liepen over zijn baard. Gevraagd waarom hij zo huilde, zei hij:

De Profeet^{vzh} heeft, naar ik gehoord heb, gezegd: “Het graf is het begin van het leven in het hiernamaals. Zij die van ons weggenomen zijn, zij die gestorven zijn, gaan naar die plek, hun eerste verblijfplaats. Het probleem van degenen die weggenomen zijn en die daar verblijven is (in eerste instantie) nog eenvoudig, maar daarna wordt het probleem zwaarder. Een vreeswekkender tafereel als dat wat het graf ons als les laat zien, heb ik nooit gezien.”
(Bron: Tirmizi)”

Totdat de mens na de dood eens weer zal opstaan, is het graf zijn eerste langdurige verblijfplaats, als een soort wachtkamer in het universum. Elke mens zal in het hiernamaals

oogsten wat hij op aarde gezaaid heeft. Zo bezien zal hij of zij in het graf dus geconfronteerd worden met hoe hij op aarde geleefd heeft.

Wie zich in het graf bevindt, heeft het dus goed daar als hij of zij goed geleefd heeft, dus het geloof heeft behouden en goede daden verricht heeft. Wie zich in het graf bevindt, heeft het zwaar als hij of zij in het aardse leven gezondigd heeft en slecht heeft geleefd.

De mens is altijd verantwoordelijk voor wat hij of zij op aarde gedaan heeft. Voor zijn goede daden kan hij een beloning tegemoet zien, voor zijn slechte daden kan hij een straf tegemoet zien. Het graf is dan ook de eerste plek van het leven in het hiernamaals waar je je beloning of straf meemaakt.

Omdat dit zo geopenbaard is, wordt op aarde elke dag vijf maal door 'Moeder Aarde' iets gezegd, namelijk:

- "O mensenkind, je mag nu nog wel op mijn rug lopen, maar ik maak in mijn buik een plek voor je klaar waar je zult komen te liggen."
- "O mensenkind, je mag nu wel op mijn rug allerlei voedsel eten, maar als je aan je einde komt zul jij voedsel voor de torren zijn."
- "O mensenkind, je mag nu wel op mijn rug lopen te lachen, op het einde zul je in mij buik liggen te huilen."

- “O mensenkind, je mag nu wel op mijn rug blij zijn, straks zul je in mijn buik verdriet hebben.”
- “O mensenkind, je mag nu wel op mijn rug zondigen, straks zul je in mijn buik pijn leiden.”

Opdat u, gelovigen, duidelijk zou worden wat er gebeurt als u dood gaat en naar het graf gedragen wordt, heeft Useyd bin Abdurrachman gezegd:

Haast u! Zelf wil ik het moment vóór zijn dat ik naar het graf gedragen wordt.

Wat je graf betreft, dan zal ook de aarde gaan spreken. Zij zal zeggen: “Ik heb van je gehouden toen je op mij leefde. Nu houd ik nog meer van je.”

Bij de dood van een ongelovige zegt deze over de dragers: “Ai! Ze brengen mij weg!” Zijn graf wordt zijn probleem als ook de aarde gaat spreken en gaat zeggen: “Wat mij betreft, ik heb tijdens je leven al een afkeer van je gehad. Nu echter verafschuw ik je nog meer”.

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering gezegd:

Als dan de [slechte] dode in het graf belandt, zegt het graf: “Schaam je voor mij, o mensenkind! Zeg mij: heeft niemand jou dan de waarheid verteld? Wist je dan niet dat het bij mij een plaats van beproeving is, van duisternis, eenzaamheid, van wormen en torren? Heb je dan niet, toen je nog leefde, stil gestaan bij je toekomst?”

Als er echter een goed mens wordt gebracht, dan klinkt er een stem met het gezag om tegen het graf te zeggen: “Deze mens is goed geweest en door het kwaad is hij niet verleid. Wat zeg je nu tegen hem?” Het graf zegt dan: “Nu ben ik voor hem (haar) als een groene tuin”. Voor deze dode is er ook licht en zijn ziel zal naar Allahcc opstijgen.

De stilte op de begraafplaats misleidt ons

De stilte op de begraafplaats is in feite misleidend. Ook zij die oog hebben voor wat God laat gebeuren, vinden daar een beproeving. Iemand die zich hiervan bewust is, zal er aan denken voor hij naar een begraafplaats gaat.

Zo heeft Süfyan-i Sevri gezegd:

Als iemand vaak aan de dood denkt, treft hij het graf als een hemelse tuin aan. Als iemand echter nooit aan de dood denkt treft hij het graf als een helse kuil aan.

Ook heeft Süfyan-i Sevri gezegd:

O mens, als je je bezit, je vrouw en je kinderen wilt beschermen, bescherm dan de mensen en denk aan je godsdienstplichten. Dit, opdat men kan zeggen: “Allahcc zij gezegend in uw huis, want wat gaat het goed met uw vrienden en gezellen.”

Ubeyd bin Umeyr heeft gezegd:

Bij elk graf wordt tegen de overledene gezegd: “Ik ben een plaats van duisternis

en eenzaamheid. Als je tijdens je leven in Allah^{cc} geloofd hebt ben ik nu voor jou een plaats van genade. Als je echter ongehoorzaam bent geweest, ben ik voor jou een plaats van kwelling. Als iemand gehoorzaam is geweest en naar mij gekomen is, zal hij verheugd weer van mij vandaan gaan. Wie opstandig geweest is vertrekt beslist niet zo.” Dit zegt het graf.

Muhammed bin Sabih heeft hierover gezegd:

Als de mens in het graf is beland, gestraft wordt en het er niet prettig vindt, dan gebeurt hem iets. Zijn burens zeggen: “Heb je dan niet van ons geleerd? Wij zijn vóór jou heengegaan, heb je dat niet gemerkt? Heb je niet gedacht aan de dag van vandaag? Had je niet door dat wij onze godsdienstplichten niet meer kunnen vervullen? Het was toch duidelijk dat jij ook eens zou gaan?”

Tegen de persoon in het graf zal gezegd worden: “Och! Heeft de wereld daarboven je dan bedrogen? Je wist toch dat er anderen vóór jou begraven zijn? Heb je daar dan niets van geleerd? Zij die zich hebben laten bedriegen zijn gestorven en zijn het graf in gedragen. Je hebt hier niets van geleerd en nu ben je zelf weggehaald.” Dit zegt het graf.

Ubeyd, de zoon van Abdullah, heeft hierover iets verteld, namelijk dat de Profeet^{vzh} bij een overledene heeft gezegd:

De overledene ligt nu in zijn graf. Iemand die begraven is, kan niet meer lopen en

dan hoort hij een stem. Men merkt dan dat men in het graf eenzaam is. Dan klinkt er een stem die zegt: “O mensenkind! Wat jammer voor jou dat je dood bent! Schrik je niet van mij? Heeft men je niet verteld dat dit een plek is van wormen, torren en duisternis? Was je wel op mij voorbereid?”
(Bron: Ibn Ebi'd-Dünya)

Enes heeft verteld:

Toen een vrouw van de Profeet^{vzh} na een ernstige ziekte overleden was, liep de Profeet^{vzh} achter haar aan. Wij verbaasden ons over het gedrag van de Profeet^{vzh}.

Toen wij bij de ingang van het graf kwamen ging hij daar persoonlijk naar binnen. Hij verschoot van kleur en werd afwisselend bleek en rood. Toen wij de Profeet^{vzh} vroegen hoe het daar was, zei hij: “Ik ging naar binnen, wetend dat het graf van mijn vrouw benauwd, akelig en duister zou zijn. Daarom heeft Allah^{cc} mij laten weten dat de benauwdheid van het graf verzacht kan worden. Hij heeft gehoord dat zij het daar zo benauwd heeft; de hulpkreten van mijn vrouw heeft Hij van alle kanten allemaal gehoord.’
(Bron: Ibn Ebi'd-Dünya)

Hoe kun je verschoond blijven van de kweiling in het graf?

Als iemand verschoond wil blijven van de kweilingen van het graf, dan moet hij vier dingen goed doen en vier dingen echt vermijden.

1. Altijd vijf maal per dag bidden,
2. veel aalmoezen geven,
3. vaak in de Qur'an lezen en
4. deze vaak reciteren.

Het verrichten van deze vier daden verzacht het graf voor de mens; het geeft ruimte. Wat hij moet vermijden is:

1. Leugens,
2. wat u toevertrouwd is niet goed beheren,
3. kwaadspreken en roddelen en
4. je onrein maken met urine.

Wat dit betreft is één daad voor elke moslim noodzakelijk: voor de kweiling in het graf moet hij bij Allah^{cc} zijn toevlucht zoeken. Vóór hij het graf in gaat, moet hij zijn godsdienstplichten vervullen om op die plaats voorbereid te zijn. Nadat de mens het graf is ingegaan krijgt hij geen toestemming meer om terug te keren en een goede daad te verrichten. Hij zou dit wel willen, maar in plaats daarvan krijgt hij te maken met beproevingen. Als hij eenmaal begraven is komt het berouw te laat.

Een verstandig iemand denkt aan zijn situatie na de dood. Een dode wil wel toestemming om de twee verzen van het gebed voor de overledenen te bidden, om zijn geloof in de

eenheid van Allah^{cc} te belijden of om alleen maar “Allah^{cc}” te reciteren, maar dit wordt niemand toegestaan. Zij kunnen zich dan niet meer bedenken. Daarom verbazen ze zich over de levenden (die dit wel kunnen, maar niet doen).

Hierover heeft Yahya bin Muaz gezegd:

“O mensenkind! Uw Heer nodigt u uit in de hemel als een huis van vrede en welzijn. Tijdens je leven op aarde kun je de uitnodiging om naar dat huis te gaan aannemen, maar als je eenmaal in het graf verblijft, is het te laat om het aannemen van die uitnodiging zelfs maar te wensen.

Een van de grootste geleerden heeft iets dergelijks gezegd:

Allah^{cc} liet mij in een droom mijn gestorven vriend zien. Meteen zei ik vanuit mijn gevoel: “Dank zij aan Allah^{cc}!”. Mijn gestorven vriend zei toen: “Nu ik je dit hoor zeggen: ik zou de hele wereld willen geven als ik dit tijdens mijn leven nog had kunnen zeggen.”

Om dit allemaal goed te beseffen, moet elke moslim, terwijl hij op aarde is, zijn dagen niet in innerlijke ledigheid doorbrengen en zijn tijd niet onbenut laten. Voor elk moment draagt de mens verantwoordelijkheid. Laat hij niet vergeten dat hij er ook verantwoordelijk voor is om zich steeds bewust te zijn van het hoe en wat van de opstanding.

Alle dagen die wij op aarde doorbrengen vormen (als het ware) een kapitaal. Wij kunnen de tijd, het kapitaal dat we in handen hebben, winstgevend maken. Daartoe moeten we ons wijden aan onze godsdienstplichten en zonden vermijden. De dag van de opstanding zal ons dan tot zegen zijn. Besef dit goed, want op die dag zal berouw je niet meer kunnen helpen.

Vergeet dit niet, mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2, 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij

hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie (de Qur'an) geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede dagen verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

5. De ondervraging door de engelen

Enes heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} heeft gezegd:

Als de overledene in het graf ligt en zijn vrienden zich omkeren om terug te gaan, hoort hij een stem. Terwijl zij weg gaan van het graf komen er twee engelen, Münker en Nekir genaamd. Zij gaan zitten en stellen de vraag: “Wat heb je te zeggen over Allah^{cc} en de Profeet^{vzh}?”

Als iemand geloofd heeft en als moslim geleefd heeft, zegt hij: “Ik heb de geloofsbelijdenis gedaan; hij is de dienaar en boodschapper van Allah^{cc}.”

Als antwoord wordt hem gezegd: “Zie daar iemand in de hel. Allah^{cc} heeft hem daarheen gestuurd. Maar jou schenkt Hij een plaats in de hemel; daar mag je heen gaan.”

Hij of zij krijgt dan zowel iemand in de hemel als iemand in de hel te zien.

Ook aan de ongelovige en ongehoorzame wordt de vraag gesteld. Het antwoordt is dan: “Dat weet ik niet - ik bedoel: wat de mensen hierover gezegd hebben.” Er wordt verteld dat, wie de Profeet^{vzh} van Allah^{cc} niet gekend heeft, dan niets weet te zeggen.

Dan raakt hij als door een mokerslag op zijn hoofd buiten bewustzijn geslagen. Zijn kreten worden door de mensen en demonen die buiten staan allemaal gehoord. (Bronnen: Buhari & Müslim)

Elke gestorven mens wordt in het graf zeker ondervraagd

Als deze in het aardse leven gelovig is geweest en zijn godsdienstplichten heeft vervuld, dan beantwoordt hij of zij de vragen met gemak. Maar als de mens in zijn aardse leven niet geloofd heeft, geen goede daden heeft verricht en gezondigd heeft, dan is het beantwoorden van de vragen erg moeilijk. Als hij dan niets weet te antwoorden, dan kan hij een bestraffing en kwelling tegemoet zien.

Het opstijgen van de ziel naar Allah^{cc}

Bera bin Azib heeft het volgende overgeleverd.

De Profeet^{vzh} ging eens samen met iemand van de helpers naar een begrafenis. De Profeet^{vzh} ging met gebogen hoofd bij de ingang van het graf staan. Hij zei drie maal: “Mijn Heer, ik vraag voor hem een schuilplaats voor de beproevingen van het graf.”

Nadat hij dit drie maal gevraagd had, zei hij: “Als voor een gelovige de tijd gekomen is en hij in zijn doodskleed met geurige kruiden ligt, stuurt Allah^{cc} hem engelen met gezichten stralend als de zon. Zij zien de mens daar dan liggen. Dan brengen zij de ziel naar een plaats in de hemel. Tot in de hemel blijft er een engel bij hem die voor hem bidt. De hemel gaat open, haar deuren openen zich en laten hem passeren.

Als de ziel dan tot Allah^{cc} is opgestegen zeggen de engelen: ‘O Heer, hier is de ziel van een mens’. Allah^{cc} zegt dan: ‘Breng hem terug en laat hem de beloning zien die ik hem bereid heb voor zijn goede daden. Ik heb immers gezegd: “Uit haar (de aarde) hebben Wij jullie geschapen en in haar zullen Wij jullie laten terugkeren; uit haar zullen Wij jullie een tweede maal tevoorschijn brengen.” (Qur’ an 20:55)’

De ziel keert terug naar het graf, begraaft als het ware zichzelf weer en hoort dan hoe zijn botten uiteenvallen.

Dan drukken de engelen, bij wijze van beproeving, met kracht op hem en vragen hem: ‘Wie is je Heer? Wie is je profeet? En wat is je geloof?’ De mens zegt dan: ‘Allah^{cc} is mijn Heer, mijn godsdienst is de islam en mijn profeet is Mohammed^{vzh}.’ Nadat hij dit antwoord gegeven heeft zegt een stem: ‘Je hebt goed gesproken’.

Belangrijk hierbij is dat Allah^{cc} gezegd heeft: Allah versterkt het geloof van de gelovigen met de standvastige belijdenis in het aardse leven en in het hiernamaals. (Qur’an 14, 27)

Dan nadert er iemand in een mooi gewaad en met een aangename geur. Deze brengt de goede boodschap dat de hemel en de genadegaven van God zijn toekomst mogen zijn. De mens zegt dan vragend: “U moet wel iemand zijn die Allah^{cc} met zijn

weldaden beloont”. De ander geeft dan als antwoord: “Ik ben jouw goede daden die je op de aarde verricht hebt. Dankzij je godsdienstbeoefening ga jij snel naar Allah^{cc} toe. Je hoeft dan geen prijs te betalen voor opstandigheid en laksheid. Daarom beloont Allah^{cc} jou met weldadigheid.”

Dan zegt een stem: “Er wordt hier vanuit de hemel een zacht bed gebracht en er wordt een deur open gezet”. En ja, er wordt een bed gebracht en een deur naar de hemel geopend. Hij (de dode) zegt dan: “Mijn Heer! Laat de opstanding nabij zijn en laat mij spoedig mijn familie ontmoeten!”

[Maar ...] als er een ongelovige komt, als hij, afgesneden van zijn verwanten op aarde, naar het hiernamaals gaat, dan zal ook hij engelen tegenkomen (maar dan) met boze gezichten en gekleed in vuur en zwavel, die hem met geweld gaan straffen.

Als zijn ziel wordt meegenomen naar de hemel vervloeken alle engelen hem. Geen enkele deur wil uit zichzelf open gaan voor zijn slechte ziel en steeds weer wordt hij weggestuurd. De engelen zeggen: “O Heer, hier is de ziel van een mens, maar de hemel wil hem niet toelaten”. Allah^{cc} zegt dan: “Breng hem terug en laat hem de straf die ik voor hem bereid heb zien. Ik heb ook hem immers gezegd:

Uit haar (de aarde) hebben Wij jullie geschapen en in haar zullen Wij jullie laten terugkeren; uit haar zullen Wij jullie een tweede maal tevoorschijn brengen.” (Qur’an 20:55).

De ziel wordt naar het graf teruggebracht.

Dan hoort ook hij zijn botten van top tot teen rammelend uiteenvallen. Dan klinkt er een vraag: “Wie is je Heer? Wie is je profeet? En wat is je geloof?”. “Dat weet ik niet”, zegt hij. Zij (de engelen) zeggen dan: “Inderdaad, dat weet je niet”.

Dan komt er iemand in een lelijk gewaad, een vieze geur en een wrede blik. Deze zegt: “Jou zij gezegd dat de toorn en de straf van Allah^{cc} voor altijd jouw deel zullen zijn”. De mens zegt dan: “Moge Allah^{cc} u straffen! Wie bent u eigenlijk?” (De gestalte zegt dan:) “Ik ben jouw slechte daden die tijdens je leven op aarde verricht hebt. Jij gaat nu helemaal naar de verdoemenis. Je hebt het gebed en de gehoorzaamheid verwaarloosd. Nu zal Allah^{cc} jouw slechte daden straffen.” De mens zegt dan: “Moge Allah^{cc} u ook straffen!”

Daarna is het alsof een blinde en doofstomme voor hem pleit. Er wordt een ijzeren moker voor hem klaargezet. Mensen en demonen zijn onbereikbaar, maar laten hem niet daar vandaan gaan. Dan brengt de aarde hem een brandmerk aan; as en aarde brandmerken hem. Dit

komt bij hem aan als een vuistslag, maar hij komt weer tot bewustzijn. Als iemand met zoveel geweld op zijn hoofd geslagen wordt, kan elke demon en elk mens het geluid horen. Dan wordt er gezegd: “Er worden twee gloeiende ijzers gebracht en er gaat een deur van de hel open”. De gloeiende ijzers worden bij hem gezet en er opent zich een deur van de hel.
(Bronnen: Ebu Davus & Hakim)

De beproevingen die wij in het graf zullen ondergaan

Ka'bu'l-Ahbar heeft gezegd:

Ik heb gehoord dat, als de vrome mens in het graf beland is, hij ondervraagd wordt of hij zijn godsdienstplichten heeft vervuld, zoals het gebed, de bedevaart en de gaven aan de armen. Nadat de doodsengelen aan zijn voeteinde zijn gaan staan, ontmoeten ze zijn gebeden. (De engelen zeggen:) “Deze mens heeft gebeden dat hij in Allah^{cc}'s vrede zou mogen opstaan. Straf hem niet.”
Als ze bij zijn hoofdeinde zijn gaan staan, ontmoeten ze zijn vasten. Deze (het vasten) zegt: “Hij heeft in zijn leven voor Allah^{cc} gevast, zich van eten en drinken onthouden. Straf hem daarom niet.”
Als zij (de engelen) die hem willen bestraffen dan zien dat hij tijdens zijn leven de godsdienstplichten, zoals de bedevaart en het moeite doen voor Allah^{cc}, heeft verricht, dan verhindert dit dat zij

hem straffen. Als ze dan bij zijn handen zien dat hij aalmoezen heeft gegeven, dan zeggen deze (de aalmoezen): “Ter wille van Allah^{cc} heeft hij veel aalmoezen gegeven. Straf hem daarom niet”. Dan zeggen de doodsengelen: “Je hebt op aarde goed geleefd en je bent rein gestorven”.

Dan komen de genade-engelen. Uit de hemel wordt een bed en een kleed gebracht (en zij zeggen:) “Gaat u daar maar in ruste op liggen”. Zij verbreden zijn graf tot zover hij maar kan kijken. Uit de hemel komt licht. Tot aan de opstanding verlicht dit het graf.

Dus volgens al die overleveringen komen de engelen Münker en Nekir in het graf om de mens te ondervragen. Ze vragen: “Mens, wie is je Heer? Wie is je Profeet? Wat was je geloof?” Zolang de mens op aarde leeft, geeft hij gemakkelijk antwoord. Maar in het graf geeft Allah^{cc} de mens de kracht om hen te kunnen antwoorden. Als de mens tijdens zijn leven Allah^{cc} heeft aanvaard en Hem heeft aanbeden, dan geeft Allah^{cc} hem die kracht.

De engelen Münker en Nekir zijn machtig en vreeswekkend. Als Allah^{cc} de mens die kracht niet geeft, dan zal hij de vragen van de engelen uit angst niet kunnen beantwoorden. Aan iemand die tijdens zijn leven gezondigd heeft geeft Allah^{cc} die kracht niet. Deze kan dan, als hij de engelen ziet, uit angst geen antwoorden geven.

Iemand die de kracht van Allah^{cc} krijgt, kan de twee engelen vriendelijk toespreken. Maar wie geen antwoord geeft, die zullen Münker en Nekir slaan met ijzeren staven. Het graf zal hem samendrukken, zijn darmen zullen uitpuilen en het graf zal vol vuur zijn. Daar komt nog bij dat hem als in een spiegel de hel wordt getoond.

Vergeet dit niet, mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven.

Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken. (2, 152)

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij

hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie (de Qur'an) geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede dagen verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

6. Het schallen van de bazuin

Op de dag dat de bazuin geblazen wordt zullen allen in de hemel en op de aarde in paniek raken, behalve voor wie Allah het anders wil. (Qur'an 27:87)

Er is ook een heilig vers dat zegt:

“Als dan op de bazuin geblazen wordt, dan is dat die dag – een zware dag die voor de ongelovigen beslist niet gemakkelijk is. (Qur'an 74: 8 -10)

Ebu Hureyre heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Als de dag van de opstanding aanbreekt, dan zullen twee mensen die de koop van stof hebben afgesproken deze niet meer kunnen opvouwen. Mensen die hun kameel melken zullen de melk niet meer op kunnen drinken. De man die een vat dat lekt wil aansmeren, zal er niet meer uit kunnen drinken. Wie een hap naar zijn mond brengt zal 'm niet meer kunnen opeten. Zo (plotseling) breekt die dag aan. (Bronnen: Achmed bin Hambel & Ibn Hiban)

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering gezegd:

Wat zal ik blij zijn als de engel de bazuin vasthoudt en aan zijn mond zet. Waakzaam wacht hij op het bevel erop te blazen. (Bron: Tirmizi)

Hoe vaak wordt de bazuin geblazen?

Volgens sommige overleveringen zal de bazuin twee keer schallen om ieder die gestorven is en de andere mensen opnieuw tot leven te wekken. Zij die gezegd hebben dat hij vier keer zal schallen, staan hierin zwak. Volgens de overlevering van Ebu Hureye schalt de bazuin drie maal. De eerste stoot zaait schrik, de tweede stoot doodt de levenden en de derde stoot wekt hen weer op.

De eerste stoot van de bazuin

Als Israfil op bevel van Allah^{cc} voor de eerste keer op de bazuin blaast, schrikken de zielen in de hemel en al wie op aarde leeft hevig. Zij raken in paniek. Hierover heeft Allah^{cc} gezegd:

Op de dag dat de bazuin geblazen wordt zullen allen in de hemel en op de aarde in paniek raken, behalve voor wie Allah het anders wil. (Qur'an 27: 87)

Op dat moment vindt er een aardbeving plaats. Alle zogende moeders vergeten dan hun kinderen en alle zwangeren zullen dan (ineens) baren. De mensen raken in verwarring; ze lijken wel dronken te zijn.

Er zijn er ook die niet in paniek raken, maar toch zwaar door Allah^{cc} beproefd worden. Op die dag worden de kinderen ineens oud en de duivels vluchten weg. Allah^{cc} heeft het zo al gezegd:

Mensen toch, vreest jullie Heer. Werkelijk, de aardbeving zal dan geweldig zijn. Op die dag zullen jullie het zien: iedere zogende vrouw zal haar zuigeling veronachtzamen en iedere zwangere vrouw zal haar vrucht baren. Je zult de mensen zien alsof ze dronken zijn, hoewel ze dat niet zijn, maar de beproeving van Allah is zwaar. (Qur'an 22: 1-2)

De tweede stoot van de bazuin

Zo wachten de zielen op het moment dat Allah^{cc} wil dat de bazuin geblazen wordt. Vervolgens blaast Israfil op Allah^{cc}'s bevel voor de tweede keer op de bazuin. Dan zal volgens Allah^{cc}'s wil ieder die op aarde en in de hemel nog leeft, sterven. Allah^{cc} heeft het zo gezegd:

Er zal op de bazuin geblazen worden, waarop allen die in de hemelen en op de aarde zijn bezwijken – behalve voor wie Allah wil dat ze blijven leven.
(Qur'an 39: 68)

Dan worden de zielen van hen die van de dood gespaard zijn op bepaalde plaatsen ondergebracht. Om hen uitleg te geven, zijn daar de engelen Gabriel, Michael en Azrael.

Hoewel Allah^{cc} dit heel goed weet, vraagt hij aan de doodsengel: "Wie zijn er nog over van wie ik geschapen heb?" Hij antwoordt: "O Heer, U bent onsterfelijk. Behalve U zijn er ook nog Gabriel, Michael en de engelen die het hemelgewelf dragen, en ik. Dan beveelt Allah^{cc} de doodsengel

de overgebleven levenden en hun zielen weg te brengen.

Zo hebben de overleveringen van Kabil en Muakatil bin Süleyman het ook gezegd. Maar Muhammed bin Ka'b'in en Ebu Hureyre baseren zich op een andere overlevering, die zegt:

Allah^{cc} zegt dan: "Gabriel, Michael, Israfil en de engelen die het hemelgewelf dragen, sterft, gij!" Vervolgens vraagt Hij: "O doodsengel, wie zijn er van de schepselen in leven gebleven?" De doodsengel antwoordt: "O Heer, U bent onsterfelijk. Er is nog één armzalig schepsel in leven gebleven: de doodsengel."

Dan zegt Allah^{cc} tegen de doodsengel: "O engel des doods, elk levend wezen zal de dood smaken. Je hebt Mijn woord toch wel gehoord? Ook jij bent een van mijn schepselen. Ik heb jou geschapen omdat Ik dat nodig vond. Ga nu ook dood!"

Volgens een overlevering die hier iets meer over vertelt, beveelt Allah^{cc} de doodsengel zelf zijn eigen ziel mee te nemen. Dan neemt de doodsengel zijn eigen ziel zelf mee naar een plaats, ergens tussen de hemel en de hel in. Terwijl hij zijn ziel aan de hand wegvoert, uit hij een luide jammerkreet. Op dat moment, bij die jammerklacht, zijn alle levende wezens gestorven. Terwijl de doodsengel kermt, zegt hij: "Laat ik beseffen dat, als de ziel met pijn en moeite daar gekomen is, evenals de zielen van de gelovigen, deze daar met grote liefde ontvangen wordt."

Op die dag is alleen Allah^{cc} er nog

Zo zijn dan ook de doodsengelen gestorven en is er geen enkel schepsel meer in leven. Dan zegt Allah^{cc} hierover: “Waar zijn nu de koningen en de prinsen? Waar zijn de heersers en hun nakomelingen? Waar zijn zij die mijn voedsel gegeten hebben, hoewel zij andere goden aanbaden? Wie heeft en nu nog iets in zijn bezit?”

Omdat er geen enkel levend wezen meer is om die vragen te beantwoorden, geeft Allah^{cc} zichzelf antwoord: “Nu is dit het koninkrijk, dat slechts aan één heerser toebehoort: aan Allah.”

Allah^{cc} laat dan alle levende wezens opnieuw leven als fris gras

Daarna zal er op Allah^{cc}'s bevel veertig jaar lang een regen, zacht als het zaad van een man, neerdalen. Zo zal er dan op de gehele aarde een waterplas van twaalf el diep ontstaan.

Allah^{cc} laat dan door de kracht van die regen alle levende wezens opnieuw leven als fris gras. Zo ontstaat er dan nieuw leven voor de voormalige levende wezens. Enige tijd later gebiedt Allah^{cc}: “Engelen, kom tot leven en breng Israfil en Arsh hierheen.”

De derde stoot van de bazuin

Hierop komen de engelen op bevel van Allah^{cc} weer tot leven en brengen zij Israfil en Arsh naar Hem toe. Dan neemt Israfil op bevel van

Allah^{cc} de bazuin ter hand en zet 'm aan zijn mond. Vervolgens zegt Allah^{cc}: “Gabriel en Michael, kom weer tot leven.” Op de woorden van dit bevel komen Gabriel en Michael weer tot leven.

Dan worden op bevel van Allah^{cc} de zielen die rusten opgehaald. Dan wordt de bazuin aan de mond gezet en blaast Israfil op bevel van Allah^{cc} op de bazuin om de zielen weer tot leven te wekken. Hierop komen de zielen tevoorschijn, als een zwerm bijen. Op allerlei plaatsen zwermen ze langs de hemel en gaan ze op weg naar hun lichamen. Dan breekt de aarde die hen bedekt open.

De Profeet^{vzh} staat als eerste op uit zijn graf

Terwijl Allah^{cc} de engelen Gabriel, Michael en Israfil laat herleven, verschijnt als eerste de Profeet^{vzh} uit zijn graf. Terwijl hun zielen verschijnen, bedekt de aarde nog onze Profeet^{vzh} en slijt dan open. Tegelijk met hun zielen verschijnt er aan de hemel een rijdier met gewaden.

Als onze Profeet^{vzh} Gabriel ziet, zegt hij: “O Gabriel, wat voor een dag is dit, vandaag?” Gabriel antwoordt dan: “Vandaag is het de dag van de opstanding. Het is de dag van het oordeel en van de opstanding.” Onze Profeet^{vzh} geeft dan Gabriel ten antwoord: “Goed. Wat doet Allah^{cc} met mijn volgelingen?” Gabriel antwoordt dan: “Voor jou is er goed nieuws: van

alle graven die op aarde open gaan, is het jouwe de eerste.”

Een ogenblik later geeft Allah^{cc} een bevel aan Israfil en deze blaast dan op de bazuin. Op dat moment komt er een van zijn dienaren en alle zielen herrijzen en staan dan te wachten.

Hoewel er al veel over deze verzen en overleveringen verteld is, zal op opstanding toch onverwachts plaats vinden. Zoals in de overlevering gezegd is:

Hoeveel stof de mens zich ook koopt, hij zal het niet in bezit kunnen nemen. De melk die hij in kannen verzameld heeft kan hij niet meer opdrinken. Zijn hapje kan hij niet meer opeten. De dag van de opstanding breekt dan aan.

Omdat de opstanding zo plotseling en onverwacht zal plaatsvinden, is het nodig dat de mens zich erop voorbereidt. Als ik mij goed voorbereid omdat ik, om zo te zeggen, elk moment kan sterven, is het nodig dat ik mij met hulp van Allah^{cc} altijd goed gedraag. Om de genade van Allah^{cc} waardig te zijn, moet de mens zich altijd gedragen zoals God dat wil.

Als Israfil op bevel van Allah^{cc} voor de derde keer op de bazuin geblazen heeft, dan herrijzen de mensen dus en komen zij uit hun graven tevoorschijn. Op dat moment zullen sommige mensen (de Qur'an) citeren:

Wee ons, dit is de Dag van het Oordeel.
Dit is de dag van de beslissing die jullie hebben ontkend. (Qur'an 37: 20-21) en

Was de dood maar het einde van alles!
(Qur'an 69: 27)

Daarna worden alle zielen naar de plaats van het oordeel geroepen. Op die vreeswekkende dag ziet ieder zijn beloning voor zijn goede daden – of zijn straf tegemoet.

Vergeet dit niet, mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:
Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken. (Qur'an 2, 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken tijdens ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij

hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie (de Qur'an) geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede dagen verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

7. Het Laatste Oordeel

Uit haar (de aarde) hebben Wij jullie geschapen. Daarin zullen Wij jullie (na jullie dood) doen terugkeren en daaruit zullen Wij jullie later weer opwekken.
(Qur'an 20:55)

In een ander vers wordt gezegd:

De mens zegt: "Is het waar dat ik, als ik sterf, zeker weer tot leven zal worden opgewekt?" Herinnert de mens zich dan niet dat Wij hem eerder geschapen hebben toen hij niets was? Daarom, bij jouw Heer, Wij zullen hen en de satans zeker verzamelen (voor het oordeel)."
(Qur'an 19: 66-68a)

Een menigte verwarde mensen wordt dan bijeengebracht op een tijdelijke plaats – een plaats dus met een grote massa mensen.

Nadat Allah^{cc} voor de laatste maal de bazuin heeft laten klinken, wekt Hij alle mensen weer tot leven. Dan verzamelt Hij ze op een groot plein. Zij die verzameld worden komen elkaar daar dan weer tegen.

De plaats van die mensenmassa is een vlakte. Er zijn daar geen bomen. Niemand kan zich ergens verschuilen en het is niet mogelijk om even in de schaduw uit te rusten.

Op die dag zal er alleen schaduw zijn voor de gelovigen

Over de beloning of straf die de goede en slechte mensen die het oordeel tegemoet gaan dan te zien krijgen, vertelt Muaz bin Cebel in de volgende overlevering.

Ik vroeg de Profeet^{vzh} naar de betekenis van dit vers: “De dag dat de bazuin wordt geblazen zullen jullie (uit het graf naar het oordeel) komen, groep na groep.”
(Qur’an 78:18)

Daarna zij hij met betraande ogen: “Och Muaz, je vraagt me nogal wat! Dan zullen mijn volgelingen in twaalf grote groepen worden ingedeeld.

Twaalf groepen

De eerste groep

De mensen komen met handen en voeten uit het graf tevoorschijn. Dan worden ze naar de verzamelplaats gevoerd. Er volgt een luide oproep van Allah^{cc}. Hij roept de mensen op die op aarde hun burens lastig gevallen hebben. Zij worden gestraft. Zij gaan naar de hel.

De tweede groep

(Zij die geleefd hebben als) wilde dieren komen dan tevoorschijn. Een stem roept over hen: “Toen zij op aarde leefden waren zij nalatig in hun gebed.”
De Qur’an 107:5 zegt ‘Degenen die onachtzaam zijn in hun gebed.’”

“In hun onnadenkendheid hebben zij geen aandacht geschonken aan het gebed. Daarvoor worden zij gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De derde groep

Dan komen degenen die, als slangen, hun buik dik en rond gegeten hebben uit hun graf tevoorschijn. Over hen wordt geroepen: “Zij hebben de plicht nagelaten om aalmoezen te geven. Nu wordt hen iets gegeven: straf. Zij gaan naar de hel.”

De vierde groep

Zij komen met bloedende mond uit hun graf tevoorschijn. Hun darmen puilen uit hun buik. Over hen wordt geroepen: “Zij hebben de mensen leugens verteld. Daarvoor worden zij gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De vijfde groep

Als deze mensen uit hun graf opstaan is intussen hun lichaam vergaan. Er verspreidt zich een kwalijke geur. Over hen wordt geroepen: “Deze zondaars hebben zich uit vrees voor de mensen verborgen gehouden. Ze hebben (wel de mensen maar) niet Allah^{cc} gevreesd. Maar Allah^{cc} heeft hen wel gezien en Hij weet wat zij gedaan hebben. Zij worden gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De zesde groep

Zij komen uit hun graf tevoorschijn met een doorgesneden keel. Over hen wordt

geroepen: “Zij hebben tijdens hun leven een valse getuigenis afgelegd. Daarom worden zij gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De zevende groep

Dan verschijnen er mensen uit hun graf bij wie de etter uit hun geslachtsorganen stroomt. Over hen wordt geroepen: “Zij hebben tijdens hun leven ontucht gepleegd. Ze hebben geen berouw getoond. Daarom worden zij gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De achtste groep

Zij komen uit hun graf tevoorschijn zonder tong, terwijl etter en bloed uit hun mond stroomt. Zo worden zij naar de plaats van het oordeel gevoerd. Over hen wordt geroepen: “Zij zijn gestorven zonder spijt betuigd te hebben over hun zonden, Hiervoor worden zij gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De negende groep

Zij komen uit hun graf met zwarte gezichten, met ogen in alle kleuren van de regenboog en met hun buik vol koortsig vuur. Over hen wordt geroepen: “Zij zijn gestorven zonder de geloofsbelijdenis te doen, Daarvoor worden zij gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De tiende groep

Zij komen uit hun graf terwijl zij lijden aan melaatsheid. Over hen wordt geroepen: “Dit zijn de mensen die tegen

hun ouders in opstand zijn gekomen. Hiervoor worden zij gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De elfde groep

Blind van hoofd, hart en ogen, met tanden als de hoorns van een os, hun lippen tot op de borst en hun tong tot op hun buik hangend – zo komen zij uit hun graf tevoorschijn. Over hen wordt geroepen: “Zij hebben in hun leven alcohol gedronken. Daarvoor worden zij gestraft. Zij gaan naar de hel.”

De twaalfde groep

Als zij uit hun graf tevoorschijn komen stralen zij als met de glans van tien volle manen. Op weg naar het oordeel is om hun hoofd een tulband gewikkeld – een eerbiedwaardige tulband, als die van de Profeet^{vzh}, en als een die men bij een huwelijk draagt. Voor hen uit gaat een licht. Zo worden zij naar de plaats van het oordeel gevoerd. Als bliksemschichten gaan zij de *Sirat*, de lichtbrug over. Over hen wordt geroepen: “Zij hebben tijdens hun leven hun godsdienstplichten vervuld. Zij hebben kwaad en zonde vermeden. Zij hebben vijf maal per dag gebeden en zij zijn trouw naar de moskee gegaan. Zij zijn rein, vroom en geduldig. Over hun kleine zonden hebben zij berouw getoond. Daarom mogen zij het goede eeuwige leven binnengaan.” Zij worden beloond en gaan naar de hemel. (Bron: Kadi Beydavi.)

De mensen gaan op drie manieren naar de verzamelplaats

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering gezegd.

De mensen gaan op drie manieren naar de verzamelplaats. Een deel op een rijdier, een deel te voet, een ander deel, duizend mensen, wordt voortgesleept over de grond.

(Bronnen: Buhari, Müslim & Tirmizi.)

De mensenmenigte gaat naar de verzamelplaats. Er gaan mensen gemakkelijk te voet. Ze komen er lopend aan en blijven staan. Er komen mensen met gemak aan op een rijdier. Zo komen ze aan en ze gaan staan op de plaats van het oordeel. Vol verbazing en verwondering om de wonderlijke gebeurtenissen blijven zij daar staan. De mensen zonder zonden zijn verheugd, de mensen die zonden en overtredingen begaan hebben zijn vol angst en vrees.

Vaders, moeders en verwanten gaan op die dag uit elkaar

Hierover zegt Allah^{cc}:

Wanneer dan de bazuinstoot komt, op die dag vlucht de mens van zijn broeder, van zijn moeder en zijn vader, van zijn vrouw en van zijn kinderen. Ieder van hen zal op die dag een bezigheid hebben die hem genoeg is. De gezichten (van de gelovigen)

zullen op die dag stralen, lachend en
verblijd. De gezichten (van de ongelovigen)
zullen op die dag met stof bedekt zijn.
Een duisternis zal hen omhullen. (Qur'an
80: 33-41)

Bij het oordeel is er een grote, drukke en
krioelende menigte op de been. Daar mengt zich
ieders adem; de longen worden er warm van. De
zon beschijnt van dichtbij ieders doen en laten;
het is er warm en het regent vuur. Er heerst
angst en spanning. Er is een en al
benauwdheid, paniek en vermoeidheid,
grenzeloos zelfs.
Een helse schaamte, verlegenheid, spijt,
radeloosheid en pijn zal jullie bevangen. Men
zweet er pareltjes. Het is er warm en al dat
zweet verspreidt een onaangename geur. Naar
gelang de daden van de mens stijgt het gevoel
hem naar de keel. Hierover heeft de Profeet^{vzh}
volgens betrouwbare bronnen gezegd:

Voor het oordeel begint worden de slechte
mensen apart gezet. In hun angst en
benauwdheid baden zij in het zweet.

Een andere overlevering vertelt:

Op de dag van de opstanding komt de zon
tot op een mijl afstand van de menigte te
staan. De mensen zullen, al naar gelang
hun daden, baden in het zweet.
Sommigen tot aan hun hiel, anderen tot
hun knieën, weer anderen tot hun middel
en weer anderen tot hun mond.

Dit heeft de Profeet^{vzh} hierover gezegd (volgens
Müslim):

Selim, de zoon van Amir, heeft het volgende gezegd: “Of in de oude overlevering sprake is van ‘een mijl’ als afstandsmaat, of dat hij doelt op ‘de afstand van een oogschaduw’, dat weet ik niet.”

Abdullah bin Mes’ud zegt:

Op de dag van de opstanding staat de wereld in brand. Als door een raam komen dan de hemelse jonge schoonheden achter de mens tevoorschijn.

Ik zweer bij de Profeet^{vzh} (dat deze,) toen hij door de macht en de wil van Allah^{cc} nog leefde, (gezegd heeft) dat de mensen (op de plaats van het oordeel) zullen baden in hun zweet. Als daarna de grote afrekening begint, staat het zweet hen tot de neus.

Als er op de dag van de opstanding mensen zijn die weinig te zweten hebben, hebben die tijdens hun leven hun godsdienstplichten vervuld, de plicht dus om de geboden te volgen en het geloof te verspreiden. Zij hebben al genoeg zweet gehad toen zij deze plichten vervulden.

De dag van het oordeel is een heel bijzondere dag. Het oordeel over een grote massa mensen zal dan plaats vinden en dit zal niet gemakkelijk zijn. Op die dag worden mensen geoordeeld en dat is pijnlijk. In de Heilige Qur’an staat dat de gebeurtenissen op die dag wel een eeuwigheid [*] lijken te duren.

[* Letterlijk “duizend tot vijftigduizend jaar”.]

De Profeet^{vzh} heeft gezegd:

De menigte schepselen van Allah^{cc} lijken wel op de pijlen in de koker van een soldaat. Het is alsof het eeuwig [* zie hierboven] wachten geblazen is.
(Bron: Taberani)

Toch zal die gebeurtenis niet voor iedereen hetzelfde zijn. Hierover heeft de Profeet^{vzh} volgens een overlevering gezegd:

(Het reciteren van) twee gebeden of een *sura* [*] bekorten de dag dat Allah^{cc} zijn oordeel velte.”
(Bronnen: Beyhaki & Ebu Ya’la)

[* Een hoofdstuk uit de Qur’an]

Sommige mensen lijden op die laatste dag honger en dorst

Hassan-i Basri heeft gezegd:

Denkt men hier wel aan? De mensen staan op die dag, die wel eeuwig lijkt te duren [* zie hierboven], te wachten zonder eten en drinken. Door de warmte wordt hun keel gortdroog. Bij gebrek aan vocht verdorren hun longen, bij gebrek aan eten verbreekt hun maag.”

- - -

Alles wat verteld is over de dag van de opstanding en het oordeel klinkt erg griezelig. Maar als de mens dit allemaal vergeet, zal hij nalaten zich voor te bereiden op het hiernamaals. Het is beter dat dit ons allemaal goed bij blijft en dat wij ons gestaag voorbereiden op het hiernamaals.

Ondanks de grootsheid en deugdzaamheid die onze Profeet^{vzh} en de engel Gabriel van Allah^{cc} gekregen hebben, zien ook zij op tegen de verschrikkingen van de dag van de opstanding en van het oordeel. Voor ons is dit iets waaruit wij lering moeten trekken. Het zou onverstandig zijn te doen alsof het hiernamaals niet bestaat. Laten wij dit dan ook niet doen.

Vergeet dit niet ...

De mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken. (2, 152)

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden

moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie (de Qur'an) geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede daden verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

8. Het opmaken van de balans

De dag van de opstanding, de dag dat de mensen verzameld worden, is de dag dat er verantwoording zal worden gevraagd. Allah^{cc}, de schepper van de mens, onderwerpt de wereldwezens dan aan een onderzoek; op die dag vraagt Hij hun om verantwoording. Hierover heeft Allah^{cc} gezegd:

Wij zullen zeker degenen aan wie (profeten) gezonden waren ondervragen en Wij zullen zeker de gezondenen vragen stellen. Wij zullen hun dan vertellen (wat zij hebben verricht), met kennis; Wij waren niet afwezig. Op die dag zal de weegschaal de waarheid aangeven. Wiens schaal (met goede daden) dan zwaar is, zij zijn degenen die welslagen. En wiens schaal licht is, zij zijn degenen die zichzelf verlies hebben toegebracht omdat zij Onze verzen plachten te ontkennen.
(Qur'an 7: 6-9)

Voorts zegt een ander vers:

Op die dag zullen hun tongen, hun handen en hun voeten tegen hen getuigen over wat zij plachten te doen. Op die dag zal Allah hun hun ware loon betalen en zij zullen weten dat Allah zeker de duidelijke waarheid is.
(Qur'an 24: 24 & 25)

De Profeet^{vzh} heeft over deze verantwoording gezegd:

Waar we ook wonen en welke taal we ook maar spreken, wij zullen allemaal voor Allah^{cc} de Heer komen te staan. Hij zal ieder van ons vragen: “Heb ik u niet alle goeds gedaan? Heb ik u niet de Profeet^{vzh} en andere predikers gezonden?” Op deze vragen zult u “Ja” antwoorden. Allah^{cc} zal dit aan elk van ons apart vragen.

U zult uw fouten, zonden en nalatigheden onder ogen zien en schaamte, vrees en spijt willen betuigen.

Maar dan: de mensen die u rechts van u ziet krijgen de hemel te zien, maar de mensen die u links van u ziet krijgen de hel te zien. U zult begrijpen dat hieraan niet te ontkomen is. Als u de hel wilt ontlopen, geef dan uw aalmoezen: als u een halve dadel vindt, geef die dan ook weg. Ook als u die niet vindt, verleen dan hulp en zeg iets goeds, spreek een hartelijk woord. (Bron: Buhari)

Een oordeel voor iedereen

Het is de dag waarop alles verantwoord en afgerekend wordt in een oordeel voor iedereen. Op die vreeswekkende dag rekent Allah^{cc} met iedereen af met een ‘laatste oordeel’. Ja, Hij zal rechtspreken en de bokken van de schapen scheiden.

Ja, dat is me een dag! Zelfs grote profeten zullen verbaasd staan. Men wil zich bevrijden van het lagere ik en roept: ‘Och, arme ik!’

De engelen roepen de mensen een voor een op en zeggen dan: “Hé, jij, mens die-en-die, kom naar het oordeel!” Als dit gebeurt, gaan de harten harder kloppen, het lichaam begint te beven en het hoofd raakt in de war, want sommigen worden apart gezet en veroordeeld om naar de hel te gaan. Zij zeggen: “Had ik, zondaar die ik ben, nu maar goede daden verricht tot tevredenheid van Allah^{cc}! Door mijn slechte daden ga ik nu rechtstreeks naar de hel!”

Voor het oordeel begint zal er een licht aan de hemel verschijnen en de aarde zal stralen als een licht. Dan zal iedereen begrijpen dat het oordeel van Allah^{cc} begint. Iedereen zal dan bedenken dat elk afzonderlijk ter verantwoording geroepen zal worden. Wie arrogant en hoogmoedig is, Allah^{cc} zal (de engel) Gabriel bevelen hem naar de hel te brengen – en daar zal hij ook naar toe gaan. Het helle vuur zal dan bulderen en de mensen beginnen te branden, de vonken beginnen al van hen af te schieten. Iedereen zal het vuur horen ruisen en knetteren.

Op die dag staat iedereen stijf van angst

De zondaars en de wrede heersers zeggen dan “Och, arme ik!” Ja, naar waarheid zeggen zij “Och ik! Wee mij!” en zij zoeken een schuilplaats. Ondanks dat worden ze opnieuw naar de hel geroepen; de hel komt voor hen steeds dichterbij. De menigte mensen is nog veel banger om ook in de hel gegooid te worden. Voor de derde maal roept de hel hen om te

komen. Dan gaan ze liggen; vol angst kijken ze om zich heen.

Daarna worden eerst de profeten ondervraagd. Op het moment dat de menigte mensen ziet dat ze tegenover de profeten wordt opgesteld, worden de zondaren en de schuldigen nog veel angstiger. Dan beginnen ook de kinderen, de vaders en moeders, de vrienden en de echtgenoten van elkaar weg te gaan.

Volgens een overlevering van Nafi Ibn Ömer heeft de Profeet^{vzh} gezegd:

Op de dag van de opstanding zullen de mensen daar poedelnaakt, zoals ze uit hun moeders geboren zijn, naar een bepaalde plek gebracht worden.”

Aiše vroeg: “Zijn de mannen daar samen met de vrouwen?”

De Profeet^{vzh} antwoordde: “Ja.”

Aiše zei hierop: “Wat vreselijk! Ze zullen elkaar zien!”

Hierover zei de Profeet^{vzh} terwijl hij zijn hand op haar schouders legde:

“O dochter van Abu Bakr! Op die dag zal iedereen elkaar een poos niet zien.

Iedereen zal lang [* letterlijk: veertig jaar] moeten wachten zonder eten en drinken en elkaar dan in een apart deel van het bovenaardse zien. Door het lange wachten en door hun (zorgen over de vervulling van hun) godsdienstplichten zullen zij baden in het zweet.

Daarna zal een groep engelen dat deel van de hemel afsluiten. Vervolgens zal er op bevel van Allah^{cc} een stem gehoord

worden die zegt: “Mensenkind die-en-die, waar ben je?” De mensen zullen zich dan, of ze willen of niet, meteen moeten wenden naar de kant waar die stem vandaan komt.

Iedereen van de menigte zal opgeroepen worden. De mens staat dan voor Allah^{cc} en hoort een stem die zegt: “Waar zijn nu zij die door mensenhanden onderdrukt zijn?” Zij die onderdrukt zijn, worden een voor een naar voren geroepen en zij die goede daden hebben verricht ontvangen hun recht.

Op die dag telt glanzend zilver of goud niet meer. Alleen het volgende zal gelden: of men onrecht heeft begaan, of men goede daden heeft verricht, of men onrecht heeft ondervonden, of men een zondaar was – hen allen wacht een eigen oordeel. Wie onrecht heeft begaan wordt ter verantwoording geroepen; uiteindelijk wordt hun de rekening gepresenteerd. Dan kan de mens geen goede daden meer verrichten en wordt hem gezegd: “Hup, direct naar de hel jij, en nu geen tegenspraak meer!” En reken maar dat Allah^{cc} zonder aarzelen afrekent met de mensen die daar staan.

Op die dag zou iedereen wel willen dat hij een engel, een profeet of een martelaar (getuige) was. Iedereen ziet op tegen het oordeel, vreest Allah^{cc} en zou zich wel willen onttrekken aan zijn oordeel. (Bron: Buhari)

Verantwoording afleggen

De Profect^{vzh} heeft volgens een andere overlevering hierover gezegd:

Dat men daar voor vier dingen verantwoording af moet leggen, dit staat wel vast:

- (1) hoe men zijn sterfelijke leven beëindigd heeft,
- (2) hoe men zijn leven geleid heeft,
- (3) welke kennis men heeft verworven en
- (4) hoe men zijn bezit heeft gebruikt.

Alleen aan heiligen is het voorbehouden om niet ondervraagd te worden. De menigte mensen beziet dit met afgunst. Als de mens bij de ondervraging schuldig bevonden wordt, wordt hem een straf opgelegd; dan zal zijn smart en verdriet zonder einde zijn. Als iemand in die situatie terechtkomt en zo zijn leven eindigt, dan gaan hemel en aarde samen treuren.

Na de ondervraging wordt het bevel gegeven dat degenen die kwijtschelding hebben gekregen (hun boek) in de rechter hand krijgen; wie straf gekregen hebben krijgen het (boek) in de linker hand. Hierover heeft Allah^{cc} gezegd:

Wat betreft degene die dan zijn boek in zijn rechter hand gegeven zal worden, hij zal zeggen: “Neemt, en leest mijn boek voor. Voorwaar, ik was ervan overtuigd dat ik mijn afrekening zou ontmoeten.” Hij zal dan een leven van welbehagen leiden – in een hooggelegen tuin. Haar vruchten hangen nabij. (Er wordt gezegd:)

“Eet en drink smakelijk wegens wat jullie hebben gedaan in de vroegere dagen.” En wat betreft degene die zijn boek in zijn linkerhand gegeven zal worden, hij zal zeggen: “Wee mij! Was mijn boek maar niet (aan mij) gegeven! Ik weet niet hoe mijn afrekening zal zijn. Was de dood maar het einde van alles. Mijn bezittingen baten mij niet. Mijn macht is van mij heen gegaan.” (Allah zegt dan:) “Grijpt hem en bindt zijn handen om zijn nek. En laat hem de hel binnengaan. Voert hem daarna binnen in ketenen waarvan de lengte zeventig el is.” (Qur’an 69: 19-32)

Tirmizi en Ibn Mace hebben overgeleverd dat de Profeet^{vzh} heeft gezegd:

Op de dag van het oordeel roept Allah^{cc} iemand uit de menigte ter verantwoording. Hij heeft daar van vele [* letterlijk: 99] boeken voor zich liggen in een lange rij. Hij opent deze en wil ze inzien.

Hij vraagt dan: “Mijn dienaar! Kun je wel iets van wat daar in staat ontkennen?

Hebben mijn engelen, de schrijver en de beschermer, je enig onrecht aangedaan?”

De mens: “Nee o Heer, zij hebben mij goed behandeld”, zo geeft de zondaar toe.

Allah^{cc} vraagt dan: “Is er enig excuus voor u?” De mens zegt dan: “Nee, o Heer”.

Over deze bekentenis zegt Allah^{cc}: “Dit is juist. Volgens mijn oordeel – en in je eigen belang – gebeurt er vandaag wat er gebeuren moet. Je zult zeker niet onrechtvaardig behandeld worden.”

Voor de mens is er immers een richtlijn opgeschreven, de geloofsbelijdenis en de getuigenissen van de heiligen en van de dienaren van de Profeet^{vzh}.

Allah^{cc} beveelt dan: “Zet zijn weegschaal klaar om te gaan wegen.”

De mens: “O mijn Heer, met al die boeken, is een weegschaal dan eigenlijk nog wel nodig?” Maar de mens wordt gezegd: “Je zult zeker niet onrechtvaardig behandeld worden”.

Er wordt naast de boeken een weegschaal met twee schalen neergezet. Dan weegt het grote boek nog licht (in vergelijking met) de geloofsbelijdenis: die weegt zwaarder. (Bronnen: Tirmizi & Ibn Mace).

Er zijn ook goede daden

Op de dag van het oordeel blijkt dat van sommige mensen vele daden juist en goed zijn geweest. Het zijn de mensen die de namen van Allah^{cc} vaak reciteren, die hem steeds eren en danken, die op aarde hun handelen afstemmen op hun godsdienstplichten en die niet aflatend zich voor te bereiden op het hiernamaals. Zij die bij het laatste oordeel, bij de weegschaal, zo blijken te zijn, hen laten de engelen die hen begeleiden niet lang wachten; zij krijgen de hemel al te zien. Deze mensen uit de grote menigte gaan over tot de hoge heerlijkheid.

Sommige van hen echter hebben een andere verhouding tussen goede en slechte daden opgebouwd.

Als je mocht twijfelen aan de rechtvaardigheid van zijn straffen en aan het (soms) niet vergeven van (bepaalde) daden, dan zet Allah^{cc}, om zijn overvloed aan genade en grootheid te laten zien, weegschalen voor je neer. Hij gaat dan de goede en de kwade daden tegen elkaar afwegen. In een heilig vers zegt Hij over het afwegen als het einde daar is:

Wat betreft degene van wie zijn weegschaal (met goede daden) zwaar weegt: Hij zal een behaaglijk leven leiden. En wat betreft degene van wie zijn weegschaal licht weegt: Zijn verblijfplaats is dan de hel. En wat laat jou weten wat die is: een brandende hel.
(Qur'an 101: 6-11)

Aiṣe heeft het volgende verteld:

Iemand van de metgezellen ging voor hem (de Profeet^{vzh}) staan en vroeg: “O Profeet^{vzh}! Ik ben uw dienaar, maar zij, de mensen, vertellen mij leugens. Zij benauwen mijn gemoed en zij stellen zich tegenover mij op. Ik van mijn kant sloeg iemand, gaf hem van katoen en veegde hem krachtig de mantel uit. Kan ik hen in het hiernamaals aanklagen?”
De Profeet^{vzh} zei: “Zij moeten zich verantwoorden voor het verdriet dat ze je aandoen, voor het feit dat ze zich tegenover jou opstellen en je leugens vertellen. Als jij hen van jouw kant goed hebt behandeld zul je minder gestraft worden; je hebt dan een goede daad verricht. Als zij jou goed behandeld hebben is jouw handelen geen goede

daad, maar ook niet strafwaardig. Als jij voor je andere zonden gestraft wordt zullen zij en jij overigens rechtvaardig behandeld worden.”

De gastheer begon, staande voor de Profeet^{vzh} luidkeels te huilen en zei: “O jee, Man van God, over dat wegen van de opgeschreven daden van de mensen gesproken, bij dat rechtvaardige afwegen zullen wij afgaan als een gieter! Niemand zal een straf, hoe klein ook, kunnen ontlopen. Zelfs als de verrichte (slechte) daden het gewicht van een mosterdzaadje hebben (*), zullen wij bij die weegschaal afgaan. Het oordeel is als een huwelijksaanzoek: zijn wij, hoe hooggeplaatst ook, wel goed genoeg? Waarom zou u geen gehoor geven aan zijn bevel?”

(* “Al gaat het om het gewicht van een mosterdzaadje, Wij zullen het naar voren brengen.” - Een deel van Qur’an 21: 47)

Hierover zei een ander: “O Boodschapper! Er is geen andere weg dan (het slechte) allemaal na te laten. Dit heb ik dan ook gedaan. Wees jij mijn getuige!”
(Bronnen: Ahmed bin Hanbel & Tirmizi)

Een van de metgezellen, Ikrime, heeft het volgende verteld (van wat de Profeet^{vzh} gezegd heeft):

Op de dag van het oordeel worden de kinderen apart gezet van hun ouders. Er

wordt dan iets als het volgende gezegd:
 “Mijn kind! Ik ben op aarde je vader of moeder geweest. Nu we dit gezien hebben, heb je, om problemen te voorkomen, je weinige goede daden hard nodig.”
 Sommige kinderen zeggen dan: “Ook ik vrees de gevolgen van de daden waar u bang voor was, maar nu kan ik niets meer voor u doen.”

Zo kan een man tegen zijn vrouw zeggen:
 “O vrouwelijke ziel, op aarde ben ik je man geweest.” Het zal hem plezier doen als zij daarna nog iets zegt als “Nu ik gezien heb dat je aan je probleem wilt ontkomen, wil ik je een goede daad cadeau doen”. Maar hij krijgt van zijn vrouw dan te horen: “Nu kan ik je niets meer geven. Ik vrees wat jij ook vreest: dat ook ik uiteindelijk (net als jij, ook *zelf*) verantwoording moet afleggen.”

Hierover zegt Allah^{cc}:

Geen enkele zondaar zal de zonde van een ander dragen. En als een zwaar belaste ziel om hulp zou roepen om haar last te dragen, dan zal daarvan niets gedragen worden, ook al is hij een verwant. Voorwaar, jij (,Profeet,) kunt slechts degenen waarschuwen die hun Heer vrezen, hoewel zij Hem niet kunnen zien. (Qur’an 35: 18)

De ziel vergeet wel andere mensen

Aiše heeft het volgende verteld.

Op een dag vroeg iemand aan de Profeet^{vzh}: “Herinneren de minnaars op de dag van het oordeel hun geliefden?”

Hierop antwoordde hij: “Ik zweer bij Allah^{cc}: in deze drie gevallen niet:

- Ten eerste als zijn goede daden in de weegschaal gewogen worden.
- Ten tweede zal de ziel zich vooral afvragen of de boeken waar zijn, of haar daden die in staan links of rechts aangereikt zullen worden bij de brug (naar het paradijs).
- Ten derde denkt iedereen er dan alleen maar aan of hij die hemelbrug wel op zal mogen.” (Bron: Ebu Davud)

Enes heeft het volgende overgeleverd:

Op een dag zag hij bij de Profeet^{vzh} iemand die al op gezegende leeftijd was gekomen en al grijs was geworden. Toen Ömer dit zag, vroeg hij: “O Boodschapper van Allah^{cc}! Heeft iets je verdrietig gemaakt?” De Profeet^{vzh} antwoordde: “Voor mijn ogen zag ik twee mensen op de dag van het oordeel. Terwijl een van hen de aandacht van de ander vroeg, richtte hij zich tot Allah^{cc} en zei: ‘Mijn Heer, geeft u uw oordeel zijn over mijn vriend!’ Allah^{cc} zei tegen de ander: ‘Geeft u eens uw oordeel over uw vriend?’ Deze zei: ‘Mijn Heer! Kan het zijn dat ik nog goede daden over heb? Kan ik die aan hem geven?’

Allah^{cc} oordeelde: ‘Zie, de goede daden van uw vriend houden niet over. Heeft hij ze aan jou gegeven?’

De mens zei daarop: “Mijn Heer! Als zijn goede daden niet voldoende zijn, neem dan bij mij vooral mijn zonden in acht!”

Van de Profeet^{vzh} wordt verteld dat hij daarna zei: ‘Wat een dag is dat! Als je daar bevrijd wilt worden, aarzel dan niet om je vriend op zichzelf te laten’.”

Bronnen: Hakim & Ebi’d-Dünya)

Drie groepen

Ahmed bin Harb heeft gezegd:

Op de dag van het oordeel zullen de mensen, opgestaan en bijeen op de plaats van het oordeel, in drie groepen verdeeld worden.

1. Een groep goede mensen, rijk aan goede daden,
2. een groep goede mensen met weinig of gebrek aan goede daden, en
3. een groep rijke mensen die failliet zijn verklaard door het rechtssysteem van hun volk. [*]

[* Bedoeld lijkt te zijn: mensen die niet naar een rijkdom *aan goede daden* hebben gestreefd – ook als dat er maar weinig zijn komen ze bij God goed terecht – maar die naar *aardse* rijkdom hebben gestreefd. Zoals deze volgens de aardse wetten failliet kunnen worden verklaard, zo zal God hen ‘failliet verklaren’: als mislukt oordelen.]

Tirannie en onrechtvaardigheid

Op de dag van het oordeel worden ook zij die op aarde tirannie en onrechtvaardigheid bedreven hebben op rechtvaardige wijze geoordeeld. Op die vreeswekkende dag komen van sommigen ook de goede daden aan de orde. Maar die goede daden worden gewogen en dan wordt naar hun waarde recht verleend aan wie ze verricht hebben.

Hierover vertelt Ebu Hureyre in een overlevering dat de Profet^{vzh} gezegd heeft:

“Hoe weet je dat iemand failliet is?” De volgelingen zeiden: “Als iemand zonder geld, eten, drinken en kleding zit, dan is hij failliet.”

Hierop zei de Profet^{vzh}: “In het geloof is iemand failliet als hij bij het oordeel komt zonder gebeden en gevast te hebben en zonder aalmoezen gegeven te hebben. Pas dan is (hier op aarde) iemand echt failliet als zijn bloed is vergoten en zijn vee is opgegeten. (Maar in het hiernamaals) tellen voor hem zijn goede daden; al zijn (aardse) bezit wordt immers verdeeld. Wat zijn daden betreft: zijn schuld wordt uiteindelijk verrekend met zijn goede daden. Deze worden met zijn zonden verrekend. Het kan zijn dat hij dan uiteindelijk schuldig wordt bevonden en in het vuur wordt geworpen.”

Een andere overlevering zegt het zo:

Er verschijnt een engel van God. Voor Hem zijn 100.000 jaar maar een ogenblik.

De engelen gaan dan als volgt te werk. Ze leggen aan jou een getuigenis af. Dan nemen ze je mee en ze leggen dan verantwoording af over hun werk. Dan zul je gaan beven, zo zul je dan huiveren. Er komt angst in je op. Je zult dan zeggen: “Och, (wat erg dat ik) met al die zonden voor mijn Heer geleid word.” Zij brengen je naar de plaats van Allah^{cc} in het bovenaardse en laten jou in aanwezigheid van Allah^{cc} achter.

De grootheid en verhevenheid van Allah^{cc} zullen indruk op je maken. Hij zal zeggen: “Kom bij mij!” Je zult Allah^{cc} naderen met vrees in het hart en onzekerheid in je houding. Daar sta je dan, heel kleintjes, terwijl de afrekening uit het boek over jou nog niet is opgemaakt. Het boek zal je overhandigd worden.

Ik vraag mij af hoe wij daar dan voor Allah^{cc} staan en met welke woorden wij ons zullen verantwoorden. Als Hij zegt: “Schaam jij je niet voor mij?” - wat kunnen wij dan bedenken om ons te verantwoorden?

Uiteindelijk is er veel te verantwoorden. Dit kan gemakkelijk of moeilijk zijn, het kan vertrouwelijk en liefdevol gebeuren.

Nadat de schepselen van Allah^{cc}, de mensen, op een plaats bijeengeroepen zijn, wenst Allah^{cc} van hen verantwoording. Hij wil ze zien en dit afhandelen. Hij wil de balans van hun levensboeken stuk voor stuk voor zich zien en die dan aan de mens overhandigen.

Op de dag van het oordeel worden de goede daden en de zonden van de mens allemaal duidelijk. Een deel van hen gaat dan met hun goede daden naar de hemel, een deel gaat met hun zonden naar de hel. De mens zal dan bij zichzelf nagaan of hij ook maar enigszins aan zijn godsdienstplichten voldaan heeft. Omdat die dag zal komen, laat ik dan op aarde nog maar wat meer van mijn godsdienstplichten vervullen.

Allah^{cc} de Heer heeft tegen Adam gezegd: “O Adam! Als er bij iemand van jou nakomelingen ook maar iets van goede daden wordt gevonden, dan stuur ik die naar de hemel, maar als er zonden gevonden worden, dan stuur ik die naar de hel.”

Links of rechts

Voor sommigen wordt het boek van rechts aangereikt, voor anderen van links, voor weer anderen van achter hun rug. De godvrezenden ontvangen hun boek van de rechterkant. De ongelovigen ontvangen hun boek van de linkerkant, de zondaren net zo. De verantwoording splitst de mensen in drie groepen.

- Het lichtste oordeel is voor de godvrezenden;
- moeilijker wordt het voor de ongelovigen en
- over de zondaren is men al snel uitgepraat.

Allah^{cc} vergeeft hen die hun zonden belijden. Tenzij er geen vergeving (mogelijk) is en zij de smart van de hel moeten dragen, stuurt Hij ze naar de hemel.

Volgens een overlevering heeft de Profeet^{vzh} hierover gezegd dat een verstandig mens al op aarde zijn verantwoordelijkheid onder ogen ziet en zich hier al voor het hiernamaals inspant.

Tijdens het leven

De mens verzamelt tijdens zijn leven goede daden. Als wij tijdens ons leven geen goede daden verrichten – eens komt het einde, dus let goed op wat toegestaan en wat verboden is – dan wordt het afleggen van verantwoording in het hiernamaals een moeilijke zaak.

Als we dit willen voorkomen, deze ellende, die angstige spanning, dan helpt het om hier op aarde goede daden te verrichten en altijd af te zien van het verkeerde, dus om als het ware goede daden te verzamelen.

Ömer heeft hierover gezegd:

Allah^{cc} verwacht van u goede daden, dus verricht goede daden. Uw goede daden worden geteld en gewogen, dus tel uw goede daden.

De reden om goede daden te verrichten is (het feit dat) van de doden de godsdienstplichten, de goede en de slechte daden worden afgewogen. (Dus is het goed om) verkeerde dingen na te laten, de zonden af te zweren, terug te geven wat een ander toebehoort en alleen dat te willen wat is toegestaan. Door dit te doen, door zijn goede daden, hoeft de mens in het hiernamaals

niet bang te zijn voor het afwegen (van het goede en het kwade).

Vergeet dit niet, mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2, 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie (de Qur'an) geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog

op die dag bidden en goede dagen verrichten,
goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles
nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

9. Voorspraak, bemiddeling, pleidooi

Op die dag is bemiddeling niet van nut, behalve voor wie de Barmhartige hiervoor toestemming geeft en van wie de woorden Hem welgevallen. (Qur'an 20: 109)

Een ander vers zegt net zo iets:

Er is geen bemiddeling behalve voor wie Allah welgevallig zijn. (Qur'an 21: 28b)

Volgens een overlevering van Enes heeft de Profeet^{vzh} gezegd:

Ieder lid van de geloofsgemeenschap van de Profeet^{vzh} zal vast wel bidden. Ik heb alvast gebeden om voorspraak voor mijn volgelingen in het hiernamaals. (Bronnen: Buhari, Müslim)

Ümmü Habibe heeft in een overlevering gezegd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Na mij zal mijn volgelingen rampspoed overkomen; van elk van hen zal bloed vergoten worden – zo is mij over de mensheid geopenbaard. Dit deed mij verdriet. Zoals ook vroegere geloofsgemeenschappen is overkomen, zo zal ook de mijne dit overkomen, zo is door Allah^{cc} voorbeschikt. Ik bad dat ik van Allah^{cc} op de dag van de opstanding de voorspreker mag zijn voor mijn volgelingen. Dit heeft Allah^{cc} ook zo besloten. (Bron: Beyhaki)

Op de dag van de opstanding is voor de voorsprekers toestemming van Allah^{cc} vereist om te mogen pleiten. Als Allah^{cc} geen toestemming geeft, kan niemand voor iemand pleiten. Hierover zegt een heilig vers:

Wie is er, die zonder Zijn toestemming bij Hem zou kunnen bemiddelen?
(Qur'an 2: 255b)

Op de dag van de opstanding wordt het recht op voorspraak slechts gegeven aan gelovigen. Voor wie als ongelovige gestorven is, is er helemaal geen voorspraak mogelijk. Dit is omdat zij niet van de pijnen van de hel verlost kunnen worden. Zij die zonder het geloof zijn heengegaan blijven eeuwig in de hel. Nooit zullen zij de hel kunnen verlaten. Alleen zij die als gelovige zijn gestorven, krijgen voorspraak om de ellende van de hel te ontlopen – ook de gelovigen die gezondigd hebben.

Voorspraak is voor de mens slechts een geschenk van Allah^{cc}'s genade. Abdullah bin Ömer heeft verteld:

Het was in het jaar van de oorlog in Tabük. Op een nacht bleef de Profeet^{vzh} op om te bidden. Wij, zijn metgezellen, bleven samen wachten. Na dat hij had gebeden, keerde hij tot ons terug en vertelde hij mij, zonder dat ik hiertoe aanleiding had gegeven, vijf dingen:

1. “Elke profeet vóór mij is naar een bepaald volk gezonden. Ik echter ben naar alle mensen gezonden.

2. Allah^{cc} heeft onze vijanden vrees in het hart ingeblazen. Uit angst blijven ze buiten schootsafstand.
3. Het is ons toegestaan om buit van de vijand mee te nemen. De volkeren vóór mij aarzelden om buit te veroveren; zij vroegen zich af of zij de buit van hun vijanden mee mochten nemen.
4. De hele aarde is mij als plaats voor gebed gegeven. Waar de tijd voor het gebed ook aanbreekt - als ik waar ter aarde ook maar geen water vind, dan reinig ik mij wel met zand - daar zal ik bidden. Wie dan bij mij zijn, zullen hiertoe misschien aarzelen. Desnoods benut ik een synagoge of kerk voor mijn godsdienstplichten.
5. Wat willen jullie nog weten? Elke profeet ter wereld heeft van Allah^{cc} kennis gekregen. Zo heb ik jullie verteld wat ik weet van de dag van de opstanding. Ook dat ik daar zal pleiten voor u en voor ieder die het geloof heeft aangenomen.”

Ebu Aklil, de zoon van Abdurrahman heeft verteld:

De Profeet^{vzh} stond eens op om naar een bijeenkomst te gaan. Met een hoofdknik liet hij onze kamelen knielen. Er was daar iemand, voor ons een van de meest geliefde mensen ter wereld, die met de Profeet^{vzh} naar binnen ging. De Profeet^{vzh} bewees hem op islamitische wijze eer en ging voor de ander opzij. Terwijl wij met hen naar binnen gingen, toonden wij hem onze grote genegenheid.

Na een poosje zei een van ons lachend:
 “Och, Profeet, wil je van de Heer ook niet
 zo’n koninkrijk krijgen als dat van de
 profeet Salamo?”

Daarop zei hij: “Ik hoop dat Allah^{cc} aan de
 profeet iets geeft dat nog meer waard is
 dan het koninkrijk van Salamo. Allah^{cc}
 heeft steeds het gebed van de profeet die
 Hij gezonden heeft verhoord.

Veel van hen, de profeten op aarde,
 hebben gebeden dat het hun gegeven zou
 zijn om kennis te ontvangen. Hij (Salamo)
 heeft sommigen van zijn volk vervloekt,
 namelijk degenen die in opstand kwamen
 tegen het geloof; zij zijn gestorven. Allah^{cc}
 heeft ook mijn verzoek geaccepteerd, dat
 ik, als ik het hiernamaals bereik, het mij
 is toegestaan om daar voor mijn
 geloofsgemeenschap te pleiten.”

(Bronnen: Taberani, Bezzar)

In een andere overlevering heeft Enes verteld
 dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Op de dag van de opstanding sta ik bij de
 brug te wachten op mijn volgelingen. Dan
 komt Jezus de brug op. Hij zegt: “O
 Mohammad, alle profeten komen jou iets
 vragen. Zij wachten hier samen op jouw
 komst. Zij willen dat jij de overledenen
 van de geloofsgemeenschap van Allah^{cc}
 bevrijdt van hun zorgen.”

Op die dag staan de mensen ‘tot hun nek
 in het zweet’. Voor de gelovigen waait er
 een frisse wind, maar de gestorven
 ongelovigen hebben een groot probleem.
 De profeet Isaia komt er aan. Hij zegt

tegen Jezus: ‘O Jezus! Wacht even, ik kom er aan.’

Dan zie ik, daar staande in het gouden hemelgewelf, nog geen engel of profeet; wel gebeurt er van alles. Op de brug beveelt Allah^{cc} de engel Gabriel: “Ga naar Mohammad, kniel voor hem en blijf bij hem, draag ik u op. Pleit voor hem met wat u van hem weet. Dat pleidooi zal zeker aanvaard worden.”

Dan houd ik mijn pleidooi voor mijn volgelingen. Dan zal ik, als ik het pleit win, de eersten van vele zielen bevrijden. Ik ga door met het pleiten bij mijn Heer. Vervolgens zegt mijn Heer – ik zal daar blijven wachten tot Hij dit gezegd heeft:

“Zowel degenen van uw geloofsgemeenschap die, al was het maar een keer, gezegd hebben “Er is geen God dan Allah^{cc}”, als degenen die zoals de gelovigen zijn, zal ik op grond van uw pleidooi naar de hemel sturen.”

(Bron: Ahmed bin Hanbel)

Ebu Hureyre heeft iets dergelijks verteld:

Toen wij eens samen met de Profeet^{vzh} aan een feestmaal zaten, serveerde iemand zijn gasten gebraden kippenpoten. Hij (de Profeet^{vzh}) hield hiervan, proefde ervan, beet met zijn tanden een stukje er van af en zei tegen de gasten:

“Op de dag van de opstanding sta ik in voor de mensen. Hoe gaat dat dan? Dit zult u wellicht willen weten. Op die dag

verzamelt Allah^{cc} alle mensen, van de eerste tot de laatste, op één plaats. Iedereen ziet elkaar dan. Iedereen hoort dat men opgeroepen wordt. De zon beschijnt hen fel. Dan rest de mensen nog slechts een brandende vraag. Zij horen elkaar toeroepen: ‘Wat gaat er hier allemaal gebeuren en welke problemen staan ons te wachten? Is er niet iemand te zien die voor ons zal pleiten bij de troon van de Heer?’

Zij zeggen tegen elkaar: ‘Onze voorvader **Adam** zal voor ons pleiten, zegt men.’ Daar gaan ze dus meteen naar toe. Zij zeggen: ‘O Adam, u bent de stamvader van alle mensen. Allah^{cc} heeft u met Zijn machtige hand geschapen en door Zijn Geest liet Hij u ademen. Zijn engelen heeft Hij bevolen voor u te knielen – en zij knielden voor u. Hij heeft u in de hemel opgenomen. Wilt u voor ons pleiten en bidden dat Allah^{cc} ons vergeeft? U ziet toch in welke pijnlijke toestand wij ons bevinden en u weet wat ons nog aan problemen te wachten staat.’

Adam antwoordt hen als volgt: ‘Allah^{cc} is vandaag erg boos; tot nu toe is Hij nog niet zo boos geweest. Maar nu is zijn woede wel weer over. Allah^{cc} verbood mij de boom te naderen, maar ik luisterde niet. Ik was opstandig tegen Hem; ik dacht alleen maar aan mijzelf. Wat zal nu mijn lot zijn? Ga maar naar iemand anders, ga maar naar de profeet Noach.’

Daarom gaan ze dan naar **Noach**. Zij zeggen: ‘O Noach, u was de eerste profeet die naar de aarde gestuurd werd. Allah^{cc} heeft u zijn zeer dankbare dienaar genoemd. U ziet in welke pijnlijke toestand wij ons nu bevinden. Wilt u onze voorspreker bij de troon van Allah^{cc} zijn?’ Noach zegt dan: ‘Allah^{cc} is vandaag erg boos; tot nu toe is Hij nog niet zo boos geweest. Maar nu is zijn woede wel weer over.

Ik heb gebeden om vergeving. Immers, mijn volk ging tegen Hem in, maar ik dacht alleen maar aan mijzelf en aan mijn eigen ziel. Ga maar naar iemand anders – ga maar naar Abraham.

Daarom gaan zij naar **Abraham**.

Deze zegt: ‘Mijn Heer is tot nu toe nog niet zo boos geweest als nu. Maar nu is zijn woede wel weer over. Maar ik heb drie maal tegen Hem gelogen. Ik vraag mij af wat er met mij zal gebeuren. Ga maar naar een ander!’

Ze gaan dan naar **Mozes**.

Ze zeggen: ‘O Mozes, U bent profeet van Allah^{cc}. Allah^{cc} heeft u met de hoogste profetische kennis naar de mensheid gestuurd. Pleit voor ons bij Allah^{cc}'s troon! Zie toch hoe wij er nu voorstaan!’

Mozes zegt dan: ‘Mijn Heer is ook kwaad op mij, tot nu toe, maar hierna zal Hij niet nog eens zo vertoornd zijn. Ik vraag

me af hoe dit afloopt. Ga maar naar een ander – ga maar naar Jezus.’

Dan gaan ze naar **Jezus**.

Ze zeggen: ‘O Jezus, u bent een gezant van God. U werd aan Maria aangekondigd en u hebt zonder een aardse vader de Geest van God in u gekregen. Door u werd aan de doden hun ziel teruggegeven. Als door een wonder sprak u van jongs af aan tot de mensen. U hebt het ware Woord van God verkondigd. Pleit voor ons! Zie ons hier staan in deze toestand!’ Jezus hoort hen aan en zegt dan: ‘Mijn Heer is tot nu toe nog niet zo boos geweest als nu. Maar nu is zijn woede wel weer over.’ Hoewel hij zelf geen zonden heeft bedreven, zegt hij toch: ‘Ik dacht alleen maar aan mijzelf. Ga maar naar een ander – ga maar naar Mohammed.’

Nu al die profeten hen geen hoop kunnen geven, gaat de menigte mensen naar **Mohammed**.

Zij zeggen: ‘O Mohammed, u bent de laatste boodschapper van Allah^{cc} en de laatste der profeten. Allah^{cc} heeft u al uw zonden in het verleden en in de toekomst vergeven. Bid voor ons tot uw Heer om Hem welgezind ten opzichte van ons te stemmen. Pleit voor ons. U ziet in welke toestand wij ons bevinden.’

Dan ga ik op pad, ik ga voor de gouden troon van Allah^{cc} staan en ik kniel voor Hem neer. Ik prijs Allah^{cc} vanwege zijn

verheven grootheid. Dan neem ik mijn taak op mij, een taak, een bestemming, die niemand eerder gehad heeft. Dan zegt Allah^{cc}: ‘O Mohammed, wees niet ongerust. Spreek – en wat u vraagt zal u gegeven worden. Houd uw pleidooi en ik zal dit aanvaarden.’ Dan buig ik mijn hoofd en zeg: ‘O Heer, zie mijn geloofsgemeenschap, vergeef hen, vraag ik U.’ Na dit gebed zegt Hij tegen mij: ‘O Mohammed! Nooit zal uw geloofsgemeenschap een antwoord (op een gebed) onthouden worden. Zie, daar rechts zijn de deuren van de hemel. Wijs hen de weg maar naar de hemelpoort’.”

Over de Profeet^{vzh} wordt, na dit verhaal, verteld dat hij toen zei:

Ik heb altijd geleefd naar de wil van de Almachtige. Ik zweer bij Allah^{cc} dat de hemelpoorten twee vleugels hebben die de heilige steen in Mekka raken; ze reiken van de Heilige Joodse Stad tot Basra. (Bronnen: Buhari, Müslim)

Shekiyle, de zoon van Abdullah, vertelt het volgende:

Wij stonden eens met drie mensen bij elkaar, mij meegerekend met vier personen. In ons midden stond de Profeet^{vzh}. Hij hoorde ons aan en zei toen: “Door dit pleidooi gaat er iemand uit mijn geloofsgemeenschap, en daarna nog veel meer mensenkinderen, naar de hemel.” Wij vroegen: “Staan daar dan nog meer mensen dan u, o Profeet?” Hij zei: “Ja,

meer personen dan alleen ik.”

Iemand vroeg: “Hebben jullie gehoord wat de Profeet^{vzh} gezegd heeft?” “Ja.” Iemand uit onze groep vroeg: “Wie is die persoon dan?” “Naar men zegt: de zoon van Seth, de Jood Ebu’l.”

(Bronnen: Ibn Hibban, Ibn Mace)

Van Enes bin Malik komt de overlevering dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Op de dag van het oordeel zal er iemand - wat zeg ik - zullen er twee, nee: drie personen een pleidooi houden.

Ali bin Ebi Talib heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Ik zal een pleidooi houden voor zelfs heel veel mensen uit mijn geloofsgemeenschap. Mijn Heer vraagt mij dan: “Wil je dit echt?” Ik zeg dan: “Ja Heer, daartoe heb ik besloten.”

(Bronnen: Bezzar, Taberani)

Enes heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} ook dit heeft gezegd:

Ik ben de voorspreker voor mijn geloofsgemeenschap, hoeveel zonden deze ook begaan heeft. (Bronnen: Ebu Davud, Bezzar, Taberani, Ibn Hibban, Beyhaki)

Allah^{cc} zegt in een heilig vers:

Jouw Heer zal jou zeker gunsten schenken, zodat jij tevreden zult zijn.
(Qur’an 93: 5)

De Profeet^{vzh} heeft ook het volgende gezegd:

Op de dag van de opstanding zal iemand van het menselijke geslacht (ook nog) een pleidooi houden. Ook nog iemand van een ander geslacht, nog een ander mens en iemand uit de (geloofs)gemeenschap zullen dit doen. (Bron: Bezzar)

Een pleidooi in vijf delen

1. Om te beginnen: om de mensen uit de drukke menigte te bevrijden. Deze taak is toegewezen aan de Profeet^{vzh}.
2. Om talloze mensen de hemel in te laten gaan. Ook deze taak is toegewezen aan de Profeet^{vzh}.
3. Omdat de Profeet^{vzh} weet dat Allah^{cc} voor bepaalde mensen de hel al heeft willen voorbestemmen, houdt hij een pleidooi om in elk geval de zondeloze mensen van het vuur te redden.
4. Hij pleit ervoor om het aantal mensen dat naar de hemel gaat te verhogen.
5. De Profeet^{vzh} pleit voor de zondaars die naar de hel zijn gegaan. Ook andere profeten, engelen en andere gelovigen pleiten voor hen, dat zij van de hel naar de hemel mogen gaan.

Dan zegt Allah^{cc} dat mensen die zeggen en geloven dat Hij de enige God is, ook zonder pleidooi uit de hel gehaald zullen worden, maar dat ongelovige zielen in de hel zullen blijven.

Een overlevering van Enes bin Malik vertelt dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Als iemand die in de hemel is, goed naar de hel kijkt, dan ziet hij daar een mens die tot hem roept: “Heb ik jou niet gekend?” – “Nee, ik heb u niet gekend. Wie bent u?”

“Eens vroeg je mij om water en dat heb ik je ook gegeven. Dat was mijn goede daad, mijn beste.” De hemeling zegt dan: “Ja, inderdaad, ik herinner het mij.” De helbewoner zegt dan: “Wel, houd dan een pleidooi voor mij!”

De hemeling gaat dan naar de troon van Allah^{cc} en zegt dan: “Die mens daar heeft mij als zijn advocaat benoemd. Allah^{cc} staat hem dan toe zijn pleitrede te houden. Dan beveelt Hij die mens uit de hel te halen – en de mens wordt uit de hel gehaald. (Bron: Deylemi)

Ons geloof zegt hier nog iets meer over:

- Roep in stilte Allah^{cc} aan,
- vervul je godsdienstplichten van harte,
- wees barmhartig voor de zieken en
- blijf toegewijd goede daden verrichten.

Dan houd je als het ware al je eigen pleidooi. Pleiten immers deze daden niet het beste voor iemand? Dus als je vanuit je geloof en volgens de godsdienstige moraal goed handelt, dan verricht je een goede daad voor Allah^{cc}. Voor zulke mensen hoeven de Profeet^{vzh} en zijn heilige volgelingen niet te pleiten.

Willen de heiligen een pleidooi houden, dan is er bewijs nodig. Dat bewijs is godsdienstigheid. De Profeet^{vzh} en de heiligen zeggen dan: “O Heer, deze mens heeft alleen vanuit zijn geloof goede daden verricht. Daarom willen wij voor hem pleiten.” Allah^{cc} staat hen dan toe hun pleidooi te houden. Als die mens dan zijn godsdienstige plichten helemaal niet heeft vervuld, dan is er geen argument om voor hem te pleiten.

Dan houden de profeten, de engelen en de heiligen hun pleidooi. Maar om daarop te kunnen vertrouwen, moet je geen zonden hebben begaan. Immers, de zonden die de mens in zijn geloofsleven heeft begaan, kunnen hier tegen hem worden gebruikt. De mens die steeds maar weer zondigt, kan zijn geloof kwijt raken. Vooral als je veel gezondigd hebt, kan, als de dood zich aandient, het geloof de last van het sterven niet aan.

Een vergelijking: Iemand die een emmer uit een put omhoog wil halen, moet een goed touw hebben dat niet breekt. Als iemand het touw met een mes beschadigd heeft, dan zal het touw de emmer niet kunnen tillen. Welnu, de dood is een zware en moeilijke gebeurtenis. Als de mens verzwakt is door vaak tegen het geloof te zondigen, geloof dan maar dat de komst van de dood een groot probleem is. Als hij heeft toegegeven aan wat de duivel hem ooit aan ongelooft heeft voorgehouden en als hij hiervoor bezweken is, dan kan hij aan het einde van zijn leven zeker zijn van angst en vrees. Immers,

voor iemand die niet gelooft, valt er niets te pleiten voor profeten en heiligen.

Een oud verhaal

Er bestaat een verhaal dat net zoiets vertelt. Fudayl, de zoon van Iyad, was een student. Daar brak het moment van zijn vaders dood aan. Fudayl kwam bij hem zitten. Zijn vader las hem het hoofdstuk *Ya Sin*, hoofdstuk 36 van de Qur'an voor. De zieke sprak voor de student ook de spreuk *Er is geen God dan Allah^{cc}* uit. Daarna sprak Fudayl nog met hem. Ik kende de student nog niet, maar hij vertelde het mij. De vader stierf. Fudayl was hier verward en verdrietig over. Hij sloot zijn huis, hij huilde en kwam veertig dagen lang niet buiten. Hij vroeg zich af waarom hij het geloof niet had geleerd.

Eens op een dag had hij een droom. Hij zag iemand rondtollen in het hellevuur. Fudayl vroeg hem hoe hij als een ongelovige was gaan leven. Het antwoord was: "Door drie oorzaken. Ik zal ze je vertellen:

1. Roddel; ik heb jou van alles verteld en aan de andere studenten nog meer rondverteld.
2. Ik was jaloers op de andere studenten.
3. Ik kreeg een ziekte. De dokter zei mij een jaar lang nog geen glaasje sterke drank te drinken. Toch ben ik weer gaan drinken."

Uit het voorgaande wordt duidelijk dat ik geloof dat voor mij een pleidooi gehouden zal worden als ik geen zonden bega. Immers, de zonden van de ongelovigen hebben gevolgen. Dan houden de profeten en de heiligen geen pleidooi voor de

mens. Om een pleidooi voor Allah^{cc} mogelijk te maken, moet je de profeten en heiligen wel liefhebben. De Profeet^{vzh} zal dan op de dag van de opstanding pleiten voor zijn daar verzamelde geloofsgemeenschap.

Men gaat dan de hemelbrug over en legt verantwoording af. De goede (en slechte) daden van de mens worden gewogen. Zelfs voor degenen die bestemd zijn voor de hel wordt, terwijl zij de kwelling al tegemoet zien, er een pleidooi gehouden. Wie de kwelling van de hel al onder ogen ziet, kan dan door dat pleidooi alsnog naar de hemel gaan.

Over het feit dat de Profeet^{vzh} daar pleidooien zal houden, heeft Enes bin Malik in een betrouwbare overlevering nog iets verteld:

Ik wilde dat de Profeet^{vzh} voor mij zou pleiten op de dag van de opstanding. Hij antwoordde mij: “Als God het goed vindt, zal ik een pleidooi houden.”

“Waar kan ik u vinden?” vroeg ik.

Hierover zei hij mij: “Je kunt mij zoeken als je de hemelbrug over bent gegaan.”

– “En als ik u daar niet vind?” De Profeet^{vzh} zei: “Zoek mij bij de weegschaal.”

-- “En als ik u daar niet vind?” De Profeet^{vzh} zei toen: “Zoek mij dan aan het water van de rivier die door het Paradijs stroomt. Op een van die drie plaatsen zal ik zeker gevonden worden.”

(Bron: Tirmizi)

Er zijn ook nog andere mensen die, door zich vanaf hun geboorte te houden aan de wetten van de islam, zonder pleidooi naar de hemel gaan. Ook de geleerden van de moslingemeenschap zijn het eens met het verhaal over dat pleidooi. Nevevi heeft de uitleg hiervan door Kadi Iyaz opgeschreven:

Volgens de islamgeleerden kan het verhaal van dat vrijpleiten door een pleidooi best kloppen. De door hen aangevoerde bewijzen zijn zeker geldig. Immers, vers 20: 109 van de Qur'an zegt: "Op die dag heeft voorspraak alleen maar nut voor hem aan wie de Erbarmer het heeft toegestaan en wiens woorden Hem welgevallig zijn."

En zie ook het volgende vers: "Zij bemiddelen slechts voor wie Hem welgevallig is, terwijl zij door de vrees voor Hem ontzag hebben." (Qur'an 21: 28b)

Dit vers en vergelijkbare verzen uit dit hoofdstuk vermelden de voorspraak. Bovendien heeft ook de Profeet^{vzh}, volgens vele overgeleverde uitspraken, getuigenis afgelegd van deze voorspraak. Ook over het pleidooi ten goede voor de zondige moslims zijn er in de verzamelde overleveringen uitspraken met een hoge mate van betrouwbaarheid. Ook van de metgezel (van de Profeet^{vzh}) Salihin en van de latere geleerden van de moslingemeenschap zijn hierover vele uitspraken verzameld.

Vergeet dit niet ...

De mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2, 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie (de Qur'an) geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede dagen verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

10. Het meer van de Paradijsrivier

Wij waren het die jou de overvloed gaven.
(Qur'an 108: 1)

Op de dag van de grote mensenmenigte heerst er een helse hitte. Op die dag staat de zon dicht daarbij en over de drukke menigte regent het als het ware vlammen. Behalve de schaduw van Allah^{cc} in zijn hemelrijk, is er geen schaduw, noch die van bomen, noch die van een dak. Als een hemelse schaduw geeft slechts de nabijheid van Allah^{cc}, de Grote en de Goede, de gelovigen iets van een toevluchtsoord. Onder die drukkende hitte is er ook nog eens niets te drinken.

Maar, terwijl die ellendige menigte daar staat, wordt er ter ere van de Profeet^{vzh} een meer geschapen. Het water van dat meer komt van de rivier in het Paradijs, genaamd de *Kevser* [ofwel *kautsar*, 'de overvloed'].

Enes bin Malik heeft het volgende verteld:

In de tijd dat het vers *Wij waren het die jou de overvloed gaven*, waarmee hoofdstuk 108 van de Qur'an begint, geopenbaard werd, heeft de eerwaarde Profeet^{vzh} zich in stilte hierover verheugd en gezegd:

“Wilt u weten of de *Kevser* bestaat? Het is een rivier in het Paradijs. Mijn Heer heeft mij beloofd dat Hij er op de dag van de opstanding uit die rivier een meer zal ontstaan – een groot meer en bovendien

ook bekers, glanzend als sterren, en nog heel veel ook.” (Bron: Müslim)

Ebu Zerr heeft verteld:

Luister, ik heb de Boodschapper van Allah^{cc} gevraagd of het meer van de *Keuser* overdekt is. Als antwoord werd gegeven:

“Moge de kracht van de Allerhoogste Zijn eed gestand doen dat daar een open dak is en dat er bij duisternis in de nacht tal van sterren aan de hemel staan. Als iemand drinkt van het hemelwater zal hij nooit meer dorst hebben. Uit de hemel zal het meer bruisend volstromen. Het zal even lang als breed zijn. Het reikt over een afstand van Amman tot Eyle. Het water is zuiverder dan melk en smaakt zoeter dan honing.”

(Bronnen: Müslim, Tirmizi)

De Profeet^{vzh} gaat eervol voorop en dan drinken de moslims van dit water. Zodoende wordt de menigte op die dag na hun dood bevrijd van de hitte en van de dorst.

Bidt tot Allah^{cc} dat op de dag van de opstanding dit water bereikt wordt en dat ervan gedronken kan worden. Vertrouw dan op Zijn barmhartigheid. Verricht alleen maar goede daden en verzuim uw godsdienstplichten niet.

In een overlevering van Bukari staat dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

(Op de dag van de opstanding) zal een menigte van mijn volgelingen met mij aan

het hoofd de oever van het meer bereiken.
Na het drinken uit het meer zullen zij
weer teruggevoerd worden.

Ik zeg dan: “O Heer, dit zijn mijn
volgelingen”, waarna ik de pleidooien wil
houden, maar Allah^{cc} zegt: “Dit is zeker
een idee van jou. Je hebt er geen idee van
wie er achter je aankomen. Zij die, na jou,
teruggekeerd zijn naar hun oude
godsdiensden, gaan achter elkaar meteen
terug naar achteren, zo beveel ik het: zij
waren al vervloekt.” (Bron: Buhari)

Hierover hebben de geleerden gezegd:

Allen die het geloof in Allah^{cc} de rug toe
keren en die het Joodse geloof in God
aanhangen, en die een of ander nieuwe
leer uitvinden, zullen daar van de oever
van het meer weggestuurd en verwijderd
worden.

Zoek je toevlucht dus maar bij Allah^{cc} ...

Vergeet niet ...

De mens die in de wereld leeft: over elk moment
van het leven zul je verantwoording af moeten
leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die
dag, die van de opstanding, zal het einde zijn
van het aardse leven en van de kosmos, maar
die laatste dag zal ook het begin zijn van een
eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het
oordeel: de gelovigen worden onthaald in het
paradijs, de ongelovigen worden naar de hel
gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2, 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie [de Qur'an] geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede daden verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

11. Tussen hemel en hel

In het hiernamaals is er een ruimte die *A'raf* heet. De geleerden geven de volgende uitleg. Tussen de muren van hemel en hel bevindt zich een bergachtig gebied, afgescheiden met hoge muren. Over het bestaan van die plaats tussen hemel en hel geeft het volgende vers duidelijkheid:

Tussen beiden (hemel en hel) is er een afscheiding. Op de kantelen zijn er mannen die iedereen aan hun kenteken herkennen. Zij roepen degenen die in het Paradijs thuis (zullen) horen toe: "Vrede zij met jullie!" Zij zijn (nog) niet (daar) binnengegaan, al verlangen zij daar wel naar.

Als zij hun blikken wenden naar wie in het vuur thuis (zullen) horen, zeggen zij: "Onze Heer, zet ons niet bij de mensen die onrecht plegen!"

Zij die op de kantelen zijn, roepen naar mensen die zij aan hun kentekenen herkennen. Zij zeggen: "Het bijeenroepen heeft jullie niet gebaat, noch ook dat jullie hoogmoedig waren."

(Qur'an, 7 – A'raf: 46 – 48)

Van Cabir stamt de overlevering waarin de Profeet^{vzh} zegt:

Op de dag van de opstanding komt de weegschaal tevoorschijn en worden de goede daden tegen de slechte daden afgewogen. Als het gewicht van de goede daden zwaarder is dan dat van de slechte

daden van de mens, dan gaat deze naar de hemel. Als van iemand de zonden zwaarder wegen, dan gaat deze om gestraft te worden naar de hel.”

De metgezellen vroegen: “O boodschapper van Allah^{cc}, als de goede en de slechte daden even veel wegen, wat gebeurt er dan?”

Hierover zei de Profeet^{vzh}: “Zij zijn de bewoners van de *A'raf*. Zij verlangen ernaar in de hemel te komen, maar zij gaan nog niet.”

(Bron: Kurtibi Tefsiri)

Sommige geleerden zeggen ook dat de goede en de slechte daden van iemand in evenwicht kunnen zijn. Volgens andere geleerden zijn de mensen met weinig zonden bij elkaar geplaatst. Weer andere geleerden zeggen dat, als zij wel gebeden hebben, zij des te grotere zondaars zijn.

Volgens Hülasa is de in het Qur'an hoofdstuk *A'raf* genoemde plaats in het hiernamaals dan ook in afdelingen verdeeld. Maar wie daar dan precies zullen verblijven, daarover zijn de meningen verdeeld. Allah^{cc} zal dit vast wel weten.

12. De brug *Siraat*

Er is niemand onder jullie of hij treedt daar (het hiernamaals) binnen. Dit is door jouw Heer als een onafwendbaar besluit vastgesteld. Dan zullen Wij hen redden die (Allah) vreesden en Wij laten de onrechtplegers er in achter, knielend. (Qur'an 19: 71, 72)

De Profeet^{vzh} heeft gezegd:

Er is een brug over de hel, de *Siraat*. Die zal ik, als profeet, als eerste van de geloofsgemeenschap over gaan. Die dag zal er niemand spreken, behalve de profeten. Zij spreken een gebed uit: "Mijn God, wees genadig voor mijn geloofsgemeenschap; bescherm hen." In de hel zijn er ijzeren haken. Ze lijken op de doornen van een boom, maar dan veel groter. Alleen Allah^{cc} weet hoe groot ze zijn. Die haken trekken ieder die opstandig is geweest (tegen Allah^{cc}) de hel in, dat wil zeggen: iedereen die zijn godsdienstplichten verwaarloosd of nagelaten heeft, gaat het vuur in. Het (geloof) is dan als een mosterdzaadje dat iemand eerst bewaard heeft, maar dan verloren is.
(Bronnen: Buhari, Müslim]

De *Siraat* is inderdaad een brug over de hel heen, die er ligt op die dag dat de mensen allemaal verzameld zijn. De bruggen op aarde zijn stabiel en bedoeld voor iedereen, hetzelfde

voor wie dan ook, maar deze brug in het hiernamaals verandert naar gelang iemand zijn godsdienstplichten vervuld heeft. Dit betekent dat deze brug deugdelijk is en bescherming biedt aan de gelovigen. Over hen die tegen Allah^{cc} in gaan en die zondigen, zegt een heilige overlevering ...

... (dat de brug zal zijn) “als een haarscherp mes en een vlijmscherp zwaard.”

(Bronnen: Ahmed bin Hanbal, Beyaki)

Als de slechte mensen, de ongelovigen en de zondaars, op die messcherpe smalle brug dat vuur in de diepte zien, nadat ze na de dood gedwongen zijn daar met duizenden overheen te gaan, dan hebben zij dit in hun leven wel eens gevreesd – maar nu is het te laat. Ze vallen van de brug af de hel in. In de hel zien ze pikzwarte hoofden en stuk voor stuk worden ze gevangen, als eens op aarde de vogels in een net, en worden ze in de hel geworpen. Ja, de hellewachters trekken ze ook nog eens met een haak omlaag.

Ibn Mes'ud levert de volgende woorden van de Profeet ^{vzh} over:

Allah^{cc} brengt op de vastgestelde dag, de dag van de opstanding, alle mensen van alle tijden bijeen voor het laatste oordeel. Lange tijd – het lijkt wel veertig jaar – staan ze daar verbaasd en verschrikt te kijken, wachtend op het vonnis van het laatste oordeel.

Allah^{cc} stelt dan vanaf zijn zetel in de wolken van de hemel ieders lot vast. Dan roept een engel die daartoe is aangesteld met luide stem:

“O mensen, heeft uw Heer niet iedereen die zijn godsdienstplichten heeft vervuld en die Hem, op zijn bevel, geen medegoden heeft toebedeeld, geholpen met levensonderhoud? Heeft Hij niet ieder die Hem op aarde aanbeden heeft, hier bijeengebracht? Is dit niet een vorm van rechtvaardigheid? Bent u het hier mee eens?”

“Ja!” zeggen dan degenen die Hem op aarde aanbeden hebben en zich hier van harte aan gewijd hebben. Hier zien zij nu wie zij op aarde aanbeden hebben.

Wat dit betreft: wie van hen op aarde de zon, de maan of stenen afgodsbeelden of iets dergelijks aanbeden heeft, zij worden weggevoerd. De volgelingen van Jezus of van valse profeten die de duivel aanbeden hebben, worden dan aangewezen. Maar Mohammed^{vzh} en zijn volgelingen blijven daar staan. Hen nadert dan de Heer die het universum bestuurt.

Hij (de engel) zegt: “Waarom gaat u niet mee met de mensen die nu weggevoerd zijn?”

Zij zeggen: “Volgens ons is er maar één God.” – “Hoe kent U hem dan? Waar kunt u dit aan zien?” – “Voor ons zijn er tekenen van Hem. Als we die zien, herkennen we Hem.” – “Welke tekenen?” – “Dat zal nu duidelijk worden.” Op dat

moment wordt dat ook duidelijk, alsof er een gordijn open gaat.

[De Qur'an zegt:]

“Gedenk de dag waarop de onderbenen ontbloot zullen worden en zij opgeroepen worden om neer te knielen, terwijl zij daartoe niet in staat zijn. Hun ogen zullen angstig terneergeslagen zijn, vernedering zal hen bedekken. En waarlijk, zij werden opgeroepen om te knielen toen zij nog gezond waren (dwz: op aarde).”
(68: 41, 42)

Dan beveelt Allah^{cc} de gelovigen streng:

“Heft uw hoofden omhoog.” Zij kijken omhoog. Allah^{cc} brengt dan hun goede daden aan het licht. Ieder van hen krijgt dan een bepaald teken op het voorhoofd. Sommigen een klein teken, ter grootte van een dadel, anderen een kleiner teken. Weer anderen ontvangen een lichtvlek ter grootte van een vinger op hun hoofd. Het teken licht bij de een op, bij een ander dooft het uit; de eersten doen dan een stap naar voren, de anderen blijven staan. Allah^{cc} redt hen dan van het branden in de hel.

Allah^{cc} beveelt dan: “Ga hier vandaan!” De met het licht getekenden gaan dan meteen weg – sommigen al in een oogwenk, sommigen zo snel als de bliksem, anderen als een wolk; weer anderen als een vallende ster, als een

stormwind of als rennende paarden. Een ander mens gaat te voet. Als zo iemand voortgaat, wordt hem een licht gegeven op zijn gezicht, zijn handen en zijn voeten. Een hand wordt voortgetrokken, een hand blijft dralen; een voet wordt voortgetrokken, een voet blijft dralen op die plek. Tot het moment dat hij wordt bevrijd, van die plaats wordt weggeleid, voelt hij de hitte van de hel. Als hij bevrijd wordt van de hel, blijft hij nog even staan en gaat dan met een krachtige beweging verder.

Hij (de mens) zegt: “Allah^{cc} zij dank dat Hij mij gegeven heeft wat Hij aan anderen niet gegeven heeft. Het beangstigde mij om de hel op mijn pad te vinden.”

De andere kant op kijkend, wordt hem de hemelse rivier getoond. Daarin kan hij zich wassen. De hemelse geuren en kleuren bereiken hem al. Als hem getoond wordt dat aan de overkant de hemel is, zegt hij: “Mijn Heer, neem mij op in de hemel!”

Allah^{cc} zegt dan: “Ik heb je bevrijd van de hel, wil je nu mee naar de hemel?”

Smekend zegt hij: “O Heer, schep afstand, voer mij weg van de hel; laat mij het geluid daarvan niet meer horen!” Dan gaat hij naar de hemel.

Als hij dit grootse gebeuren ziet, zegt hij: “O Heer, geef mij dit grote geschenk!” De Almachtige zegt dan: “Als dit jou gegeven

wordt, wil je dan nog meer?” Hij zegt: “Zal ik U zweren bij mijn eer dat ik niets meer zal willen dat mooier is dan dit?” Het wordt hem gegeven, hij kan er heen.

Hem wordt meer getoond; voor zijn verbaasde blikken verschijnt er iets nog veel mooiers. “Mijn Heer, gun mij al dit moois!”

- “Als dit jou gegeven wordt, wil je dan nog meer?”
- “Ik zweer nu echt wel dat ik niets meer verlang. Bestaat er nog iets mooiers dan dit?”

Hij gaat verder en wordt stil. Allah^{cc} vraagt: “Waarom zeg je niets?”

“Mijn Heer, ik heb U al veel gevraagd; ik zou mij schamen nog meer te willen hebben.”

[Allah^{cc}:] “Dat ik je op aarde al zoveel heb willen geven, ben je het daar dan niet mee eens?”

[De mens:] “U bent de machtige, de eigenaar van alles – wilt u de spot met mij drijven?”

[Allah^{cc}:] “Nee, ik zeg alleen waar het op aan komt.”

[De mens:] “Dat komt wel over bij de mensen!”

De Waarlijk Machtige zegt dan: “Voegt u zich maar bij die mensen.” Snel gaat hij de hemel binnen en hij ziet daar al die mensen. Er wordt een groot paleis zichtbaar. Meteen knielt hij neer. Allah^{cc},

vraagt “Wat gebeurt er nu? Let goed op!” –
 [De mens:] “Ik heb mijn Heer gezien!” Zelf
 zegt Hij [Allah^{cc}:] “Hier ben je begunstigd,
 er is een plaats in deze woning.”

Dan wordt de mens gezegd te knielen.

“Wacht en kniel” wordt er gezegd, en: “Ik
 denk dat er voor jou een van de engelen
 aan komt.”

[De mens:] “Moge ik een van zijn dienaars
 en schatbewaarders zijn. Moge er op mijn
 wenk duizend van verschijnen.”

Dan gaat hij verder en de poort van het
 grote paleis gaat open. Het is echt een
 paleis. Het plafond, de deuren, de sloten
 en de sleutels zijn met parels bedekt. Je
 passeert dan de deuren, versierd met rode
 robijnen en groene parels. Elke deur is
 ingelegd met veelkleurige briljanten,
 waarna er een zaal verschijnt, met groene
 edelstenen versierd. Daar staan zetels
 met zeldzaam mooie kussens. Er zijn
 bedienden, mooi gekleed in meerdere
 lagen fijne stof en met gouden laarzen. Ze
 zien zichzelf en elkaar in spiegels, hoe
 mooi ze er uit zien. Door nog eens, en
 vaker, te kijken, zien ze hoe mooi hun
 gezichten geworden zijn.

Hij zegt dan tegen een mooie vrouw: “Zie,
 je gezicht is vele malen mooier geworden.”
 Zij zegt dan: “Jij ook; ook jouw gezicht is
 vele malen mooier geworden.” “Kijk eens
 om je heen,” zegt iemand – hij kijkt –
 “Alles wat je ziet, zal over honderd jaar
 nog van jou zijn!”

Dit verhaal horen we ook in een overlevering van Ömer die [de Profeet^{vzh}] gevraagd heeft:

“Och, mijn beste, dienaar van God en van de gemeenschap, wat kun je hierover vertellen? Als de mens een plek in de hemel gegund wordt, wat voor een verblijfplaats is dat dan?”

“Voor hun ogen verschijnen ongeziene en ongehoorde dingen”, zei de Profeet^{vzh} volgens de overlevering.

Ja, na de *Siraat* brug wacht de mensen een grote beloning. Alle mensen die verlost worden en die de hemel bereiken, gaan er zeker overheen. Aan het begin van die brug is de verzamelplaats van de voortgedreven mensen. Aan het eind bevindt zich een groot plein. Er zijn daar trappen naar de hemelpoort. Over de lengte daarvan heeft de zoon van Hacer, Fethu'l-Bari geschreven:

Als vijftwintig duizend jaar [d.w.z.: erg lang en hoog].

De geleerde Ebu Cafer vertelt [dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft]:

In een visioen heb ik de wachtplaats voor de hemel gezien, met alle angst en vrees van dien. Ik zag daar ook de angst er niet in te mogen vanwege het toegeven aan lichamelijke lusten. Ik stond vooraan. Achter mij klonk een stem: “O dienaar van God! Iemand hier achter mij heeft zijn plichten verzaakt en dit te laat erkend.” Ik vroeg hem: “Welke plichten?” Hij

antwoordde mij: “Die van op aarde, maar nu is het te laat!”

Als je in vrede en rust op die brug wilt staan, als je de aarde achter je hebt gelaten, dan moet je beseffen dat het oordeel van Allah^{cc} af zal hangen van je manier van leven. De mensen die de brug overgaan, kun je in twee groepen indelen: Zij die gered worden van de val in de hel, en zij die daarin vallen.

Een van die groepen blijft daar voor eeuwig: de ongelovigen en de opstandingen (tegen God). Wie door Allah^{cc} waardig is bevonden, wacht dan tot het moment daar is. Dan vertrekken ze van daar. Onder hen zijn ook gelovigen die ongehoorzaam zijn geweest (aan Allah^{cc}). Vroeg of laat hebben zij hun godsdienstplichten nagelaten. Bij hun verlossing worden hun goede en slechte daden vermeld en worden hun zonden vergeven.

Zij worden op een bepaald moment, elk op zijn beurt of tijd, de brug op geroepen. Er steekt dan een storm op die aanvoelt als een vlucht vogels of als rennende paarden. De een snelt dan voort, een ander loopt gewoon verder, weer een ander kruipt moeizaam voort. Kort gezegd komt dit overeen met de manier waarop zij op aarde de goede weg bewandeld hebben: zo gaan zij over de brug.

De ongelovigen die de brug over gaan, vallen in de hel en zij horen ook de reden van deze ellende. Daar tegenover staat dan de verlossing

van de gelovigen, een vrijgevig geschenk van Allah^{cc}. Voor de gelovigen is dit een vorm van zeer liefdevolle genade.

Iemand die op aarde het pad van de islam niet verlaat, die gaat met gemak de brug over; die ondervindt daar geen hindernissen of problemen. Ze merken er zelfs maar weinig van. Zo vragen ze aan de engelen: “Waar is die brug dan?”

De engelen antwoorden dan: “Hier, ga er maar overheen; met het licht van het geloof hoef je van het branden in de hel zelfs niets te weten.”

Zij die op aarde van de juiste weg zijn afgedwaald, die zich hebben laten verleiden tot zonden en die het slechte pad zijn opgegaan, zij worden als zij in het hiernamaals de brug over gaan, met grote kracht van die brug af geworpen en als het ware verpulverd; van angst en zorgen krimpen ze in elkaar van pijn en ellende.

Vergeet niet ...

De mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2, 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie [de Qur'an] geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede daden verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

13. De hel en wat erin gebeurt

Jullie die geloven! Beschermt jullie zelf en jullie huisgenoten voor een vuur waarvan mensen en stenen de brandstof zijn. Hardhandige en strenge engelen zijn ermee belast, die God niet ongehoorzaam zijn in wat Hij hun beveelt en die doen wat hun bevolen is.
(Qur'an 66: 6)

De Profeet^{vzh} heeft gezegd:

De hel heeft al duizend jaar gebrand; vuurrood is ze geworden. Nog eens duizend jaar heeft ze gebrand; pikzwart is ze geworden. Nu heerst er diepe duisternis. (Bron: Tirmizi)

De hel is de plaats waar de ongelovigen, zij die op aarde gezondigd hebben en gestorven zijn zonder berouw te hebben getoond, en de moslims voor wie geen pleidooi meer hielp, pijnlijk gestraft zullen worden. Daar zullen de ongelovigen eeuwig blijven lijden; echter, moslims die gezondigd hebben, maar die deze ellende voorzien hebben, kunnen van de hel gered worden en naar de hemel gaan.

Allah^{cc} zal de mens die geen gehoor geeft aan zijn geboden en verboden in het hellevuur aten pijnigen door De Streng Straffende (Engel). In het hiernamaals zijn de mensen op twee plekken te vinden: de hemel en de hel. De gelovigen gaan naar de hemel, de ongelovigen

zullen in de hel geworpen worden. Dit is voor eeuwig vastgelegd in de verzen van de Qur'an. Bovendien wordt het duidelijk gezegd in de overleveringen.

De vromen verkeren in gelukzaligheid, maar de overtreders zijn in het hellevuur. (Qur'an 82: 13 & 14).

Vreest dan het vuur waarvan mensen en stenen de brandstof zijn en dat voor de ongelovigen is klaargemaakt. (Qur'an 2: 24b)

Dan weten Wij het best wie het zijn die verdienen te braden. Er is niemand onder jullie die er niet naar zal afdalen. Het is voor jouw Heer een besluit dat genomen is. Dan redden Wij hen die godvrezend zijn en laten de onrechtplegers daarin op de knieën achter. (Qur'an 19: 70-72)

Deze verzen zeggen dat een deel van de mensen niet naar de hel gaat - dit is wel zeker, hieraan is geen twijfel mogelijk - namelijk als hun zonden niet vergeven zijn. Van wie de zonden niet vergeven zijn, zij zullen daar blijven, net als de tirannen en andere wrede mensen.

Laten we dus denken aan de eindtijd en het niet zover laten komen. Realiseer je goed dat het door de rechtvaardigheid van Allah^{cc} is dat de pijnlijke straf eeuwig is. Zoals door zijn gerechtigheid de hemel zonder einde is, zo is de hel dat ook.

De Profeet^{vzh} heeft gezegd:

In de hel zijn er slangen zo lang en zo dik als een kameel. Als die iemand bijten, duurt de pijn zeventig jaar. Er zijn ook scorpioenen zo groot als ezels. Als die iemand steken, dan is die in veertig jaar nog niet van het gif bevrijd.

(Bronnen: Ahmed bin Hanbel, Taberani, Ibn Hibban & Hakim)

Mücahid heeft gezegd:

In de hel zijn er kuilen met daarin slangen zo groot als kamelen en scorpioenen zo groot als ezels. Als je in dit helse vuur voor die slangen wilt wegluchten, komen er meteen andere slangen die je willen bijten en die je lichaam in stukjes uiteen willen scheuren. De enige manier om die helse slangen te ontwijken is om de hel zelf te ontwijken.

Van de Profeet^{vzh} is er nog een andere overlevering waarin hij gezegd heeft:

Besef wel dat de hitte van aards vuur maar een procentje is van die van het helse vuur. (Bron: Achmed bin Hanbel)

En: Het is nog het minst pijnlijke als iemand in de hel klompen draagt, maar die klompen worden zo heet dat ze je hersenen als in en ketel laten koken. Oren, tanden en wimpers vatten gloeiend vlam. De inwendige organen van je buik druipen van je voeten af. Maar dit is nog

maar de minste van de helse pijnen. Wat de ergste pijnen zijn weet niemand.
(Bron: Mütetekün Aleyh)

Het helse vuur is een hevig vuur; het vlees van de mensen teert brandend weg. Wat er van overblijft, zijn de botten, een geraamte. Deze pijnen lijden ze keer op keer, omdat hun huid de vroegere vorm weer aanneemt. Hierover heeft Allah^{cc} gezegd:

Telkens als hun huid gaar gebakken is, vervangen Wij die door een andere huid.
(Qur'an 4: 56b)

Hasan-i Barsri heeft dit gezegd:

Als hun huid weer hersteld is, verbrandt hij nog duizend maal opnieuw.

De Profeet^{vzh} heeft gezegd:

De onderkaak van de mensen in de hel zakt omlaag naar de borst; de bovenkaak gaat open tot het voorhoofd. Daarna blijft hun hoofd je in die toestand aangrijnzen.
(Bron: Tirmizi)

Honger en dorst

De mensen in de hel worden geplaagd door hevige honger en dorst. Dit is voor hen een vorm van kwelling. Het is een plaats vol doornstruiken, die ze ook eten, waardoor hun mond, hun keel en hun maag uitscheurt. Zij drinken *gassak*, een walgelijk vocht, namelijk in het vuur kokend bloed en etter. Daardoor branden hun mond, keel, maag en darmen weg.

Hierover zegt Allah^{cc} in een vers:

Wij hebben voor de onrechtplegers een vuur klaargemaakt dat hen van alle kanten omhult. En als zij om hulp vragen, worden zij geholpen met water als gesmolten metaal dat de gezichten roostert. Dat is pas een slechte drank en het is een slechte rustplaats.
(Qur'an 18: 29b)

Van Hakim is er een overlevering waarin de Boodschapper van Allah^{vzh} zegt:

Omdat ik iemand ben die vast besloten is de weg van Allah^{cc} te bewandelen, verdien ik, als ergens een druppel oreander-olie gemorst wordt en ik er voor zorg dat deze, giftig als zij is, niet wordt opgedronken, een beloning. Immers, oleander is een ramp voor ieder die er van eet.
(Bron: Hakim)

Adbullah bin Ömer heeft de volgende woorden [van de Profeet^{vzh}] overgeleverd:

Als de mensen in de hel op aarde zoiets hadden gedronken, giftig als oreander dat men terecht vreest en ziet als gif, dan waren ze op aarde allemaal gestorven.

Nadat de Dienaar van Allah^{vzh} dit gezegd had, barstte hij in snikken uit. (Bron: Ibn Ebi'd-Dünya) En Ebu Hureyre citeert in een overlevering de Profeet^{vzh} aldus:

Als de tand van een ongelovige bij de berg Uhud zal zijn, zal ook diens heup daar zijn. [*]

[* Deze zin is vermoedelijk een spreekwoord dat zegt dat wat je doet ook consequenties heeft.

De gedachtegang is hier: In de hel krijg je koper te drinken – zie het Qur'an-vers – en koper is giftig. Ook op aarde bestaat er gif, namelijk oreander. Het kleinste deel van de bloem, het blad, de tak, de bes en het vocht van deze plant is al dodelijk; het werd vaak in pijlpunten gebruikt. Als je nu op aarde goed zorgt voor jezelf, geen gif eet of drinkt, en ervoor zorgt dat ook anderen dit gif niet binnenkrijgen, dan ben je goed bezig, dan kom je in de hemel. Doe je dit niet, dan kom je in de hel en krijg je daar zelf gif te drinken. De woorden van de Profeet^{vzh} gaan verder met:]

Wat dat vuur daar betreft, dit is zo groot als iets dat reikt van Kudey tot Mekka, nog heel wat groter dan de hemel die wij kunnen zien.

(Bronnen: Ahmed bin Hanbel & Müslim)

Nu is wel duidelijk verteld dat deze dingen in de hel duizend jaar duren, maar de betekenis ervan is nog niet helemaal verteld. Het verhaal gaat nog door.

Ze zeggen daar in de hel: “Als de mensen op aarde nu eens het nut van geduld in zouden zien ...” Dit terwijl zij zelf wel duizend jaar geduld moeten hebben. Maar zij die zelf pijn lijden, kunnen ons dit niet meer vertellen. Hierover zeggen ze: “Terwijl wij het

uitschreeuwen dat de mens geduld moet hebben, is het voor ons te laat om nog verlost te worden.”

Dan verlangen zij die hevige dorst hebben en heftige pijn lijden ernaar dat Allah^{cc} het wel een jaar lang zal laten regenen. Net zo verlangen zij die ineenkrimpen van hitte en dorst ernaar dat dit eens ophoudt.

Na duizend jaar smeken, vraagt Allah^{cc} aan (de engel) Gabriel: “Wat willen zij toch?” Gabriel antwoordt: “O mijn Heer, U kent hun toestand beter dan ik – zij willen regen.”

Daarom laat Hij boven hen enkele vuurrode wolken verschijnen. Als zij die wolken zien, denken ze dat het gaat regenen. Maar het regent schorpioenen zo groot als ezels en zo gaat het bijten en steken weer duizend jaar door. Daarna wordt zo’n ‘regen’ door Allah^{cc} nog eens gezonden. Na duizend jaar laat hij zwarte wolken boven hun hoofden verschijnen. Als zij die wolken zien, zeggen zij: “Nu zullen die wolken toch wel regen gaan geven.”

Maar nu regent het slangen zo groot als kamelen. Als die een mens bijten, duurt de pijn weer duizend jaar lang.

Hierover heeft Allah^{cc} het volgende duidelijke vers neergezonden:

Zij die ongelovig zijn en die Gods weg versperren, hun zullen Wij bovenop de bestraffing nog strafverzwaring geven omdat zij verderf zaaiden.
(Qur’an 16: 88)

Wie op aarde goede daden verricht, wordt beloond

Wie de godsdienstplichten voor Allah^{cc} geduldig beoefent, wordt verlost van de straf van Allah^{cc}. Het is dus noodzakelijk om op aarde niet te zondigen en je verre te houden van hebzucht en dergelijke begeerten. Omdat we de overleveringen kennen, weten we dat zuivere en vrome zielen de hemel ingaan, terwijl in de hel de zielen zijn die zich bezig hielden met wellust en verkeerde verlangens.

Ebu Hureyre heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Nadat Allah^{cc} de hemel had geschapen, beval hij Gabriel: “Kom, ga er heen en kijk goed.” Gabriel ging, keek rond en zei: “Ieder die hier binnen gaat en dit ziet, die erkent meteen Uw kracht en uw heerlijkheid!” Daarna zette Hij zich er welgemoed aan om die plaats in te richten.

Hij beval opnieuw: “Kom, ga naar binnen en kijk rond!” Gabriel ging naar binnen, keek rond en zei: “Niemand die hier binnenkomt, zal bang zijn van Uw almacht!”

Toen Allah^{cc} de hel geschapen had, beval Hij Gabriel weer: “Kom, ga er heen en zie!” Gabriel ging er heen, keek rond en zei: “Wie dit ziet, erkent Uw almacht en Uw heerlijkheid, maar niemand wil hier naar binnen!”

Daarna richtte Hij die plaats, zelfs even welgemoed, verder in en beval weer:

“Kom, ga hier nu eens heen en kijk eens rond.” Gabriel ging, keek rond en zei: “Ik vrees dat, met het oog op Uw almacht, er zeker niemand zal zijn die hier niet van verlost wil worden.”

(Bronnen: Ebu Davus, Tirmizi & Nesai)

In een overlevering vertelt Enes bin Malik wat Taberani Mu'cemu'l-Evsat hierover geschreven heeft:

Eens op een dag verscheen Gabriel op een ander tijdstip dan dat hij meestal verscheen aan de Profeet^{vzh}, maar nu met een bleek gezicht. “Waarom zie je zo bleek?” vroeg hij. Gabriel zei toen: “Och, Mohammed, Allah^{cc} heeft bevolen dat ik op dit uur naar u toe kom [om u te vertellen over] de blaasbalgen in de hel. Als je zou weten van het vuur in de hel, van de grote smart die iedereen daar zo zwaar valt, dan zou het lachen je snel vergaan.” Hierover vroeg de Profeet^{vzh} aan Gabriel: “O Gabriel, vertel mij over de hel!” Gabriel vertelde:

“Toen Allah^{cc} de hel schiep, heeft hij daar duizend jaar een vuur laten branden, dat uiteindelijk roodgloeiend werd. Nadat hij het nog eens duizend jaar had laten branden, was het witheet gloeiend geworden. Nu heerst daar diepe duisternis, maar vuur en vlam zijn niet gedoofd. U, die als de ware profeet van Allah^{cc} gezien wordt, vertel ik als onder ede:

Als er vanuit de hel zelfs maar met een speld een gaatje wordt geprikt, dan zou elk mens op aarde verbranden door de hitte die daar uit lekt. Als zoiets vanuit de hel, vanuit het uitspansel, echt de kleding van de mens zou raken, dan zou de hitte en de rook daarvan alle mensen doden. Als er een stukje ketting (uit de hel) ter lengte van een elleboog zou neerkomen op de top van een hoge berg, dan zou deze tot de voet van de berg wegsmelten. Als iemand echt iets van de straf van de hel zou zien, dan zou hij alleen al door dit te zien, als door de zon geraakt, in brand vliegen.

In de hel brandt een groot en hevig vuur. Zelfs de metalen sierraden van de vrouwen branden er. Het vuur en de omvang ervan laat het vocht dat je wilt drinken, koken en het laat je kleding uiteenvallen.

Er zijn zeven poorten in de hel; in zeven huizen zijn de mannen en vrouwen er gescheiden.

Hierover zei de Profeet^{vzh}: “Genoeg, tot zover! Vertel maar niet verder. Straks ben ik nog zo verward als ik sterf!” Daarna hilde hij. Hij keek naar Gabriel, zag dat deze ook hilde, en vroeg hem: “Huil je ondanks dat Allah^{cc} vanuit zijn hoge troon naar jou is gekomen?”

Gabriel antwoordde: “Waarom ik huil? Wie weet, laat Allah^{cc}, nu Hij weet heeft van mijn huidige toestand, nog wel meer met mij gebeuren. Wie weet wil hij mij iets

van de duivel inblazen. Die is immers van oorsprong een van de engelen. Wie weet wil ik wel de kant op gaan van Harut en Marut!” [*]

[* Twee tovenaars in Babel die de Satan volgden – Qur’an 2: 102]

Toen Gabriel dit gezegd had, begon hij opnieuw te huilen.

Toen klonk er, na deze gebeurtenissen, een stem: “O Mohammed en Gabriel! Allah zelf heeft u behoed voor opstandigheid!”

De Profeet^{vzh} vroeg toen: “Wat zijn de namen van de zeven verschillende hogere en lagere huizen van de hel?” Gabriel antwoordde hem:

- “De naam van de eerste hel is Sair.
- De naam van de tweede hel is Leza.
- De naam van de derde hel is Sakar.
- De naam van de vierde hel is Cahim.
- De naam van de vijfde naam is ‘De Hel’.
- De naam van de zesde hel is Haviye.
- De naam van de zevende hel is Hutame.”

Gabriel zweeg en leek zich na deze woorden terug te trekken van de Profeet^{vzh}. Deze zei: “Vertel mij nog wie er naar die zevende verdieping van de hel worden gestuurd.” Hierover zei Gabriel: “Naar die zevende verdieping gaan de

gelovigen die zware zonden hebben
begaan en die geen spijt hebben betoond.”

Vanwege dit antwoord van Gabriel viel de
Profeet^{vzh} neer in een flauwte. Daarom
legde Gabriel zijn gezegende hoofd op zijn
schoot totdat hij bij zou komen. Nog maar
net bijgekomen, vroeg hij: “O Gabriel, wat
een ramp! Wat is het zwaar dit te
vernemen! Ik vraag mij toch af: kunnen
gelovigen wel naar de hel gaan?” Gabriel
zei: “Ja, maar alleen de gelovige die geen
berouw toont als hij sterft en zij die grote
zonden hebben begaan, die gaan naar de
hel.” Vanwege dit antwoord begon de
Profeet^{vzh} opnieuw te huilen.

Daarna sloot hij zich op in zijn huis.
Vervolgens ging hij vandaar naar de
moskee om te bidden, zonder onderweg
iemand te spreken. Bij zijn gebed huilde
hij en smeekte hij Allah^{cc}. Zo ging het drie
dagen lang.

Op de derde dag ging Abu Bakr naar zijn
huis en vroeg of hij binnen mocht komen.
Maar toen hij naar binnen ging, kreeg hij
geen antwoord, alleen veel tranen.
Daarna wilden Ömer, en daarna nog
Selman-i Farisi ook naar binnen. Maar,
eenmaal binnen, kregen ook zij geen
antwoord, alleen maar meer tranen.

Tenslotte ging Fatima naar het huis en
vroeg of zij binnen mocht komen. De
Profeet^{vzh} lag toen geknield en gebogen (te
bidden). Toen hij de stem van zijn vrouw

hoorde, beëindigde hij zijn gebed en gaf de Fatima toestemming om binnen te komen. Toen Fatima de Profeet^{vzh} zag, begon zij ook te huilen. Ze zag immers hoe bleek de Profeet^{vzh} er uit zag. Op zijn wangen waren de sporen te zien van huilbuien en verdriet.

Toen zij dit zag, vroeg zij: “O Boodschapper van Allah^{cc}, wat is er geopenbaard?” De Profeet^{vzh} vertelde alles wat er gebeurd was. Fatima vroeg: “Hoe zullen degenen die zwaar gezondigd hebben dan naar de hel gaan?” De Profeet^{vzh} antwoordde op deze vraag: “De engelen sleuren de mannen bij hun baard en de vrouwen bij hun haren mee, alsof het een weg te gooien breiwerkje is. Van mijn volgelingen worden er velen, oude mensen, bij hun baard gepakt en regelrecht de hel in gesleurd.” Zij schreeuwde het uit: “O O, wat een verdriet! Och och, vreselijk!” [Mohammed^{vzh}.] “Er zijn ook veel jonge mensen die aan hun baard gepakt de hel in gesleurd worden.” Zij: “Ach en wee, de jongeren, in al hun schoonheid!” [Mohammed^{vzh}.] “Maar er zijn ook veel vrouwen van mijn geloofsgemeenschap die beetgepakt en de hel in gesleurd worden.” Zij schreeuwde het nu uit: “Och och, dan sta ik (als vrouw) te schande! Oei! Mijn kleding wordt afgerukt!”

Zo worden zij weggevoerd naar de engel Malik, het hoofd van de hel. Malik vraagt

iets aan wie voor hem verschijnen. (Zij zeggen:) “Wij zijn degenen aan wie de Qur’an is neergezonden; wij hebben gevast in de maand Ramadan.” Dan zegt Malik: “De Qur’an is alleen geopenbaard aan de volgelingen van Mohammed^{vzh}”, waarop hij (de mens) zich meteen de naam van Mohammed^{vzh} herinnert. Hij (de mens) voegt er dus meteen aan toe: “Wij horen bij de volgelingen van Mohammed^{vzh}.” Maar Malik zegt dan tot hen: “OK, maar weerhielden de verzen in de Qur’an jullie dan niet van het handelen tegen de bevelen van Allah^{cc} in?”

De zondaars uit de geloofsgemeenschap worden dan tot aan de rand van het vuur gebracht, waar ze pal tegenover de hellewachters komen te staan. Ze zeggen: “Och, Malik, sta ons toe om over ons lot te huilen.” Malik stemt hiermee in en zij huilen tot hun tranen op zijn. Als hun tranen niet meer stromen, huilen ze bloed. Hierover zegt Malik: “Als dit huilen op aarde al had plaats gevonden, was dat beter geweest. En als het uit ontzag voor Allah^{cc} was geweest, dan had dit vuur jullie niet kunnen deren.”

Als de zondaars uit de gemeenschap dan in het vuur geworpen worden, roepen ze als uit één mond: “Er is geen God dan Allah^{cc}!”. [*]

[* De eerste woorden van de islamitische geloofsbelijdenis, waarmee men zich moslim verklaart]

Terwijl zij dit eenstemmig roepen, worden ze uit het vuur teruggehaald. Malik beveelt dan de hel: “O vuur, grijp hen toch!” (Maar het vuur antwoordt:) “Hoe kan ik hen grijpen? Ze zeggen allemaal *Er is geen God dan Allah^{cc}*.” Hierop zegt Malik: “Jawel, maar ondanks dat zij dit zeggen, zul je hen toch moeten grijpen. Dit omdat de Heer van de Hemel dit bevolen heeft.”

Terwijl hij dit zegt, vlamt het vuur zich al boven hen en worden zij er door gegrepen. De zondaars van de gemeenschap worden in de hel vastgehouden zolang Allah^{cc} dit wil.

Uit de hel roept iemand: “O genadige, O Barmhartige! O Vrijgevige!” Zo roepen zij Allah^{cc} aan. Allah^{cc} vraagt aan Gabriel, die voor zijn rechterstoel verschijnt: “Gabriel, wat is er aan de hand met de volgelingen van Mohammed?” Gabriel zegt: “O Heer, U kent hun toestand maar al te goed!” Allah^{cc}: “Laat ik eens zien ... Ga er heen en zie eens hoe hun situatie daar is”, zo beveelt Hij.

Op dit bevel staat hij (Gabriel) al snel naast Malik. Als deze hem ziet, vraagt hij: “Och Gabriel, waarom ben je hierheen gekomen?” Gabriel vraagt: “Hoe gaat het met de volgelingen van Mohammed^{vzh}?”

Malik antwoordt zijn vraag met “Hun situatie is heel rampzalig; de plaats waar zij verblijven is erg benauwend. Het vuur heeft hun lijf en leden al zeven maal opgebrand; alleen hun hoofd en hun hart is er nog van over. Dus, ja, nu zijn ze daar echt wel gelovig.” Dan zegt Gabriël tegen Malik: “Mag ik de diepte van de hel en wie daar zijn eens zien?” Als hij dit gezegd heeft, geeft Malik hem een plek, zo beveelt hij de hellewachters, van waar hij zicht heeft over de helse kuil.

Als de mensen van de geloofsgemeenschap die in de hel zijn Gabriël en zijn schoonheid zien, begrijpen ze meteen dat dit geen strafengel is en vragen ze wie dit dan wel is. Malik antwoordt: “Dit is Gabriël, de engel die op aarde de openbaring naar Mohammed^{vzh} bracht.” Omdat de mensen van de geloofsgemeenschap de naam van Mohammed^{vzh} al vaak gehoord hebben, roepen ze luid als uit één mond: “O Gabriël! Bericht aan Mohammed^{vzh} hoezeer wij zondaars gevallen zijn en in welke vreselijke toestand wij verkeren!”

Daarop gaat Gabriël weer weg en hij stelt zich op voor Allah^{cc}'s troon. Allah^{cc} vraagt zich af: “Hoe is het daar met de volgelingen van Mohammed?” en Hij legt deze vraag voor. Gabriël antwoordt: “O Heer, rampzalig en heel benauwend.” Dan zegt Allah^{cc} streng: “Ja, maar willen ze iets van jou?” Gabriël antwoordt: “Ja. Zij

willen dat de profeten te weten komen hoe slecht zij het daar hebben.” Dan beveelt Allah^{cc} aan Gabriel: “Ga naar Mohammed, zodat hij dit weet.” Zodra Allah^{cc} dit bevel gegeven heeft, gaat Gabriel naar de Profeet^{vzh}.

Als hij daar aankomt, zegt hij: “O Mohammed, ik kom van de zondaars die nu in de hel pijn lijden. Zij roepen uw naam aan. Ik laat u weten dat zij er daar erg slecht aan toe zijn en dat het daar erg benauwend is.” Daarop gaat de Profeet^{vzh} dadelijk naar de gouden troon en knielt daar neer.

Dan zegt Allah^{cc} “Hef uw hoofd op en zeg wat u wilt: wat wilt u dat u gegeven wordt? Wees maar een advocaat en houd uw pleidooi maar!”

Nu Allah^{cc} dit gezegd heeft, zegt hij [Mohammed^{vzh}]: “O Heer, U hebt Uw vonnis, de zondaars van de gemeenschap kennend, ten uitvoer gebracht. Sta mij nu toe voor hen te pleiten.” Nu de Profeet^(vzh) zijn wens geuit heeft, antwoordt Hij [Allah^{cc}]: “Houd uw pleidooi voor deze kennelijke zondaars maar. Ga dadelijk naar de hel en neem iedereen mee die zegt *Er is geen God dan Allah^{cc}.*”

Nu hij dit bevel van Allah^{cc} gehoord heeft, snelt de Profeet^{vzh} naar Malik en vraagt hem: “Malik, hoe zijn de zondaars van mijn gemeenschap er aan toe?”

Deze geeft ten antwoord: “Hun toestand is echt rampzalig en zij hebben het daar erg benauwd.” Daarop beveelt de Profeet^{vzh}: “Open de poort en licht het deksel op.”

Zodra de helbewoners de Profeet^{vzh} zien, zeggen ze luidkeels en eenstemmig: “Och Mohammed! Het vuur heeft onze ingewanden tot as verbrand!” Direct daarna begint de Profeet^{vzh} iedereen uit de hel weg te leiden. Het vuur heeft hen verteerd tot as en kool. De Profeet^{vzh} leidt hen tot voor de hellepoort en voert hen dan weg.

Er is daar een rivier, zoals die op aarde, voor de stoet die weggeleid wordt. Die rivier wast hen schoon. Daar krijgen ze een voor een weer een gaaf gezicht, als dat van een jongeman. Daarna worden ze naar de hemel gevoerd. Als de moslim-helbewoners weggevoerd worden en dit zien, zeggen ze: “Omdat wij moslims zijn, worden we uit de hel gehaald!” Zo zegt ook Allah^{cc} in een vers van de Qur’an: “Misschien zullen de ongelovigen die pijn lijden wel wensen dat ze moslims waren.” (Qur’an 15: 2)

Ebu Said heeft het volgende verteld.

De Boodschapper^{vzh} heeft verklaard: [De Qur’an openbaarde mij:] “O Mohammed! Waarschuw hen voor de dag van wroeging, wanneer de beslissing is gevallen, terwijl zij onoplettend zijn en niet geloven.” (Qur’an 19: 39)

Daarna zij hij:

“[Op de dag van de opstanding] ziet de dood er uit als een gevlekte ram.

Tussen hemel en hel is er een ommuurde plaats. Eerst wordt er geroepen: “De hemelbewoners!” Deze mensen worden allemaal meegenomen. Dan wordt er geroepen: “De helbewoners!” Ook zij worden meegenomen.

Dan volgt de vraag: “Weten jullie wat er gebeurd is? En wat dan wel?” Meteen antwoorden allen: “Ja, dat weten wij. Dit is de dood.” De ram wordt neergelegd en geslacht.

Daarna wordt eerst tegen de hemelgangers gezegd: “O hemelingen!

Uiteindelijk bestaat er voor u geen dood!”

Dan wordt tegen de helle-gangers gezegd: “O helbewoners! Van nu af aan zijn ook jullie niet meer dood!”

(Bronnen: Buhari, Müslim & Tirmizi)

Deze overlevering bewijst dat de hemel meer dan een grote opluchting is voor hen die er heen gaan. Maar voor wie naar de hel gaan, is dit vreselijker dan vreselijk.

De mensen in de hel branden allemaal in een hevig vuur; zij worden verteerd door spijt en heimwee. Zij branden eeuwig, of in elk geval heel lang – terecht, door hun eigen doen en laten, omdat zij tijdens hun korte leven zonden en fouten hebben begaan. Zij branden, als hun verdiende straf, nu zij hun pleziertjes missen en hun zorgeloosheid betreuren. Zij branden, nu

zij hierin gevallen zijn, afgescheiden en ver van waar zij van hielden.

De mensen in de hel jammeren en zeggen tegen elkaar: “Als wij tijdens ons aardse leven meer bedachtzaamheid gehad zouden hebben, dan zou nu alles anders zijn. Wij lijden hier nu in deze diepte en duisternis, terwijl het vuur ons pijnigt ... terwijl Allah^{cc} zijn licht doet schijnen in de uitgestrekte tuinen en paleizen van de hemel, en waar frisse schaduw een waar genoegen is.”

Satan

Op de dag van de opstanding wordt er voor Satan, de duivel, een spreekgestoelte opgesteld. Satan klimt op die preekstoel. De ongelovigen en degenen die op aarde naar hem geluisterd hebben, zeggen: “O Verdoemde! Jij hebt ons van het juiste pad af doen dwalen!” Satan geeft hen ten antwoord:

[Hij citeert de Qur'an, die eerst zegt: “Satan zegt wanneer de beslissing is gevallen” en dan doorgaat met]:
 “God heeft een waarachtige toezegging gedaan. Ik heb jullie toezeggingen gedaan, maar ik ben ze niet nagekomen. Ik had geen macht over jullie; ik riep jullie slechts op en jullie gaven aan mij gehoor. Verwijt mij dus niets, maar verwijt het jullie zelf. Ik kan jullie geen hulp beiden en jullie kunnen mij geen hulp bieden. Ik hechtte er geen geloof aan toen jullie mij vroeger als metgezel van God vereerden.”

“Voor de onrechtplegers is er een pijnlijke bestraffing.” (Qur’an 14: 22)

Hieruit is wel gebleken dat hij (Satan) ons oproept in opstand te komen tegen Allah^{cc}, dat hij ons achtervolgt en dat hij daarna de mens in de steek laat. Hoe slecht hij is, is nu wel duidelijk.

Als we dit alles nu nog eens overzien, laten we dan de fouten die ons terecht naar de hel voeren, vermijden en ons nauwgezet toeleggen op het vervullen van de godsdienstplichten die ons de hemel laten verdienen. Het is toch belangrijk dat we ons op de dag van de opstanding bevrijden van het hellevuur. Het is, kortom, een grote fout als we tijdens ons aardse leven luisteren naar onze lusten en naar de duivel.

Vergeet niet

De mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2, 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie [de Qur'an] geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede dagen verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

14. De hemel en wie daar zijn

Haast jullie naar vergeving van jullie Heer en naar het Paradijs, dat net zo breed is als de hemelen en de aarde, gereedgemaakt voor de godvrezenden. Zij zijn het die bijdragen geven in voorspoed en tegenspoed en die hun woede inhouden en de mensen vergeving schenken – God bemint hen die goed doen. Ook zij die, als zij iets slechts doen of zichzelf onrecht aandoen, aan God denken en om vergeving van hun zonden vragen – en wie behalve God vergeeft de zonden? – en die niet volharden in wat zij willens en wetens deden. Zij zijn het voor wie de beloning en vergeving van hun Heer is en tuinen waar rivieren onderdoor stromen. Zij zullen daar altijd zijn. Dit een goed loon voor hen die goed doen!
(Qur'an 3: 133 – 136)

In een ander vers zegt Allah^{cc} iets dergelijks:
Haast u dus naar de vergeving van jullie Heer en naar de tuin zo breed als de hemel en de aarde, die klaargemaakt is voor hen die in God en zijn gezanten geloven. Dat is Gods goedgunstigheid die Hij geeft aan wie Hij wil. God is vol van geweldige goedgunstigheid.
(Qur'an 57: 21)

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering gezegd:

De hemel is groot. Er zijn heel wat niveaus met verschillende afdelingen, elk verschillend van de ander. Hij is zo groot als heel de aarde. Daar, hierboven, is een tuin. Van daaruit ontspringen er vier rivieren. Erboven is ook een firmament. Als u iets wilt weten van Allah^{cc}'s paradijs, weet dan dat dit een tuin is. (Bron: Tirmizi)

Ook heeft de Profeet^{vzh} heeft volgens een andere overlevering gezegd:

Een engel spreekt de hemelingen toe en zegt: "O hemelingen! Voor u is er hier eeuwig geluk. U zult hier nooit meer ziek worden. Voor u is er hier een eeuwig leven. Hier zult u niet meer sterven. Voor u is er hier de eeuwige jeugd. Hier zult u niet ouder worden, maar eeuwig jong blijven. Eeuwige vreugde zult u hier vinden. Hier zult u geen zorgen kennen. (Bron: Müslim)

Ik weet wel heel zeker dat de hemel en de hel volkomen tegengesteld zijn aan elkaar. Van de hel kunnen wij met zekerheid zeggen dat er leed is; het is een rampzalige plaats vol ellende. Van de hemel echter weten wij zeker dat deze het ware godsgeschenk is, een plaats van vrede en geluk.

Het is dus van belang om

- Voor de hel vrees te koesteren,
- voor de hemel echter hoop te koesteren,
- u van het kwaad en van slechtheid verre te houden, dus

- zonder zonden te zijn, en
- u op het pad van de deugdzaamheid te begeven.

In de hemel is er geen dood, dus geen afscheid, noch ook ziekte, ouderdom of armoede. Iedereen kan er zien en horen dat er genoeg voedsel door God gegeven is. Het is er ook ontzettend mooi, schitterend; je kunt het niet zelf bedenken, zo groot is Gods gave.

Niemand weet wat voor vreugde er voor hem of haar verborgen ligt als beloning voor wat zij gedaan hebben.
(Qur'an 32: 17)

Sehl Ibn Sa'd heeft verteld:

“O Boodschapper van Allah^{cc},” zei ik, “Waarvan zijn de mensen gemaakt?”
“Uit water” zei hij. “En de hemel?” vroeg ik. Hij antwoordde: “Van zilveren en gouden stenen. Het cement ruikt naar muskus. Het grind is van robijnen, de vloer is schitterend. Wie daarheen gaat, is door God begunstigd met gaven. Er is geen pijn, de dood vindt hij er niet, wel het eeuwige leven. Zijn kleren verslijten niet, zijn jeugd zal niet verloren gaan.”

De Profeet^{vzh} heeft ook nog gezegd:

Er zijn drie typen mensen waarvan het gebed niet wordt afgewezen:

- een goede voorganger in het gebed, maar ook een rechtvaardig staatshoofd;
- hij die in de vastenmaand op de juiste tijd een gastmaal verzorgt, en

- o iemand die onderdrukt is of wreed behandeld is.

Allah^{cc} verhoort ook met voorrang het gebed van iemand die bedroefd is vanwege onderdrukking. Hij opent de hemelpoort voor hem en zegt tegen deze heiligen: “Ik zweer bij mijn eer, zowaar ik almachtig ben, hun gebed zal ik zeker verhoren.” (Bron: Tirmizi)

Een paradijsvrouw, genaamd Lübè

Ibn Abbas vertelt dat er in de hemel een vrouw is die de naam Lübè draagt. Zij is geschapen van levenswater dat muskus, amber, kamfer en saffraan bevat. Allah^{cc} zei tegen haar: “Wees er!” – en zij was er. Alle andere vrouwen houden van haar. Als zij, bij wijze van spreken, in een zee zou spugen, is het zeewater al smakelijk geworden.

Van Gerdan is opgeschreven dat hij gezegd heeft:

Als iemand als ik zou willen trouwen met een hemelvrouw, zal de Heer mij dit toestaan.

Hasan i-Basri heeft gezegd:

De benedenverdieping van de hemel, de tuin, wordt aan alle mensen daar gegeven. Ze kunnen er eindeloos, vele jaren lang, in wandelen. Dit geschenk is hun gegeven. Zij hebben daar overal mooie huizen, van goud en zilver gemaakt, of tenten versierd met parels. Ze zijn ook voorzien van honing, melk en

smakelijk water van rivieren die door de tuin stromen. Zij kijken elkaar verbaasd aan als ze dit allemaal zien: zo uitgestrekt en alles zo voorhanden. Ja, zij willen wel voor altijd daar blijven.

Zo heeft Allah^{cc} zelf ook gezegd:

Er zijn rivieren van water dat niet brak is, rivieren van melk waarvan de smaak niet verandert, rivieren van wijn die aangenaam is voor de drinkers en rivieren van gezuiverde honing. Zij hebben daar ook allerlei vruchten – en de vergeving van hun Heer. (Qur'an 47: 15 b&c)

Volgens een tekst van Mūcahid is de vloer van de hemel van zilver, de aarde en de boomstronken van muskus; de takken dragen parels van chrysoliet en bladeren van goud. De vruchten zijn gemakkelijk bereikbaar en kunnen zonder moeite gegeten worden.

Mūcahid citeert hierbij het Qur'an vers

De vruchten hangen er voor het grijpen.
(76: 14b).

Ebu Hureyre vertelt:

Ik zweer bij de Qur'an, door Allah^{cc} aan Mohammed^{vzh} geopenbaard, dat al hier op aarde in de loop der jaren duidelijk zal worden hoe het in de hemel is, namelijk dat de schoonheid ervan alles overtreft.

De hemelingen zien het schitterende gelaat van Allah^{cc}

De Profeet^{vzh} vertelt het volgende.

Als de hemelingen naar de hemel en de helbewoners naar de hel gaan, zeggen de hemelingen tegen elkaar: “Zie, Allah^{cc} heeft u een grote beloning gegeven. Die wil Hij nu ten uitvoer brengen.” Andere hemelingen vragen dan: “Wat is die beloning dan? Heeft Allah^{cc}, toen hij onze goede en slechte daden ging wegen, ons niet laten verbleken? Gaat Hij ons nu de hemel in halen en ons verre houden van de hel?”

Hierover valt te vertellen dat de hemelingen een gordijn zien optrekken en dan Hem te zien krijgen. Ik zweer bij Allah^{cc} en steek mijn hand ervoor in het vuur dat er niets mooiers is dan dat je vergund wordt zijn gelaat te zien.”

(Bron: Müslim)

Een andere overlevering zegt hierover dat Allah^{cc} de engelen in de hemel beveelt: “Geef mijn goede vrienden te eten.” Hierop worden er allerlei spijzen op een tafel neergezet. De hemelingen zien dan allerlei heerlijke spijzen als voedsel verschijnen. Als het eten klaar staat, zegt Allah^{cc}: “Mijn dienaren, eet smakelijk!” Nog meer eten wordt bijgeplaatst. De hemelingen proeven dan van de vele aan smakelijke gerechten die ze aantreffen.

Als ze gegeten hebben, zegt Allah^{cc} “Ik ben uw Heer. Ik geef u mijn woord en ik houd mij eraan. Bovendien geef ik u wat u maar wenst.” De hemelingen zeggen dan twee of drie maal door elkaar: “O onze Heer, wij willen U welgevallig zijn.” Hierover heeft Allah^{cc} ook nog dit gezegd tegen de mensen: “Ik ben u welgezind. Bovendien zal u door mij dit en nog veel meer geschonken worden.”

Dan gaat er een gordijn open en krijgen de hemelingen naar Allah^{cc}'s wens Hem te zien. Als de hemelingen Allah^{cc} zien, knielen zij dicht opeen en zolang Allah^{cc} dit wenst blijven zij knielen. Dan zegt Allah^{cc} tegen de mensen: “Heft uw hoofden omhoog. Dit is niet een plaats om nog godsdienstplichten te vervullen.” Dan mogen de hemelingen daar de andere gaven van Allah^{cc} vergeten. Het zien van Allah^{cc} is namelijk, in vergelijking met zijn eerdere weldaden, het allermooiste. Dan gaan ze weer terug naar hun plaatsen.

Vervolgens waait er vanuit de gouden hemelbogen een wind met de geur van muskus. De wind strijkt langs hun hoofden en langs de koppen van hun rijdieren. Als zij dan naar hun plaatsen terugkeren, zien zij dat hun echtgenoten, die even terzijde stonden, nog veel mooier zijn geworden. De echtgenoten zeggen dan: “Ook jij bent voor je leeftijd heel wat knapper geworden!”

Abdullah bin Zeyd heeft gezegd:

Allah^{cc} heeft de hemelingen die op aarde onderdrukt waren en hen die godvrezend

en barmhartig waren, toegesproken. Dan weten ze, zo kondigt Hij aan, dat ze naar de hemel gaan, met alle weldaden van dien en de vreugde en verrukking die Hij hen blijvend geeft.

Vervolgens legt Abdullah bin Zeyd de betekenis van enkele Qur'an-verzen [*] als volgt uit:

[*] 55: 46 & 47: Voor wie vreest voor de Heer te staan, zijn er twee tuinen. Welke weldaden van jullie Heer ontkennen jullie dan?

De waarheid is voor ons dus dat, al voordat wij de wereld bevolkten en het einde ervan leerden vrezen, Allah^{cc} ons, vergevend en genadig als Hij is, al iets heeft gegeven – zo zegt dit vers – en zo heeft Hij ons tot onze levensavond beschermd tegen beproevingen, zoals die van het opsteken van een hete en droge wind.

De vrouwen en de mannen zijn in de hemel als jonge mensen van 33 jaar

Dit is wat Ikrime ons verteld heeft. Ze zijn een 60 el lang. Met hun mooie gezicht en hun knappe ogen zien ze er allemaal jong uit. Zij dragen meerdere gewaden over elkaar, die ook nog vaak van kleur veranderen. Hij vertelt dat, als een hemelvrouw alleen al haar handpalm laat zien, het uitspansel al een oplichtende plek laat zien.

Zeyd bin Erkam vertelt het volgende.

Iemand van een van de volken van het boek [joden en christenen] kwam eens naar de Profeet^{vzh} en vroeg hem: “O zeer wijze! Die hemelingen daar, eten en drinken die goed en genoeg, tot hun tevredenheid?”

De Profeet^{vzh} antwoordde: “Ja. Ik zweer bij Allah^{cc} dat aan een man in de hemel eten en drinken wordt gegeven – en ook, in seksueel opzicht, de kracht van wel honderd mannen.”

Hierover zei iemand tot de Profeet^{vzh}: “Als je eet en drinkt, dan heeft het lichaam ook wel eens de behoefte om wat afval uit te werpen. Maar omdat de hemel helemaal schoon is, kan daar geen afval zijn.” De Profeet^{vzh} antwoordde de man: “Het zweet wordt op verschillende manieren van hun lichaam weggenomen. Hun zweet ruikt aangenaam als muskus.”
(Bron: Nesai)

Summi bin Mutab heeft de volgende uitleg gegeven.

Tûba is de naam van een boom in de hemel. De woningen in de hemel ontvangen allemaal schaduw van de takken van die boom. Deze boom geeft ook allerlei soorten fruit. Op haar takken zitten vogels zo groot als kamelen. De zielen in de hemel kunnen die vogels lokken en eten ze dan op: ze liggen meteen al op een gedekte tafel. De hemel is vol met deze en allerlei soorten gebraden gerechten. Maar na een poosje

herstelt de vorige situatie en is het weer een komen en gaan van vliegend gedierte.

Een van de belangrijke geleerden zegt dan ook dat het nalaten van goede daden op je levensweg erg dom is. Het is duidelijk een grote fout om niet de zo noodzakelijke godsdienstplichten te vervullen en om niet bewust en ijverig de beloning van goede daden in de toekomst veilig te stellen. De zalige rust in de hemel kan alleen beleefd worden door hen die op aarde deze hemelse zaligheid al voor ogen houden. De Profeet^{vzh} kent deze overvloed aan hemelse rust alleen toe aan hen die deze verdiend hebben door tijdens hun levensweg de heilige godsdienstplichten te vervullen en die op aarde hun ijver hiervoor betoond hebben.

Naar men vertelt, wilde Ibrahim bin Edhem op een dag naar het badhuis gaan, maar de eigenaar van het badhuis zei: “Alleen wie betalen, kunnen naar binnen” en hij liet hem niet binnen.

Ibrahim bad toen onder tranen: “Mijn Heer, hij laat zelfs mij niet toe, alsof ik een rondzwervende duivel ben. Als dit hier al zo gaat, hoe zal het dan gaan als ik, een rondzwervende maar oprecht trouwe volgeling van de Profeet^{vzh}, in Uw huis naar binnen wil?”

Naar men vertelt, zijn er in de hemel, voor hen die hun godsdienstplichten trouw vervuld hebben, de mooiste paradijsvrouwen. Hierover heeft Allah^{cc} gezegd:

Voorwaar, Wij hebben hen (de vrouwen in het paradijs) opnieuw geschapen en hen maagdelijk gemaakt, liefdevol en gelijk in leeftijd.” (Qur’an 56: 35-37)

Ebu Said el-Hudri heeft het volgende overgeleverd.

Het gaat gebeuren dat Allah^{cc} tot de hemelingen zegt: “Dag hemelingen!”

Hierop zeggen deze: “O Heer, geef ons Uw bevel! Wij zijn bereid om hier, in Uw huis, Uw bevel altijd te volgen en U eeuwig te aanbidden.”

Allah^{cc} vraagt dan: “Bent u tevreden met uw situatie?”

De mensen zeggen: “O onze Heer! Hoe zou ik niet tevreden kunnen zijn? U hebt ons de schepping gegeven en de gave van het levensonderhoud!”

Allah^{cc} zegt dan: “Ik zal u zeker nog meer gaven schenken naarmate u deugdzaam en eerzaam geleefd hebt.”

De mensen: “O onze Heer, wat kunnen die gaven dan wel zijn, die nog mooier en beter zijn?”

Allah^{cc} zegt dan: “Ik uit mijn tevredenheid over uw deugdzaamheid. Verder zal Ik mij van nu af aan niet meer boos maken over u.” (Bron: Buhari)

Van de Ali is er de overlevering dat de Profet^{vzh} gezegd heeft:

“Welzeker is de hemel heel groot, zowel van binnenuit als van buitenaf gezien.”

Hierover vroeg iemand die naast de Profet^{vzh} stond: “O Boodschapper van

Allah^{cc}, voor wie is de hemel bestemd?”

De Profeet^{vzh} antwoordde: “Eenvoudig gezegd: de hemel is voor hen die de armen voeden, het vasten volhouden en het nachtgebed bidden.” (Bron: Tirmizi)

De plicht om het goede te doen en het kwade te laten

Dit is het dat de profeten en zij die in de hemel de staat van getuige [of: martelaar] hebben bereikt, benijdenswaardig maakt.

Enes heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

“Wie geen profeet, martelaar of getuige is op de dag van het oordeel, laat Allah^{cc} ook toe tot zijn lichttroon, elk naar de mate van zijn of haar verdiensten. Laat ik je maar vertellen dat ieder van jullie dan met een jaloerse blik zal kijken naar de Profeet^{vzh} en de getuigen en martelaren.”

Een volgeling vroeg: “O Boodschapper van Allah^{cc}, wie zijn dat dan?”

De Profeet^{vzh} antwoordde: “Dat zijn de mensen die van Allah^{cc} houden, de mensen waar ook Allah^{cc} van houdt, en zij die hier op aarde als gevers van goede raad leven.”

Iemand vroeg: “O Profeet van Allah^{cc}, dat zijn dus de mensen die van Allah^{cc} houden, maar van welke mensen houdt Allah^{cc}?”

De Profeet^{vzh} antwoordde: “Dat zijn de mensen die het goede doen en het kwade laten. Allah^{cc} houdt ook van de mensen

als zij de gevers van goede raad navolgen.” (Bron: Beyhari)

Daarom is ons ook gezegd dat wij de plicht hebben het goede te doen en het kwade te laten. Dit is de reden dat de profeten en de getuigen in de hemel een benijdenswaardige hoge positie krijgen. Het is dan ook noodzakelijk om te weten wat de sleutel is van de weg die leidt tot de hemelse heerlijkheid.

Buhari heeft een uitspraak van Vehb bin Münebbih overgeleverd:

Hij [Buhari] vroeg hem [Vehb]: “De sleutel tot de hemel, is dat het zich binden aan de woorden “Er is geen God dan Allah^{cc}”? Hierop zei Vehb: “Ja, deze woorden zijn de sleutel tot de hemel, maar het is natuurlijk wel zo dat die sleutel meer inhoudt dan alleen deze woorden uit de mond. Omdat deze woorden de sleutel zijn, opent dit de deur voor je; als er geen sleutel is, gaat de deur niet voor je open. Deze worden zijn de sleutel. Met het getuigen dat Allah^{cc} De Ene is – ‘Er is geen God dan Allah^{cc}’ – voorkom je dat Allah^{cc} beveelt dat de hemelpoort niet voor jou open mag gaan.

Hüsala zegt net zoiets: Alleen het getuigen van de grootheid van Allah^{cc} leidt ertoe dat men te weten komt hoe mooi het in de hemel is.

Alles wat hierover geschreven en gezegd is, vertelt ons dat het de zonden van de mens zijn die hem of haar uit de hemel houden en dat het

(het vervullen van) de heilige godsdienstplichten zijn die hem of haar toegang geven tot de hemel. Dus alleen als de mens deze waarheid kent en hij of zij veel goede daden verricht, hoe bescheiden ook. De mens die de hemel wil verwerven, moet dus goede daden verrichten en zich verre blijven houden van zonden.

Vergeet niet

De mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2: 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de

hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie [de Qur'an] geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede dagen verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.

15. De barmhartigheid van Allah^{cc}

Mijn barmhartigheid omvat alles.
Qur'an 7: 156b

Ebu Hureye heeft verteld dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

De barmhartigheid van Allah^{cc} kent wel honderd aspecten. Negenennegentig daarvan houdt Hij voor zich, een ervan heeft Hij naar de aarde laten afdalen. Dit aspect heeft hij verdeeld over de schepselen: geesten, mensen en dieren. Dit aspect liet Hij neerdalen opdat de schepselen ook voor elkaar barmhartig zullen zijn. Daardoor zal een dier, bijvoorbeeld een paard, er wel voor zorgen dat zij niet met haar poot op haar veulen trapt.

(Bronnen: Buhari, Müslim, Tirmizi)

Zo is er van Müslim een soortgelijke overlevering, namelijk dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Op de dag dat Allah^{cc} de aarde en de hemel geschapen heeft, heeft Hij ook honderd genadegaven geschapen. Met deze gaven vult Hij elke plek tot aan de hemel toe. Zo heeft Hij ook op aarde een van die genadegaven geplant. Daardoor heeft elke moeder mededogen met haar kind. Daardoor hebben ook de wilde dieren en de vogels mededogen met elkaar. Als de dag van het oordeel

gekomen is, zal Allah^{cc} daar van zijn veelheid nog genade aan toevoegen.
(Bron: Müslim)

De Profeet^{vzh} is de bron van de kennis die de gelovigen hebben gekregen. Voor die gave van Allah^{cc} zijn de gelovigen Hem dankbaar; zij danken Hem en zij houden zich aan hun godsdienstplichten. Omdat men weet heeft van de genadegaven van Allah^{cc}, zal men, om die genade te verkrijgen, met ijver de godsdienst beoefenen. Hierover heeft Allah^{cc} gezegd:

Er is geen twijfel dat Gods barmhartigheid dicht is bij hen die goed doen. (Qur'an 7: 56b)

Ibn Abbas citeert dit vers. Hij laat dan de duivel naar voren springen en roepen: "Wat mij betreft, is er dan ook voor mij een deel van Allah^{cc}'s barmhartigheid." Zo zeggen ook de joden en de christenen hun deel te krijgen. Maar het hoofdstuk vermeldt verderop (in 156c:) "Ik zal (mijn barmhartigheid) toekennen aan hen die godvrezend zijn, die de aalmoezen geven en die in Onze tekenen geloven." Dit houdt in dat de duivel zelf de hoop op Allah^{cc}'s genade wel kan opgeven.

Maar als de joden en de christenen zeggen "Wij vrezen Hem, wij geven de aalmoezen en wij geloven in Zijn tekenen", dan zegt toch het volgende vers: " ... zij die de gezant, de profeet volgen" (157). Volgens dit vers kunnen ook de joden en de christenen de hoop op de genade van Allah^{cc} wel vergeten. De rijke genade van Allah^{cc} is alleen bestemd voor de goede gelovige

moslims, zo is dus geopenbaard. Er is hier dus over gezegd dat het geloof van de moslims de genade geeft, dat zij hiervoor Allah^{cc} dankbaar zijn en dat hun zonden vergeven kunnen worden.

Ebu Hureyre vertelt in een overlevering dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

“Als u onderweg bent en er is een geschikte plek, bid dan in de ochtend, in de avond en ook even als de nacht ten einde loopt. Neem dit heel ernstig ter harte. Laat niemand van u vergeten dat u door uw godsdienstplichten te vervullen de hemel zult verdienen.”

De mensen vroegen: “Zult ook u door de godsdienstbeoefening naar de hemel gaan, o boodschapper van Allah^{cc}?”

De Profeet^{vzh} zei: “Jawel, ook ik, als Allah^{cc} mij vergevend en genadig behandelt. Alleen als Allah^{cc} mij zo behandelt, kan ik gered worden.” (Bron: Buhari)

Ebu Hureyre vertelt dat de Boodschapper^{vzh} ook gezegd heeft:

Omdat ik geloof dat Allah^{cc} mij steeds weer schept – het geloof van de moslims zegt dat Allah^{cc} zijn schepsels steeds weer opnieuw schept – en dat ik hem nabij ben, (geloof ik ook dat) er in de hemel in een prachtig boek geschreven staat: “Welzeker zal mijn mededogen mijn boosheid overwinnen”.
(Bronnen: Buhari, Müslim, Tirmizi)

Van Buhari is er een andere overlevering die vermeldt: “Mijn genade heeft mijn boosheid overwonnen”. Buhari en Müslim hebben in een overlevering, getiteld “Mijn genade heeft mijn boosheid weggenomen” verteld dat Ömer Ibn u’l-Hattab verteld heeft:

Er werd een groep krijgsgevangenen naar de Profeet^{vzh} gebracht. Daarin was er een vrouw; haar borsten zaten vol melk. Deze vrouw, zo werd verteld, liep snel weg omdat er onder de krijgsgevangenen zich een klein kind bevond. Zij vond het kind, nam het in haar armen, nam het aan haar borst en gaf het kind te drinken.

De Profeet^{vzh} keek aandachtig naar dit tafereel en zei: “Zijn wij tevreden met de hartstocht van deze vrouw voor dat kleintje?” “Nee” zei men. Hij antwoordde: “Dit weet ik wel: Allah^{cc} is mededogend voor zijn schepselen en het mededogen van deze vrouw voor haar kind is groot.” (Bronnen: Buhari, Müslim)

De Profeet^{vzh} heeft volgens een overlevering ook gezegd:

Hierop zou ik wel een dubbele eed willen afleggen, ja, viermaal zelfs, omdat ik hiermee geen onwaarheid vertel:

- (1) Allah^{cc} is hier op aarde al een goede vriend en ook in de hemel zal er geen betere vriend zijn.
- (2) Iemand die de islam aanhangt zal een andere islamiet als zodanig moeten behandelen.

- (3) Op de dag van het oordeel zullen wij vast en zeker één groep vormen waarin men elkaar lief heeft.
- (4) Ten vierde nog dit: Allah^{cc} zal op aarde ons, die ons bewust zijn van onze eenheid, beschermen; in het hiernamaals zal Hij onze zonden ons niet aanrekenen.

Ook Ibn Mes'ud zegt over Allah^{cc} dat er in het Qur'an hoofdstuk Nisa (4) vier verzen aan te treffen zijn die gaan over het verhogen van het welzijn van de moslims op aarde.

- (1) Het eerste vers is dit: "God vergeeft het niet als men aan Hem metgezellen toevoegt, maar afgezien daarvan vergeeft Hij wie Hij wil. Wie aan God metgezellen toevoegt, die heeft een geweldige zonde verzonnen." (48)
- (2) Het tweede vers is: "Wij hebben de profeten slechts gezonden om, met Gods toestemming, gehoorzaamd te worden. En als zij, omdat zij zichzelf onrecht aangedaan hebben, tot jou komen en dan God om vergeving te vragen en als de profeet voor hen vergeving zou vragen, dan zouden zij merken dat God een genadegever is en barmhartig is." (64)
- (3) Het derde vers is: "Als jullie de ernstige vergrijpen vermijden die jullie verboden zijn, dan zullen Wij de slechte daden van jullie kwijtschelden en jullie een voortreffelijke binnenkomst bezorgen." (31)

- (4) Het vierde vers is: “Wie iets slechts doet of zichzelf onrecht aandoet en dan God om vergeving vraagt, zal merken dat God vergevend en barmhartig is.” (110)

Ibn Mes'ud vertelt hier verder over dat er op de dag van het oordeel veel staat te gebeuren. De duivel ziet de barmhartigheid van Allah^{cc}; hij ziet dat er tal van pleidooien worden gehouden en komt dan weer tevoorschijn.

Volgens een overlevering zegt Allah^{cc} dan tegen David: “David, breng de zondaars een goed bericht, maar waarschuw ook de trouwe gelovigen.” – zo is geopenbaard. David vraagt dan: “O Heer, wat zal ik de zondaars vertellen en waarvoor zal ik de trouwe gelovigen waarschuwen?”

“Vertel de zondaars dat, hoe groot hun zonden ook zijn, dit voor mijn vergevingsgezindheid er niet toe doet. Waarschuw de trouwe gelovigen dat zij niet op hun goede daden kunnen vertrouwen, omdat mijn rechtvaardigheid zo (groot) is dat ik echt iedereen ter verantwoording zal roepen.”

Ebu Hureyre zegt in een overlevering dat de Profet^{vzh} gezegd heeft:

Beste gelovigen, omdat Allah^{cc} uit zichzelf al weet hoe zwaar uw straf zal zijn, is er niemand die hoop op de hemel kan koesteren. Maar omdat Allah^{cc} ook weet hoe ver zijn barmhartigheid reikt voor een ongelovige, hoeft ook niemand de hoop op zijn genade op te geven.

(Bronnen: Buhari, Mūsli, Tirmizi)

De Profeet^{vzh} heeft ook gezegd:

Er wordt een mens in de hel gegooid; hij moet daar duizend jaar blijven. Hij zegt smekend: “O Genadige, o Vrijgevige!” Allah^{cc} zegt dan tegen zijn engelen: “Haal hem naar boven en laat hem hier komen.” De mens wordt naar boven gehaald en voorgeleid.

Allah^{cc} zegt tegen hem: “Deze straf is u terecht gegeven. Wij hebben u geen onrecht gedaan” en Hij beveelt dat hij wordt teruggebracht.

De mens wordt dan teruggevoerd naar de hel, maar dan draait hij zich om en kijkt achter zich. Allah^{cc} vaagt hem: “Waarom kijkt u om?” De mens zegt: “Toen ik uit de hel werd gehaald, had ik hoop en het vertrouwen daar niet meer terug te keren.”

Allah^{cc} beveelt dan zijn engelen: “Omdat hij zoveel vertrouwen heeft gehad, breng hem niet naar de hel, maar naar de hemel.” (Bron: Ibn Ebi'd-Dünya)

Onder de nakomelingen van Israel was er eens een man die in het verleden door een dienaar van Allah^{cc} was onderricht, namelijk om niet te zondigen. De mens zal dit hier op aarde vaker horen. Hij had namelijk ook gezegd: “Vertrouw, wat mij betreft, op de genade van mijn Heer.”

Daarna werd er iemand boos en zei: “Allah^{cc} zal mij vast wel niet genadig zijn.” Maar Allah^{cc} was niet tevreden. Hij vond dat de spreker na de vermaning zich moest verantwoorden. Hij zei:

“Wie van mijn dienaren zal ik mijn genade misgunnen?”

De mens die op Zijn genade vertrouwt, die vergeeft Hij. De mens die deze woorden sprak, zal om wat hij gezegd heeft gestraft worden. (Bron: Ebu Davud)

Ebu Umame el-Bihali was de buurman van een zekere Sjam, die dit verhaal vertelde. Deze was een gebroken man die in zijn leven veel slechts had meegemaakt. Uiteindelijk lag deze man op een dag op zijn sterfbed. Zijn oom zei toen tegen hem: “Och huisgenoot, besef je wel dat ik jou heb afgeraden te zondigen, maar dat je niet naar mijn goede raad geluisterd hebt?”

Met de dood voor ogen vroeg de man aan zijn oom: “Och oom, Allah^{cc} heeft mij aan mijn moeder gegeven zoals mijn moeder mij heeft aangetroffen. [‘Ik ben nu eenmaal zoals ik ben geboren’] Wat staat mij nu te wachten?” De oom gaf ten antwoord: “Je moeder, die voert je natuurlijk wel de hemel binnen.” Hierop zei de man: “Allah^{cc} zal mij dus toch nog meer mededogen betonen dan mijn moeder!”

Uiteindelijk stierf hij en zijn oom begroef hem op de begraafplaats. Daarna uitte hij (de oom) een angstkreet. De mensen daar ondervroegen hem hierover. De man zei: “Ik zag dat het graf groter is geworden en ik zag een lichtstraal volop schijnen!”

Süfyan i-Sevri heeft gezegd:

Als ik mij in het hiernamaals voor Allah^{cc} moet verantwoorden, dan wil ik graag dat

Hij mijn vader en moeder toestaat daarbij te zijn. Dit is omdat Allah^{cc} mij nog genadiger is dan mijn vader en moeder (voor mij zijn geweest).

In feite is het mededogen van Allah^{cc} niet te vergelijken met het mededogen dat een vader en moeder voor hun kinderen koesteren. Het mededogen voor zijn schepselen is vele malen groter dan het mededogen dat de schepselen voor elkaar koesteren.

Enes heeft overgeleverd dat de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Allah^{cc} heeft eens gezegd: “O mensenkind, als je tot mij bidt en erop vertrouwt dat ik er ook aandacht aan schenk, dan vergeef ik je jouw zonden. Och, mensenkind, ook als je volhardt in het toekennen van partners aan mij, dus grote zonden begaat en mij ontevreden maakt, hoe vaak ook, even vaak wil ik je vergeven.”
(Bron: Tirmizi)

Ebu Hureyre heeft in een overlevering gezegd van de Profeet^{vzh} gezegd heeft:

Er was eens een mens die gezondigd had en die zei: “Mijn Heer, vergeef mij mijn zonde!” Allah^{cc} zei: “Mijn dienaar heeft gezondigd. Als dienaar van de Heer kan hij zichzelf vergeven en zelf de verantwoordelijkheid op zich nemen.”
De mens ging heen, maar zondigde weer. Weer vroeg hij om vergeving. Weer zei Allah^{cc}: “Mijn dienaar heeft gezondigd. Als dienaar van de Heer kan hij zichzelf

vergeven en zelf de verantwoordelijkheid op zich nemen.”

Dit herhaalde zich nog eens, maar bij de derde keer voegde Allah^{cc} er aan toe:

“Komaan, vraagt u mij maar wat u wilt. Ik heb u vergeven.”

(Bronnen: Buhari, Müslim)

Cünder heeft in een overlevering gezegd dat de Profeet^{vzh} heeft gezegd:

Iemand heeft eens gezegd: “Ik zweer dat Allah^{cc} deze persoon niet vergeeft.” Allah^{cc} zei daarop: “Wie is dat daar, die zweert dat ik iemand niet zou vergeven? Zo zo, u bent het! Weet dat ik die persoon al vergeven heb, maar dat ik uw goede daden niet meer zal laten meetellen. U hebt ze dus voor niets gedaan.”

(Bron: Müslim)

Ook voor u, lezer, is het belangrijk om dit niet te vergeten. Allah^{cc} maakt het u niet moeilijk op de Dag van het Oordeel. Hij zal dan zeven typen mensen beschermen, namelijk deze, zoals de Profeet^{vzh} volgens een overlevering van Ebu Hureyre heeft gezegd:

1. De rechtvaardige imam;
2. jonge mensen die opgroeien in de eredienst voor Allah^{cc};
3. zij die tot hun vertrek (van deze aarde) hun hart aan de moskee verpand hebben;
4. zij die om Allah^{cc} van elkaar houden, die ter wille van Allah^{cc} samenkomen en zich in het goede onderscheiden ter wille van Allah^{cc};

5. zij die een (hoge) positie bekleden en die, hoewel zij zijn uitgenodigd door een mooie vrouw, zeggen: 'Ik heb ontzag voor Allah^{cc}' en de uitnodiging afslaan;
6. zij die onopvallend met de rechterhand een aalmoes geven terwijl de linkerhand het niet merkt en
7. zij die tot in lengte van dagen van Allah^{cc} getuigen.

(Bronnen: Buhari, Müslim, Imam Malik, Tirmizi & Nesa'i)

16. Denk aan het hiernamaals

Ebu Zerr heeft in een overlevering gezegd dat de Profeet^{vzh} heeft gezegd:

Allah^{cc} gezegd:

- Beste mensen, zoals ik voor mijzelf tirannie verboden heb verklaard, zo verklaar ik dit ook voor u onder elkaar. Dus onderdruk elkaar vooral niet.
- Beste mensen, u bent allemaal zondaars, tenzij u toch het juiste pad zoekt dat ik u aanreik. Vraag dus of ik u het juiste pad aanwijs.
- Beste mensen, u bent allemaal hebzuchtig. Vraag ondanks dat dus alleen om de gaven die ik u wil geven.
- Beste mensen, u hebt allemaal kleren nodig. Draag alleen wat ik u aan kleding geef. Vraag dus alleen om wat ik u aan kleding wil geven.
- Beste mensen, als het maar daglicht wordt heeft u al gezondigd, maar ik vergeef u alle zonden. Vraag dus of ik u uw zonden vergeef.
- Beste mensen, als er onder u, van de eerste tot de laatste mens of demon, ook maar een is die van harte de zonde wil vermijden, dit alleen al, dan heb ik niets meer nodig.
- Beste mensen, als er onder u, van de eerste tot de laatste mens of demon, ook maar een is die, hoe van God afgedwaald ook, van harte niet zondigt, dit alleen al, dan zal ik niemand vernietigen.

- Beste mensen, als er onder u, van de eerste tot de laatste mens of demon, maar een paar zijn die op een groot plein samenkomen en mijn wensen vervullen, dan zal ik ieders wensen daar vervullen, alleen al daardoor en slechts door mijn genade. Al gaat het om een in zee gevallen naald, ik zal het verlorene aan het licht brengen.
- Beste mensen, als u toch maar uw godsdienstplichten vervult! Ik zal dit opschrijven en u op de dag van het oordeel bij mij laten komen. Wie Allah^{cc} geen dank betuigt, of wie iets dergelijks doet, als hij wordt voorgeleid zal hem dit kwalijk genomen worden.
(Bron: Buhari)

Uit deze overleveringen zal duidelijk geworden zijn dat de mens heel zwak is, niet veel waard eigenlijk, en dat Allah^{cc} heel waardig en machtig is. Maar de mens gaat Allah^{cc} ter harte. Als iemand Hem van harte in gebed iets vraagt, zal Hij zorgen dat zijn dienaar niets tekort komt. Dit betekent dat de mens dat wat hij werkelijk nodig heeft maar hoeft uit te spreken, en hij krijgt het. Laten we dus onze Heer dit alles vragen, opdat Hij ons de kracht geeft om onze heilige godsdienstplichten te vervullen en hiermee in zal stemmen.

Groter geluk dan Zijn instemming bestaat er niet. Hierover zegt Hasan i-Basri:

Ik verbaas me erover dat, bij het uitdelen van voedsel, zij die nomaden genoemd worden voorop staan, terwijl zij die

achteraan staan te wachten zich niet druk maken of er wel genoeg is.

Ibrahim Teymi zegt iets dergelijks:

Ik maak mij toch wel zorgen of ik later bij de hemelingen zal horen – die hoeven zich zelf geen zorgen meer te maken. Daar zeggen ze immers tegen elkaar, zoals geschreven staat in de Qur'an (52: 26):
 “Vroeger, te midden van onze familie, hadden wij ontzag [voor God].”

Şakik bin Ibrahim zegt ook zoiets:

Maak je maar zorgen over zelfs de meest welgestelde vrienden. Wees ook maar bezorgd voor voormalige zondaars; wees beducht voor wat er in hun hoofd zoal nog kan omgaan aan onwetendheid in de rest van hun leven.

De Profet^{vzh} zegt dan volgens een overlevering:

Zij die (nu) huilen uit vrees voor Allah^{cc}, zij zullen (later) niet branden in het hellevuur. (Bron: Tirmizi)

Dus zij die huilen uit vrees voor Allah^{cc}, zij zullen dus niet zondigen en het hellevuur niet verdienen.

Ka'bül l-Ahbar zegt net zoiets:

Beter dan het uitdelen van gouden geschenken (als goede daad) is het om uit ontzag voor Allah^{cc} tranen te krijgen. Wie uit vrees voor Allah^{cc} huilt, zijn tranen laat lopen, ten hemel schreiend, zal het hellevuur niet bereiken. Als dan zijn

tranen uit vrees voor Allah^{cc} de aarde nat maken, (weet dan dat,) als hij niet meer op aarde is, hij het hellevuur nooit zal bereiken.

Volgens sommige geleerden heeft Allah^{cc} in een boek in de hemel opgeschreven:

Een dienaar die huilt uit ontzag voor mij, zal ik zal ik zeker niet straffen. Wie huilt uit ontzag voor mij zal ik eerder om de hel laten lachen.

Er is een verhaal over wat hier verteld wordt.

Er was in de tijd van Hasan i-Basri eens een hooggeplaatste persoon. Deze had een dochter. Zij hilde hevig. Hij kon dit maar moeilijk aanzien. Hij ging naar Hasan en zei: “Ga eens naar mijn dochter. Zij huilt ergens om en dat doet ook mij verdriet.”

De dochter ontmoette hij bij Hasan en toen deze gezegd had “Jouw huilen doet je vader verdriet”, zei het meisje: “Och heer, mijn ogen missen iets: het zien van de Allerhoogste. Wie zou ik anders willen zien? Wat is er beter dan dat? Alleen Hem te zien is iets waard. Nu het mij blijkbaar niet gegeven is hem te zien ... Och, mocht ik Hem maar duizend maal zien ... Daarom huil ik.”

Toen Hasan dit gehoord had, zei hij: “Ik ben eigenlijk gekomen om jou te genezen, maar nu ben ik genezen; ik ben als arts naar je toegekomen, maar nu ben jij mijn arts.”

In dit verband werd verteld dat Şuayb [vrouw van de Profeet^{vzh}] vaak huilde – uit liefde. Drie maal kwam hij (de Profeet^{vzh}) naar haar toe omdat hij dit moeilijk kon aanzien. Elke keer troostte Allah^{cc} haar. Tenslotte kreeg zij een openbaring:

“O Şuayb, je huilt uit vrees voor het hellevuur. Van nu af aan heb ik je door je huilen bevrijd van dat vuur. Huil maar in de hemel, maar dan van het geluk dat ik je heb geschonken.”

Hierop bad Şuayb: “O mijn Heer, daarom huil ik nu niet meer. Ik huil alleen nog om U te zien.”

Dit maal kwam er een tweede openbaring:

“Huil maar, Şuayb. Het is mijn wens. Stort uw tranen maar. Mij te zien, er bestaat geen betere troost!”

Vergeet niet

De mens die in de wereld leeft: over elk moment van het leven zul je verantwoording af moeten leggen op de grote dag die zeker zal komen. Die dag, die van de opstanding, zal het einde zijn van het aardse leven en van de kosmos, maar die laatste dag zal ook het begin zijn van een eeuwig leven. Die dag is aan Allah^{cc} en aan het oordeel: de gelovigen worden onthaald in het paradijs, de ongelovigen worden naar de hel gestuurd.

In de heilige Qur'an staat een vers:

“Denk aan Mij, (Allah) dan zal Ik ook aan u denken” (2: 152).

Zo is ons geboden. Als wij niet aan Hem denken in ons aardse leven, waarin wij zijn geboden moeten volgen, moeten bidden en goede daden moeten verrichten, dan zullen wij zonden zeker niet kunnen vermijden. Als wij wel aan Hem denken, hoort Hij onze hulpkreten op moeilijke momenten en verleent Hij ons zeker hulp.

Streef echter als verstandig mens ook naar sober leven, naar ascese. Wil je op de dag van de opstanding soms bij hen horen die naar de hel gezonden worden, of wil je toch liever bij hen horen die in de hemel onthaald worden? Hij wil een sober mens in de hemel onthalen.

Op die dag zijn zij aan wie [de Qur'an] geopenbaard is en zij die erin lezen, zij die leven en kijken vanuit het hart, en zij die met het oog op die dag bidden en goede daden verrichten, goed voorbereid. Maar als de mens in dit alles nalatig is, is dit heel erg in de ogen van Allah^{cc}.